

ΕΥΡΩΠΗ

Μπροστά σε δεύτερο κύμα πανδημίας

Πιο απειλητική από ποτέ πλανάται η σκιά ενός δεύτερου πανδημικού κύματος πάνω από την Ευρώπη, τη στιγμή κατά την οποία καταγράφεται σε όλο τον κόσμο ραγδαία αύξηση κρουσμάτων του νέου κορωνοϊού. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε την πανδημία τη σοβαρότερη υγειονομική κρίση που αντιμετώπισε ποτέ ο πλανήτης. **Σελ. 8**

ΕΛΛΑΔΑ

Εσοδα 5 δισ. από ξένους συνταξιούχους

Η ρύθμιση και τα κίνητρα που δίδονται για την προσέλκυση στην Ελλάδα συνταξιούχων από άλλες χώρες της Ευρώπης μπορεί να έχει σημαντικό οφέλη για την ελληνική οικονομία. Σύμφωνα με σχετική μελέτη, το ετήσιο όφελος στο ΑΕΠ προσδιορίζεται σε περίπου 5 δισ. ευρώ, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία 60.000 νέων θέσεων εργασίας κάθε χρόνο. **Σελ. 15**

ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΗ

Πάγωσε η επέκταση κινεζικών εταιρειών

Οι μικρότεροι και οι μεγαλύτεροι όμιλοι υψηλής τεχνολογίας της Κίνας, οι οποίοι είχαν μεγάλες προσδοκίες για διεθνή δραστηριότητα και ανάπτυξη κορυφαίων τεχνολογιών, αναδιπλώνονται σιγά σιγά, καθώς οι επικρατούσες συνθήκες στο παγκόσμιο σκηνικό δεν τους ευνοούν. Συμβάσεις ακυρώθηκαν, προϊόντα απαγορεύθηκαν και «πάγωσαν» επενδύσεις. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΣΤΗ ΝΙΚΟΥ ΠΑΤΤΙΧΗ

Η νησίδα που τρομάζει τους καταστηματούχους

Συνεχίζονται οι διαμαρτυρίες των καταστηματούχων της λεωφόρου Νίκου Παττίχη στη Λεμεσό από την απόφαση για κατασκευή νησίδας. Υποστηρίζουν ότι μια τέτοια ενέργεια θα μειώσει την εμπορικότητα κατά 40-60%. Το υπουργείο Μεταφορών δεν φαίνεται διατεθειμένο να αλλάξει την απόφασή του. Στο συγκεκριμένο δρόμο από το 2009 - 2020 έχουν σημειωθεί 704 τροχαία ατυχήματα. **Σελ. 4**

Καταφύγιο για κροίσους

Αυξάνεται θεαματικά η ζήτηση για τους μικρούς νησιωτικούς ιδιωτικούς παραδείσους που προσφέρουν απομόνωση. Το Μάι στα νησιά Φίτζι, νησιά της Καραϊβικής και του Νότιου Ειρηνικού αλλά και απόμερες περιοχές της Ευρώπης και των ΗΠΑ είναι τα νέα ασφαλή καταφύγια των βαθυπλουτών που προσπαθούν να προστατευθούν από τον κορωνοϊό. **Σελ. 9**

Εκτίναξη του χρυσού

Το λαμπερότερο από τα ασφαλή καταφύγια προσελκύει έντονα το ενδιαφέρον των επενδυτών. Τη Δευτέρα, η τιμή του χρυσού ανήλθε στα 1.944,71 δολάρια η ουγγιά, καθώς οι προοπτικές ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας δείχνουν όλο και πιο θαυμάσιες μετά το δεύτερο κύμα της πανδημίας που πλήττει την υπερδύναμη. Οι περισσότεροι αναλυτές προβλέπουν πως ο χρυσός θα φθάσει σύντομα τις 2.000, ενώ κάποιοι δεν αποκλείουν να εκτιναχθεί στις 2.500 δολ. η ουγγιά. **Σελ. 8**

Τουριστική βόμβα 2,1 δισ. στις τράπεζες

Ανησυχίες για ενδεχόμενη αύξηση των κόκκινων δανείων των απασχολούμενων στον τομέα της φιλοξενίας

«Βραδυφλεγής βόμβα» για τις τράπεζες μπορεί να χαρακτηριστεί η δραματική μείωση του τουριστικού ρεύματος εξαιτίας της πανδημίας. Κι αυτό γιατί οι τράπεζες έχουν σεβαστό δανειστικό άνοιγμα σε τουριστικές υπηρεσίες. Στον

τομέα της φιλοξενίας και της εστίασης, δηλαδή στον «πυρήνα» του τουρισμού, η έκθεση των τραπεζών ανέρχεται στα 2,13 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα δάνεια των ξενοδοχείων και των συναφών με τον τουριστικό τομέα επιχειρήσεων, ε-

κτιμάται ότι θα εκτοξευθούν μετά την παρέλευση του μορατόριου των δόσεων που ισχύει από τον Μάρτιο του 2020 μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2020. Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική έχουν μεγάλη έκθεση στον τομέα, ύψους 1,44

δισ. ευρώ. Μέχρι στιγμής έχουν αιτηθεί αναστολή δόσεων δανείων το μεγαλύτερο μέρος των δανειοληπτών του τομέα του τουρισμού. Τα τελευταία δημοσιολογημένα στοιχεία που παρέχονται από την ΚΤΚ κάθε δύο εβδομάδες, δείχνουν

πως από τα εταιρικά δάνεια, το μεγαλύτερο ποσό των δανείων για τα οποία ζητήθηκε μέχρι τις 19 Ιουνίου του 2020 αναστολή δόσεων, αφορά τον τομέα φιλοξενίας και εστίασης με μικτή αξία 1,8 δισ. από 728 δανειολήπτες. **Σελ. 4**

Σταδιακή ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας

Ο κόσμος αναδύεται σταδιακά από την πανδημία του κορωνοϊού που τον βύθισε στη χειρότερη και βαθύτερη κρίση μετά τη Μεγάλη Υφεση της δεκαετίας του 1930. Σε όσες περιοχές έχουν χαλαρώσει τα μέτρα για την ανάσχεση της πανδημίας και τα νέα κρούσματα βρίσκονται υπό έλεγχο, η οικονομική δραστηριότητα ανακάμπτει σταδιακά. Σχετική μελέτη των Financial Times, που συγκέντρωσαν στοιχεία από διαφορετικούς φορείς, παρουσιάζει ανάγλυφη την προσπάθεια ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας βάσει των σημαντικότερων δεικτών που αντανάκλασαν τις μεταβολές στην οικονομική δραστηριότητα και πώς αυτές επηρεάζουν το μέγεθος και τις χώρες. Η απασχόληση είναι ο τομέας που επλήγη παγκοσμίως όταν αναστάλη η οικονομική δραστηριότητα, καθώς εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη δουλειά τους ή απολύθηκαν προσωρινά και οι κυβερνήσεις αναπλήρουν ένα τμήμα του μισθού τους. **Σελ. 10**

Βρετανική γροθιά στον τουρισμό της Ισπανίας

«Χτύπημα» στην τουριστική βιομηχανία της Ισπανίας αποτελεί η απόφαση του Λονδίνου να θέσει σε καραντίνα 14 ημερών όσους πολίτες επιστρέφουν στη Βρετανία από την Ισπανία, λόγω της αύξησης των νέων κρουσμάτων κορωνοϊού στην χώρα της ηβρικής χερσονήσου. **Σελ. 11**

Στον προθάλαμο του ΔΝΤ η Τουρκία που απειλείται με πτώχευση

Τα τελευταία δύο χρόνια η οικονομία της Τουρκίας φλερτάρει με την πτώχευση, απειλείται με νέα νομισματική κρίση, ανάλογη εκείνης που τη γονάτισε τον Αύγουστο του 2018, και εμπνέει στους αναλυτές σχεδόν τη βεβαιότητα ότι βρίσκεται στον προθάλαμο του ΔΝΤ. Με

τις εγγενείς παθογένειες των ελλειμμάτων της, της μεγάλης εξάρτησης από το ξένο κεφάλαιο και των περιορισμένων πόρων της να τη βαραίνουν και τον απρόβλεπτο πρόεδρό της να διαφεντεύει τη νομισματική πολιτική, η τουρκική οικονομία δέχθηκε φέτος κίτρινο

πλήγμα από την πανδημία. Οι εξαγωγές της μειώθηκαν κατά 10,9% μόνο μέσα στον Απρίλιο, ο πληθωρισμός βρίσκεται και πάλι στο 12,7% και η τουρκική οικονομία των 750 δισ. δολαρίων οδεύει προς τη δεύτερη ύφεσή της μέσα σε μόλις δύο χρόνια. **Σελ. 12**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ένα νέο τραπεζικό μοντέλο για την Ευρώπη

Σύμφωνα με έρευνα της Oliver Wyman οι ευρωπαϊκές τράπεζες, στην περίπτωση που θα παρουσιαστεί ένα δεύτερο κύμα εξάρσης του ιού, αναμένεται να βρεθούν αντιμέτωπες με συνολικές ζημιές ύψους €800 δισ. στο δανειακό τους χαρτοφυλάκιο σε περίοδο τριών ετών. Στο δε βασικό σενάριο, αυτό της αργής ανάκαμψης αποφεύγοντας ένα δεύτερο lockdown, οι ζημιές αναμένεται πως θα περιοριστούν στο μισό.

Η πανδημία, σύμφωνα με τους ειδικούς, αν και δεν αναμένεται να προκαλέσει το σοκ του 2008 είναι σίγουρο πως θα θέσει αρκετές ευρωπαϊκές τράπεζες σε κατάσταση αβεβαιότητας, καταγράφοντας χαμηλές αποδόσεις για τους μετόχους τους. Ο λόγος για αυτήν την κατάσταση θα είναι η δυσκολία

παραχώρησης νέων πιστώσεων, ως αποτέλεσμα της αύξησης του προφίλ κινδύνου των δανειοληπτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ευρωπαϊκές τράπεζες κατάφεραν μέσα από μεγάλες θυσίες να ανακάμψουν από την κρίση που ξεκίνησε το 2008 και απαιτήθηκε σχεδόν μια δεκαετία μεγάλων δοκιμασιών προκειμένου να καταστούν ξανά ανταγωνιστικές σε μια άκρως δύσκολη αγορά. Στην αντίπερα όχθη, οι αμερικανικές τράπεζες πέτυχαν γρήγορη ανάκαμψη και σημαντικές αποδόσεις υπέρ των μετόχων τους, οι οποίες κατά μέσο όρο ήταν διπλάσιες των αντίστοιχων ευρωπαϊκών.

Η κατάσταση στον ευρωπαϊκό Νότο είναι ακόμα πιο αποκαρδιωτική αφού οι τράπεζες, τόσο στην Ιταλία όσο και

στην Ελλάδα αλλά και στην Κύπρο, δεν κατάφεραν την πλήρη εξυγίανση των ισολογισμών τους πριν κάνει την εμφάνισή της η παρούσα κρίση. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του δεύτερου τριμήνου, οπότε και κορυφώθηκε η κρίση, αναμένεται πως θα στιγματιστεί από τη μεγάλη αύξηση των προβλέψεων για κάλυψη ζημιών στο δανειακό χαρτοφυλάκιο. Στο μάτι του κυκλώνα αναμένεται πως θα βρεθούν κυρίως οι εμπορικές τράπεζες, οι οποίες επηρεάζονται περισσότερο από το καθεστώς μηδενικών επιτοκίων σε σχέση με τις επενδυτικές τράπεζες.

Ευτυχώς, η κατάσταση μετριάζεται από τις παρεμβάσεις των εποπτικών αρχών και των κυβερνήσεων, οι οποίες παραχώρησαν χαλαρώσεις και εφάρ-

μοσαν σχέδια ανακούφισης των δανειοληπτών μέσα από προγράμματα αναστολής δόσεων. Ο τερματισμός ισχύος των μέτρων αυτών τρομάζει και γίνεται σε όλους ξεκάθαρο ότι οι τράπεζες δεν θα είναι σε θέση να το αντιμετωπίσουν από μόνες τους. Ήδη, η ΕΚΤ βρίσκεται εδώ και λίγο καιρό σε κατάσταση διερεύνησης όλων των πτυχών που θα απαιτηθούν εφόσον χρειαστεί να υλοποιηθεί μια κακή τράπεζα που θα αναλάβει τις ζημιές στα τραπεζικά χαρτοφυλάκια λόγω πανδημίας.

Σύμφωνα με διαρροές, εφόσον υλοποιηθεί η προσπάθεια θα απαιτήσει την εμπλοκή του ΕΣΜ, ο οποίος θα μπορούσε να εγγυηθεί τα στοιχεία ενεργητικού της κακής τράπεζας που θα εκδώσει ομόλογα προς τις τράπεζες με προβλη-

ματικά χαρτοφυλάκια, τα οποία οι τελευταίες θα μπορούν να τοποθετούν στην ΕΚΤ για την αντίληψη ρευστότητας.

Ακόμη και έτσι, η προσπάθεια εξυγίανσης θα χρειαστεί πολλά περισσότερα, όπως είναι ένα νέο τραπεζικό μοντέλο για την Ευρώπη, στο οποίο οι συμμετέχοντες θα παρουσιάζουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως είναι η ανθεκτικότητα στις κρίσεις, η προσφορά υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους πελάτες, η χρησιμοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών αιχμής και η εφαρμογή συστημάτων διακυβέρνησης που θα προάγουν τα συμφέροντα της Ευρώπης και θα ανταποκρίνονται στις κοινωνικές προκλήσεις. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο θα γίνει το αμέσως επόμενο διάστημα συζήτηση και για τις δικές μας τράπεζες.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

• **Αποκινημάτωση** της κρίσης με μικρό καλάνι προσδοκίων. **Σελ. 6**

Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας.
Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας.
Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Στηρίζουμε την αγορά και ανέγερση πρώτης κατοικίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμμετέχουμε στο Σχέδιο Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια

Επιδότηση μέρους του επιτοκίου για 4 χρόνια από την Κυβέρνηση

Αποταθείτε σε οποιοδήποτε κατάστημα ή στον λειτουργό πελατειαίς σας
Περισσότερες πληροφορίες και στο www.hellenicbank.com/stegastiko

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Δεν είμαστε όλοι για όλα

Η αυτοκινητοβιομηχανία είναι ένας τομέας όπου παρατηρούνται άλματα σε επίπεδο εφαρμογών τεχνολογίας, ιδιαίτερα μετά το κομβικό σημείο της εύκολης πρόσβασης και διάθεσης στη δύναμη της ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων. Τα τελευταία 20 χρόνια η πρόοδος είναι γεωμετρική με αποτέλεσμα ένα σημειρινό «συμβατικό» αυτοκίνητο να φαντάζει «διαστημικό», σε σχέση με ένα αντίστοιχης του κατηγορίας ηλικίας 20 ετών, ενώ αυτό των 20 ετών ελάχιστα μπορεί να διαφέρει με το αντίστοιχο του που είναι 30 ετών.

Παράλληλα την εικοσαετία αυτή, είδαμε τις εταιρείες του τομέα να μπαίνουν δυναμικά σε μια λογική πλημμυρίσματος της αγοράς με πολυάριθμα μοντέλα αυτοκινήτων που κατάληξαν να έχουν επικάλυψη μεταξύ τους. Από τη μια, η ιδέα ήταν να δοθεί περιοριστή επιλογή στον καταναλωτή σαν τρόπος αύξησης των πωλήσεων και μεγιστοποίησης του κέρδους μέσω εκμετάλλευσης οικονομικών κλίμακας στις εφαρμογές λογισμικών συστημάτων, συστημάτων ασφαλείας, μεταβλητών πλατφορμών σπασίματος οχημάτων, κοινών εξαρτημάτων κλπ. Ο ανταγωνισμός σε επίπεδο καταναλωτή αφενός και η ανάγκη περιορισμού του κόστους αφετέρου, οδήγησε και σε στρατηγικές συνεργασίες μεταξύ πάλοι ποτέ ανταγωνιστών για εκμετάλλευση συνεργειών. Αυτό σε κάποιες περιπτώσεις έγινε με σχετική επιτυχία και άλλοτε με παταγώδη αποτυχία κυρίως λόγω διαφορετικής επιχειρηματικής κουλτούρας.

Από την άλλη, οι πολυάριθμες επιλογές έφεραν τελικά αντίθετο αποτέλεσμα αφού μοντέλα μιας εταιρείας ανταγωνίζονται άλλα μοντέλα της ίδιας εταιρείας. Η επικάλυψη σε προδιαγραφές, σε εξυπηρέτηση αναγκών, σχεδιασμού κλπ, δημιουργούν σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό και στο τέλος της ημέρας διασπορά πωλήσεων που καθιστά την παροχή μοντέλων μη βιώσιμη. Στην πορεία ήρθε και η ηλεκτροκίνηση η οποία ανοίγει νέους ορίζοντες. Τώρα οι εταιρείες είναι σε μια κατάσταση αναθεώρησης της γκάμας μοντέλων τους με σκοπό τον περιορισμό της ώστε αφενός να μειωθεί το κόστος παραγωγής και αφετέρου να διοικητεί ο καταναλωτής σε συγκεκριμένα προϊόντα, αυξάνοντας και πάλι το κέρδος που έχει συρρικνωθεί λόγω και της γενικά άσχημης οικονομικής κατάστασης που επικρατεί παγκοσμίως.

Ένα παρεμφερές μάθημα που μπορεί κάποιος να πάρει από την αυτοκινητοβιομηχανία, είναι πως δεν αρκεί να έχεις τα οικονομικά μέσα και την τεχνολογία για να μπεις σε αγοράς που δεν είναι της κατηγορίας σου. Εξίσου – αν όχι πιο – σημαντικό είναι να συνεχίσεις να κάνεις αυτό που έμαθες το καταναλωτικό κοινό πως κάνει καλύτερα. Στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, αν είσαι μια εται-

ρεία που διαχρονικά έκανε πολυτελή αυτοκίνητα, ίσως θα ήταν καλύτερα να παραμείνεις σε αυτή την κατηγορία, παρά να προσπαθήσεις να μπεις ή να δημιουργήσεις κατηγορίες μικρών πολυτελών αυτοκινήτων. Το αντίστροφο παράδειγμα ίσως είναι ακόμα πιο κτυπητό, δηλαδή να είσαι καθιερωμένος στην παραγωγή μικρών οικονομικών λύσεων και να θέλεις να μπεις στην κατηγορία των υπερπολυτελών προϊόντων. Δύσκολα θα πετύχεις στο γχείρημα.

Το παράδειγμα της αυτοκινητοβιομηχανίας είναι ίσως πιο κατανοητό επειδή όλοι ασχολούνται με το αυτοκίνητο, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Οι ίδιες ή παρόμοιες αρχές όμως ισχύουν σε πλειάδα προϊόντων που βρίσκονται καθημερινά γύρω μας. Μέσα σε αυτά να έχουν καταλέγονται και τα ακίνητα και ως είναι λιγότερο εμφανές.

Από τη μια, η διαφοροποίηση προϊόντος είναι επιθυμητή και πρέπει μάλλον να αποτελεί αρχή προσέγγισης σε όσους ασχολούνται με το αντικείμενο. Δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα από το να βλέπεις επαναλαμβανόμενες προτάσεις και δη στις οικιστικές λύσεις που προτείνονται. Και δυστυχώς, με εξαίρεση τα τελευταία χρόνια όπου βλέπουμε μερικές καλοδεχούμενες εξαίρεσεις, η γκάμα προϊόντων μας ήταν άνοστα ομοιογενής.

Από την άλλη, δεν είναι όλα για όλους. Δεν αρκεί να είσαι μια πολύ καλή εργοληπτική εταιρεία για να είσαι developer, όπως δεν αρκεί να είσαι ένας εξαιρετικός υπεργολάβος για να γίνεις ένας πολύ καλός εργολάβος ή developer. Μπορεί να είσαι πολύ καλός στο να κατασκευάζεις οδικά ή δημόσια έργα. Αυτό δεν σημαίνει ότι είσαι σε θέση να έχεις εμπλοκή σε ιδιαιδικά έργα με την ίδια επιτυχία, όπως και το αντίθετο.

Αν είσαι developer που παραδοσιακά απευθυνόσουν με επιτυχία σε αγοραστές μικρής ή μεσαίας οικονομικής εμβέλειας, δεν σημαίνει πως αν ξαφνικά μπεις στην κατηγορία των υπερπολυτελών αναπτύξεων, θα πετύχεις. Μπορεί να είναι και ο λόγος που η οικονομική σου ευρωστία θα εξανεμιστεί με μια ή δύο λανθασμένες κινήσεις. Οι κίνδυνοι δε του να είσαι developer που διαχρονικά ασχολιόσουν με υπερπολυτελείς αναπτύξεις, αν ξαφνικά μπεις στην αγορά των «φθηνών» επενδυτικών λύσεων, είναι τεράστιοι. Είναι σχεδόν δεδομένο ότι θα υποτιμήσεις τα έξοδα και θα υπερτιμήσεις τα έσοδα με τη ζημιά να είναι πιο κρυστάλλινη και από το εμφανιζόμενο νερό.

Γι' αυτό μην ξανοίγεστε αλόγιστα και αβασάνιστα. Ναι μεν ο πελάτης θέλει επιλογές, αλλά και οι επιλογές θέλουν τον κύριο τους. Και οι καιροί μπροστά μας είναι δύσκολοι για πειραματισμούς.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Εκστρατεία κατά της παχυσαρκίας στη Βρετανία

Εμπνευστής της ο Μπ. Τζόνσον, αλλά το κράτος θα έχει «υποστηρικτικό» ρόλο

Επισήμως ξεκίνησε χθες η νέα βρετανική κυβερνητική πρωτοβουλία κατά της παχυσαρκίας. Ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, που φαίνεται να είναι και ο εμπνευστής της, τόνισε ότι στόχος της εκστρατείας είναι η μείωση των επιπέδων παχυσαρκίας στη χώρα.

Επίσης, επισήμανε ότι ο ρόλος των εμπλεκόμενων φορέων θα είναι «υποστηρικτικός» και το κράτος δεν θα μεταβληθεί σε «αφεντικό ή παραμάνα».

Μεταξύ άλλων, ανακοινώθηκε η απαγόρευση διαφημίσεων «διατροφικών σκουπιδιών» πριν από τις εννέα το βράδυ.

Πολλοί, βέβαια, αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα της πρωτοβουλίας. Παρότι μεταξύ των νέων μέτρων που θα ληφθούν προβλέπεται η απαγόρευση διαφημίσεων «διατροφικών σκουπιδιών», δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για επέκταση της εφαρμογής του μέτρου φορολόγησης των σακχαρούχων αναψυκτικών σε άλλα προϊόντα.

Η υφυπουργός Υγείας Ελεν Γουάτλι παραδέχθηκε χθες ότι η φορολόγηση της ζάχαρης αποδείχθηκε επιτυχής, επειδή εξανάγκασε τις εταιρείες που παράγουν σακχαρώδη αναψυκτικά να α-

ναδιαμορφώσουν τη σύστασή τους, ώστε να περιέχουν λιγότερη ζάχαρη.

Η βρετανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα απαγορεύσει τις διαφημίσεις «διατροφικών σκουπιδιών» πριν από τις εννέα το βράδυ, καθώς και τη διάθεση και πώληση σοκολάτας, τσιπς και γλυκισμάτων στα ταμεία των σουπερ μάρκετ ή άλλων καταστημάτων. Επίσης, πλέον, μπαρ, παμπ και εστιατόρια έχουν την υποχρέωση να αναγράφουν στους καταλόγους τους τη θερμιδική αξία κάθε προϊόντος, ακόμα και των αλκοολούχων ποτών, καθώς έχει αποδειχθεί ότι αντιπροσωπεύουν περίπου το 10% των ημερήσιων θερμίδων που προσλαμβάνουν όσοι πίνουν.

Πολλοί, βέβαια, παρότι εγκρίνουν την κυβερνητική πρωτοβουλία, κατηγορούν την κυβέρνηση ότι μεταθέτει την τήρηση των μέτρων στην προσωπική ευθύνη, χωρίς να αντιμετωπίζει το πρόβλημα των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας.

Ο Μπόρις Τζόνσον τέθηκε επικεφαλής της εκστρατείας καθώς συνεδριοποίησε ότι το μεγάλο σωματικό του βάρος διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην τάλαιπωρία του από τον κορωνοϊό.

Κατά την έναρξη της εκστρατείας, βίντεο που αναμεταδόθηκε στα μέσα κοινωνικών δικτύωσης καταγράφε τον Μπόρις Τζόνσον να λέει ότι πάντα ήθελε να χάσει βάρος και ήταν εξαιρετικά υπέρβαρος όταν κατέληξε στη ΜΕΘ εξαιτίας της COVID-9. Επίσης, ο Βρετανός

Αντίο στα εδέσματα χαμηλής διατροφικής αξίας καλούνται να πουν οι Βρετανοί, μετά την πρωτοβουλία του Τζόνσον να νοιαστεί για την υγεία τους.

πρωθυπουργός τόνισε ότι ξεκινάει την ημέρα του κάνοντας τζοκινγκ, παρέα με τον σκύλο του, Ντίλιν.

Όπως μάλιστα δήλωσε χαριτολογώ-

ντας, «το υπέροχο με το να αρχίζεις τη μέρα σου τρέχοντας είναι ότι δεν μπορεί να συμβεί τίποτα χειρότερο στη συνέχεια».

Το περιβάλλον βασικός παράγων για την αύξηση κιλών

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ. Η παιδική παχυσαρκία ευνοείται από πληθώρα παραγόντων, όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, το παθητικό κάπνισμα και η υψηλή πυκνότητα πληθυσμού. Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξε μελέτη, μέρος της ευρύστης έρευνας HELIX, η οποία δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Environmental Health Perspectives.

Οι επιστήμονες, μεταξύ των οποίων και Έλληνες, ανέλυσαν στοιχεία για περισσότερα από 1.300 παιδιά, ηλικίας έξι έως 11 ετών, σε Ελλάδα, Γαλλία, Λιθουανία, Νορβηγία, Ισπανία και ΗΠΑ.

Ειδικότερα, συσχέτισαν δεδομένα όπως ο δείκτης μάζας σώματος, η περιφέρεια μέσης και το ποσοστό λίπους, με δεδομένα από αναλύσεις αίματος και ούρων, καθώς και περιβαλλοντικούς παράγοντες (αέριους ρύπους, δομημένο περιβάλλον, χώρους πρασίνου, βαρέα μέταλλα, παρασιτοκτόνα, κάπνισμα γονιών κ.ά). Διαπίστωσαν ότι η έκθεση ενός παιδιού σε δυσμενείς περιβαλλοντικούς παράγοντες, τόσο ως εμβρύου όσο και μετά τη γέννησή του, ενέχει τον κίνδυνο να εξελιχθεί σε παχύσαρκο.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Α΄ Επιστημονικό Συνέδριο του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής «Καβάφης και Κύπρος»

Ένα πολύ ενδιαφέρον συνέδριο διοργανώνει ο Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής (ΟΛΚ) το Α΄ Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Καβάφης και Κύπρος», με τη συμμετοχή σημαντικών μελετητών του έργου του ποιητή, αλλά και νεότερων ερευνητών. Το συνέδριο προγραμματίζεται το διάμερο 25 και 26 Σεπτεμβρίου 2020, τελεί υπό την αιγίδα του υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολογίας, κ. Πρόδρομου Προδρόμου, και θα πραγματοποιηθεί στο Αμφιθέατρο Unesco του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Οι ηθποίοι Αχιλλέας Γραμματικόπουλος και Κυριάκος Ευθυμίου θα αναγνώσουν καθαφικά ποιήματα, ενώ οι ποιητές Ελένη Θεοχάρους, Λούης Περεντός και Κυριάκος Χαραλαμπίδης, με αναγνώσεις δικών τους ποιημάτων, θα συνομιλήσουν με την καθαφική ποίηση.

Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου προγραμματίζει την έκδοσή των ανακοινώσεων των Πρακτικών του Συνεδρίου.

Καβάφης και Κύπρος

Οι σχέσεις του Αλεξανδρινού ποιητή, εκπρόσωπο του αιγυπτιακού ελληνισμού είναι πολλές και ενδιαφέρουσες. Ο Καβάφης είχε γνωρίσει πολλούς Κύπριους στην Αλεξάνδρεια, με τους οποίους διατηρούσε αλληλογραφία, όπως τους Π. Μοδιόν, Γ. Αλιθέρση, Δημ. Μαραγκό, Αντ. Αγκαστινιώτη, Τ. Ανθία. Κύπριοι δε εγκατεστημένοι στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου μετέφεραν κατά τα ταξίδια τους στο νησί τη φήμη του ποιητή. Ο Πλάτων Σ. Μυριανθόπουλος σε επιστολή του προς τον Κ.Π. Καβάφη τον Μάρτιο του 1920

του γράφει: «Τον τόμο που χάρις στον Γλαύκο Αλιθέρση επιρομηθεύτηκε τον εδιάβασε όλη σχεδόν η νεολαία της Λευκωσίας».

Ο Καβάφης από νωρίς ασχολείται με την Κύπρο και πέρα της λογοτεχνίας, τον ενδιαφέρει το Κυπριακό και η αγγλική κατοχή της νήσου, και στην εφημερίδα «Τηλέγραφος» της Αλεξάνδρειας στις 9/21 Απριλίου 1993 γράφει το άρθρο «Κυπριακών Ζήτημα», έχοντας προφανώς υπόψη του τη μελέτη του Γ. Σιακαλλή που δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες «Σάλπιγγ» της Λεμεσού και «Φωνή της Κύπρου» της Λευκωσίας με τον τίτλο «Η Κύπρος και το Κυπριακό ζήτημα».

Αναφέρεται σχετικά: «Και ο 'Τηλέγραφος' Αλεξανδρείας μεταφράσας και δημοσιεύσας εν ταις στήλαις αυτού διςπλον περίληψιν του υπομνήματος προτάσσει τα ακόλουθα... [...]. Το εν λόγω κείμενο δεν είναι άλλο από το άρθρο του Κωνσταντίνου Καβάφη.

Σε αυτό γράφει ο ποιητής «Η πραγματεία αυτή είναι σαφώς γραμμένη και πλήρης λογικής. Απευθυνόμενη εις Άγγλους έχει το προτέρημα το οποίον οι Άγγλοι εκτιμώσι – με λίγα λόγια λέγει πολλά πράγματα».

Οι συμμετέχοντες

Στο συνέδριο του Ο.Λ.Κ. θα λάβουν μέρος οι Αφροδίτη Αθανασοπούλου, επικ. καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Β.Ν.Ε.Σ., Πανεπιστήμιο Κύπρου, Μαρία Αθανασοπούλου, αναπλ. καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Θεωρίας της Λογοτεχνίας του Τμήματος Θεάτρου του Α.Π.Θ., Στέλλα Αλεξίου, δρ Νεοελλη-

Στο Α΄ Επιστημονικό Συνέδριο του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής «Καβάφης και Κύπρος», που θα διεξαχθεί στις 25 και 26 Σεπτεμβρίου 2020, θα λάβουν μέρος 19 μελετητές με πρωτότυπες εργασίες για το έργο του σπουδαίου ποιητή και τη σχέση του με την Κύπρο.

νικής Φιλολογίας, Παντελής Βουτουρής, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Β.Ν.Ε.Σ. του Πανεπιστημίου Κύπρου, Λεωνίδας Γαλάζης, δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας - επιθεωρητής Φιλολογικών Μαθημάτων Υ.Π.Π.Α.Ν - πρόεδρος Ο.Λ.Κ., Ευριπίδης Γαραντούδης, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α., Γιώργος Γεωργής, καθηγητής Νεότερης Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας, Πολιτικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου, Μαρία Διαμαντοπούλου, υποψήφια διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α., Κυριάκος Ιωάννου, δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας, μεταδιδακτορικός ερευνητής Α.Π.Θ., συνυπεύθυνος έκδοσης περ. Κυπριακή Εστία, Μιχαήλα Καραμπίνη-Ιατρού, φιλόλογος-βιβλιοθηκάρης, Κωνσταντίνος Γ. Κασίνης, ομότ. καθηγητής Μεταβυζαντινής και Νεώτερης Φιλολογίας του Τμήματος Β.Ν.Ε.Σ. του Πανεπιστημίου Κύπρου, Νίκος Ορφανίδης, δρ Φιλοσοφίας, λογοτέχνης, διευθυντής περ. Ακτή, Λευτέρης Παπαλεοντίου, επικ. καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Β.Ν.Ε.Σ. του Πανεπιστημίου Κύπρου, Παναγιώτης Σεραφείμ, μεταπτυχιακός φοιτητής του Τμήματος Β.Ν.Ε.Σ. του Πανεπιστημίου Κύπρου, Ανδρέας Χατζηθωμάς, φιλόλογος, κριτικός, διευθυντής περ. Διόραμα, Λουίζα Χριστοδουλίδου, αναπλ. καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

- Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Κύπρου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Άνδρη Χριστοφίδου-Αντωνιάδου, συγγραφέας, ποιήτρια, ερευνήτρια.

Την Επιστημονική Επιτροπή του Συνεδρίου αποτελούν οι Γιώργος Κεχαγιόγλου, Λεωνίδας Γαλάζης και Κυριάκος Ιωάννου. Στην Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου συμμετέχουν τα μέλη του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής Λεωνίδας Γαλάζης, Κυριάκος Ιωάννου, Φένια Κινική, και Ηλιάδα Αδάμου.

Πληροφορίες:

Για την παρακολούθηση του συνεδρίου η έναρξη υποβολής δηλώσεων συμμετοχής αρχίζει την 1η Αυγούστου 2020 και λήγουν στις 20 Σεπτεμβρίου 2020.

Δηλώσεις συμμετοχής στο Συνέδριο υποβάλλονται μόνο ηλεκτρονικά στον ιστότοπο του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής: <https://olk.com.cy>

Στο συνέδριο θα τηρηθούν τα υγειονομικά πρωτόκολλα του Υπουργείου Υγείας για πρόληψη της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού. Μέγας χορηγός του Συνεδρίου είναι οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υ.Π.Π.Α.Ν. και χορηγοί το Κοινωνικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φώτος Φωτιάδης» και οι εκδόσεις Ηλία Επιφανίου. Υποστηρικτές του Συνεδρίου είναι η Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και χορηγός επικοινωνίας το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΚΟΣ

Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιελή: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος

e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540

Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Νέο Πανεπιστήμιο για Νέους Ανθρώπους με Στόχους και Φιλοδοξίες

**Δέχεται Αιτήσεις Εισδοχής
για το Ακαδημαϊκό Έτος
2020-2021**

**και Προσφέρει Μεγάλο
Αριθμό Υποτροφιών**

Μια νέα σελίδα ανοίγει στην
πανεπιστημιακή εκπαίδευση
της Κύπρου, με την έναρξη
λειτουργίας του Philips University

Ένα Πανεπιστήμιο, θεμελιωμένο πάνω στις πιο σύγχρονες ακαδημαϊκές αντιλήψεις και πρακτικές και γεννημένο μέσα από τις εμπειρίες και την εμπειρογνώμηση διεθνούς κύρους ακαδημαϊκών, μεταξύ των οποίων οι πιο κάτω:

**Καθηγητής
Δρ Δημήτριος
Νατσόπουλος**
(Πρύτανης)
Πρώην Καθηγητής
Πανεπιστημίου Κύπρου
Πρώην Πρόεδρος
ΚΥΣΑΤΣ

**Καθηγήτρια
Δρ Κωνσταντίνα
Σισκαλή**
(Αντιπρύτανης
Ακαδημαϊκών Υποθέσεων)
Καθηγήτρια με υψηλές
ακαδημαϊκές διακρίσεις
και διδακτική πείρα

**Καθηγητής
Δρ Ανδρέας
Γρ. Ορφανίδης**
Πρώην Πρύτανης
Ευρωπαϊκού
Πανεπιστημίου Κύπρου
Πρώην Πρόεδρος
EQAR και
EURASHE (Βρυξέλλες)

**Καθηγητής
Δρ Ιωάννης Σ.
Καμναριδής**
Πρώην Καθηγητής
Arkansas State
University

**Καθηγητής
Δρ Κωνσταντίνος
Μπότσαρης**
Πρώην Κοσμήτορας
Σχολής Δημοκρ.
Παν/μίου Θράκης

**Καθηγητής
Δρ Ανδρέας Χατζής**
Πρώην Κοσμήτορας
Σχολής Ευρωπαϊκού
Πανεπιστημίου Κύπρου

**Καθηγητής
Δρ Εμμανουήλ
Γιαννακουδάκης**
Πρώην Καθηγητής
Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

**Δρ Αναστάσιος
Κουζάλης**
Πρώην Πρόεδρος
Επιτροπής
Εκπαιδευτικής
Υπηρεσίας

**Καθηγήτρια
Δρ Αυγούστα
Κυριακίδου**
Πρώην Αναπλ.
Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου
Greenwich

**Αν. Καθηγητής
Δρ Ανδρέας
Παυλάκης**
Πρώην Επίκουρος
Καθηγητής Ανοικτού
Πανεπιστημίου Κύπρου

Ένα Πανεπιστήμιο, που μεταξύ των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει, είναι ιδιαίτερα περήφανο για τα πιο κάτω σύγχρονα, ποιοτικά και ανταγωνιστικά του προγράμματα σπουδών, αξιολογημένα και πιστοποιημένα από το Φορέα ΔΙΠΑΕ:

- Corporate Finance with Corporate Governance (MSc)
- Business Studies (BA)
- Accounting and Finance (BA)
- Computing and Information Technology (BSc)
- Public Relations and Communication (BA)

Ένα Πανεπιστήμιο, που οραματίζεται να διαγράψει μια διεθνούς εμβέλειας πορεία και να θέσει τη σφραγίδα του στο χώρο της διδασκαλίας και της έρευνας και που διακρίνεται για:

- την ιδιόκτητη, ολοκληρωμένη πανεπιστημιούπολή του, με χωρητικότητα πέραν των 6000 φοιτητών, στο κέντρο της Λευκωσίας
- τις σύγχρονες εγκαταστάσεις και την υλικοτεχνική υποδομή
- τα σύγχρονα προγράμματα σπουδών που είναι προσαρμοσμένα στη σύγχρονη εποχή
- τη φοιτητοκεντρική του προσέγγιση
- την επιστημονική και επαγγελματική ανέλιξη των φοιτητών του, και την απασχολησιμότητα / εργοδότηση των πτυχιούχων του
- την αριστεία στη διδασκαλία, στην έρευνα και στην προσφορά στην κοινωνία
- τη στελέχωση με διεθνούς κύρους ακαδημαϊκό / διδακτικό προσωπικό
- τη φιλική και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των φοιτητών από το διοικητικό του προσωπικό

Ένα Πανεπιστήμιο, αδειοδοτημένο και αναγνωρισμένο από το κράτος, μετά από ιδρυματική, τμηματική και προγραμματική αξιολόγηση και πιστοποίησή του από τον Φορέα ΔΙΠΑΕ.

Το Πανεπιστήμιο λειτουργεί με τις πιο κάτω Σχολές και Τμήματα:

SCHOOL OF ECONOMICS AND MANAGEMENT

Department of Accounting and Finance
Department of Business Administration

SCHOOL OF LANGUAGE, SCIENCES AND COMMUNICATIONS

Department of Communication and Literature
Department of Computer Science

SCHOOL OF LAW, HUMANITIES AND HEALTH SCIENCES

Department of Law
Department of Education
Department of Health Sciences

Για πληροφορίες και υποβολή αίτησης εισδοχής:
Director of Admissions Philips University

Τηλ.: 22441860 | Fax: 22315222 | Email: info@philipsuni.ac.cy | Web: www.philipsuni.ac.cy

«Βραδυφλεγής βόμβα» 2,1 δισ. στις τράπεζες από τουρισμό

Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική έχουν μεγάλη έκθεση στον τομέα, ύψους 1,44 δισ. ευρώ

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Το ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των τραπεζών «πονοκεφαλιάζουν» την κυπριακή οικονομία είναι γνωστό από το 2014 που έφτασαν στο υψηλό των 28 δισεκατομμυρίων ευρώ. Εν έτει 2020 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν μειωθεί στα 8,96 δισεκατομμύρια ευρώ, με την εξίσωση που μορατόριουμ του κορωνοϊού και του τουρισμού να είναι δύσκολη και να μπορεί να χαρακτηριστεί «βραδυφλεγής βόμβα» για τις τράπεζες. Η εξάρτηση της χώρας από τον τουρισμό, οι λιγοστές αφίξεις των τουριστών στο

Η Astrobank έχει «ρίξει στο τραπέζι» του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου να γίνει έ-να ιδιωτικό μορατόριουμ δόσεων δανείων στοχευμένο για τον τομέα του τουρισμού.

νπσι και η κατηγοριοποίηση των δύο δυνατών αγορών που στηρίζεται η Κύπρος, αυτή του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ρωσίας, πρέπει να θεωρείται πλέον δεδομένο πως τα δάνεια των ξενодоχών και των συναφών με τον τουριστικό τομέα επιχειρήσεων, θα εκτοξευθούν μετά την παρέλευση του μορατόριουμ των δόσεων που ισχύει από τον Μάρτιο του 2020 μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2020. Ανατρέχοντας στα στοιχεία της Κεντρικής

Τράπεζας της Κύπρου, τα οποία όμως έχουν δεδομένα έως και τον Δεκέμβριο του 2019, βλέπουμε ότι στον τομέα της φιλοξενίας και της εστίασης, δηλαδή στον «πυρήνα» του τουρισμού (Accommodation and Food service activities σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση NACE) η έκθεση των τραπεζών ανέρχεται στα 2,13 δισεκατομμύρια ευρώ. Από αυτά, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια –πάντα σύμφωνα με την ΚΤΚ- ανέρχονται στα 211 εκατ. ευρώ. Μπορεί τα 211 εκατ. ευρώ να μην ανησυχούν ως μέγεθος, διότι ο τομέας όχι μόνο εξυπηρετούσε τα δάνειά του, αλλά αποπλήρωνε και με γοργούς ρυθμούς όλα τα προβληματικά του, ωστόσο πλέον με μπδενικά –σχεδόν- έσοδα, θα υπάρξει αναπόφευκτα πρόβλημα. Ενδεικτικά, πριν από 5 χρόνια, δηλαδή τον Νοέμβριο του 2014, η έκθεση των τραπεζών στον τομέα του τουρισμού (Accommodation and Food service activities σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση NACE) ήταν στα 2,28 δισεκατομμύρια ευρώ. Το 62% του δανεισμού αυτού ήταν μη εξυπηρετούμενος, δηλαδή τα 1,41 δισεκατομμύρια ευρώ. Ελαφρυντικό σε όλη την εξίσωση της παρούσας κατάστασης είναι το μορατόριουμ των δανείων που ισχύει –σύμφωνα με τα παρόντα εξαγγελθέντα- για όλο το 2020, σχέδιο το οποίο έχουν χρησιμοποιήσει στο έπακρο οι επαγγελματίες του κλάδου. Την ίδια ώρα, τράπεζες, υπουργείο Οικονομικών και φορείς του τουρισμού «έπιασαν έξω» στις εκτιμήσεις τους αναφορικά με την τουριστική κίνηση και αφίξεις που θα κατέγραφε η Κύπρος. Ήδη οι εκτιμήσεις για την τουριστική επεκπιμότητα

Το Νοέμβριο του 2014, η έκθεση των τραπεζών στον τομέα του τουρισμού ήταν στα 2,28 δισ. και το 62% ήταν μη εξυπηρετούμενος, δηλαδή 1,41 δισ. ευρώ.

στην Κύπρο σε σχέση με αυτή του 2019 που θα έφτανε στην καλύτερη περίπτωση το 30%,έχει μειωθεί στο 20% – 25%. Το γεγονός αυτό θα έχει αρνητική επίδραση και στον κλάδο του τουρισμού, αλλά και εν γένει για την κυπριακή οικονομία. Πόσο εκτεθειμένες είναι όμως οι δύο μεγάλες τράπεζες της Κύπρου στον τομέα του τουρισμού; Εξετάζοντας τα τελευταία δημοσιοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής Τράπεζας που αφορούν το πρώτο τρίμηνο του 2020, δείχνουν πως συνολικά η έκθεση των δύο αυτών τραπεζών φτάνει τα 1,44 δισεκατομμύρια ευρώ. Αναλυτικότερα, η Τράπεζα Κύπρου στον τομέα του τουρισμού που αποτελείται από τις υπηρεσίες της φιλοξενίας και της εστίασης (accommodation and food services) ανέρχονται στα 1,03 δισ. ευρώ.

Αυτομάτως, συγκαταλέγεται στην τράπεζα που έχει την μεγαλύτερη έκθεση στον τουριστικό τομέα, τομέας που αντιμετωπίζει τη δεδομένη στιγμή το μεγαλύτερο πρόβλημα. Η Ελληνική Τράπεζα από την άλλη, δείχνει στα αποτελέσματα της πως στις υπηρεσίες της φιλοξενίας και της εστίασης (accommodation and food services) έχει έκθεση 412 εκατομμυρίων ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί πως τα ξενοδοχεία και εν γένει οι επιχειρήσεις σε παλαιάκιά μέρη λειτουργούν μόνο τα Σαββατοκύριακα, ενώ για τον Αύγουστο που θεωρητικά θα ήταν ένας πολύ καλός μήνας για τον τουρισμό υπάρχουν ενδείξεις πως δεν θα ανοίξουν πάνω από το 40% των συνολικών ξενοδοχειακών μονάδων. Έτσι το όποιο πρόβλημα, επιτείνεται.

Δημοφιλής επιλογή η αναστολή

Όπως προαναφέρθηκε, έχουν αιτηθεί αναστολή δόσεων δανείων το μεγαλύτερο μέρος των δανειοληπτών του τομέα του τουρισμού (accommodation and food services). Τα τελευταία δημοσιοποιημένα στοιχεία που παρέχονται από την ΚΤΚ κάθε δύο εβδομάδες, δείχνουν πως από πάλι παραβιάζεται. Πρόσφατα, η Τεχνική Επιτροπή προχώρησε σε αναθεωρημένο σχεδιασμό που περιλαμβάνει εκτός από την κατασκευή κτιστής κεντρικής διαχωριστικής νησίδας, την κατασκευή κόλπων στάσης οχημάτων κατά μήκος του δρόμου, στα σημεία όπου υπάρχει τοπική διαπλάτυνση και με τροποποίηση του ανατολικού κόλπου στάσης λεωφορείων, την τοποθέτηση κατάλληλων σήμανσς/σηματοδότης, την υπερύψωση της νότιας υφιστάμενης διάβασης πεζών με την δημιουργία πλατό για την μείωση των ταχυτήτων, την τοποθέτηση διάβασης πεζών στην οδό Χρ. Εργατούδη για την ασφάλιά διασταύρωση των πεζών αλλά και τη δημιουργία νέου οργανωμένου χώρου στάθμευς για 22 θέσεις οχημάτων, νοτιοδυτικά του κυκλικού κόμβου Κάτω Πολεμιδιών.

Δεν κάνουν πίσω για τη νησίδα στη Νίκου Παττίχη

Αναμένεται μείωση της εμπορικότητας κατά 40% - 60% εάν υλοποιηθεί η κατασκευή, φωνάζουν οι καταστηματάρχες

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Στην αναμονή βρίσκονται οι καταστηματάρχες που δραστηριοποιούνται στη λεωφόρο Νίκου και Δέσποινας Παττίχη σχετικά με την επικείμενη κατασκευή κτιστής κεντρικής διαχωριστικής νησίδας. Αν και οι επηρεαζόμενοι επιχειρηματίες θεωρούν ότι η μπάλα αυτή τη στιγμή είναι στο Υπουργείο Μεταφορών αναμένοντας να κληθούν σε συνάντηση σε μία προσπάθεια εξερεύσες της χρυσής τομής, φαίνεται ότι το πλάνο δεν αλλάζει. Παρά την έκκληση που απήυθυνα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών στον Υπουργό Γιάννη Καραούσο για την αναβολή της έναρξης των έργων κατασκευής της νησίδας, που τοποθετούνται χρονικά στις 24 Αυγούστου, πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι το Υπουργείο Μεταφορών δεν κάνει δεύτερες σκέψεις

Εάν τελικά αλλάξει το πλάνο, θα πρέπει να καταβληθούν αποζημιώσεις στον εργολάβο.

καθώς η προσφορά ήδη έχει κατακυρωθεί στον εργολάβο του έργου. Εάν τελικά αλλάξει το πλάνο, θα πρέπει να καταβληθούν αποζημιώσεις στον εργολάβο, κάτι το οποίο δεν προτίθεται να πράξει το αρμόδιο Υπουργείο. Η επαναξιολόγηση του έργου, όπως έγινε στη λεωφόρο Τσαρίου στο Στρόβολο που ζήτησε η Βουλή, φαίνεται να αποτελεί απομακρυσμένο ενδεχόμενο. Εκπρόσωπος του Τμήματος Δημοσίων Έργων με τον οποίο επικοινωνήσαμε, ανέφερε ότι είναι υποχρέωση η εξασφάλιση της οδικής ασφάλειας για όσους χρησιμοποιούν τον συγκεκριμένο δρόμο. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, στη συγκεκριμένη οδό από το 2009 – 2020 έχουν σημειωθεί 704 τροχαία ατυχήματα, εκ των οποίων τα 303 με τραυματισμούς, ενώ τα δύο στοίχισαν τη ζωή σε δύο ανθρώπους μας. Με τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας και περίπου 35 χιλιάδες διακινήσεις την ημέρα στον συγκεκριμένο δρόμο, η Λεωφόρος Νίκου και Δέσποινας Παττίχη θεωρείται δρόμος πρωταρχικής σημασίας με έντονη εμπορική δραστηριότητα, στην οποία τα προβλήματα οδικής ασφάλειας όπως παράνομη στάθμευση οχημάτων, παράνομες δεξιόστροφες κι-

νήσεις οχημάτων, προσπεράσματα και επαναστροφές, παρατηρούνται σχεδόν καθημερινά.

Μείωση εμπορικότητας

Στην αντίπερα όχθη, οι επηρεαζόμενοι καταστηματάρχες τοποθετούν τις αντιδράσεις τους για την δημιουργία προστατευτικής νησίδας προτάσσοντας ότι η εμπορικότητα στην οδό αναμένεται να μειωθεί κατά 40% - 60% βάσει μελετών που έχουν διενεργηθεί παγκύπρια. Όπως ανέφερε στην «Κ» ο εκπρόσωπος καταστηματάρχων και κατοίκων της οδού Νίκου Παττίχη, Πόλος Καττάσης, οι επιχειρηματίες αναμένουν τις επόμενες κινήσεις των αρμοδίων. Αν και αυτή την περίοδο επικρατεί ανήσυχη πρεια, σε περίπτωση που η κατασκευή της νησίδας προχωρήσει, οι καταστηματάρχες δεν αποκλείεται να λάβουν δυναμικά μέτρα. Η συγκεκριμένη λεωφόρος είναι μία από τις πιο εμπορικές στη Λεμεσό με περίπου 350 καταστήματα. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει στην «Κ» ο Διευθυντής των κρεπωλίων «Μελής», Άκης Μελής, πρόκειται για μία μονομερή απόφαση που εάν υλοποιηθεί θα επηρεάσει αρνητικά τους καταστηματάρχες της περιοχής οι οποίοι έχουν ήδη σοβαρό οικονομικό αντίκτυπο από την κρίση του κορωνοϊού. «Δεν έγινε μια ολοκληρωμένη μελέτη όπως π.χ. στην Τσαρίου. Είναι πάλι μια προσωρινή λύση. Εμείς ζητούμε να γίνει επανασχεδιασμός του χώρου με τα σημερινά πρότυπα», σημειώνει ο κ. Μελής.

Εισηγήσεις καταστηματάρχων

Οι καταστηματάρχες που επηρεάζονται έχουν εισηγηθεί την τοποθέτηση κυρτωμάτων σε διαβάσεις πεζών για να ανακόπτουν την ταχύτητα των αυτοκινήτων και των δικύκλων με στόχο την αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων. Μεταξύ άλλων, προτείνουν την τοποθέτηση νέων πινακίδων τροχαίας σε εμφανή σημεία, περισσότερη αστυνόμευση ιδίως τα βράδια, την τοποθέτηση καμερών τροχαίας, αλλά και κτιστού τριγώνου στο επίμαχο σημείο του δρόμου όπου σημειώνονται τα περισσότερα τροχαία ατυχήματα ώστε να αποφεύγονται οι δεξιόστροφες στροφές. Οι επιχειρηματίες ζητούν επίσης άμεση επιστροφή όλων των χώρων στάθμευσης των καταστημάτων που, όπως υποστηρίζουν, παράνομα πήρε ο Δήμος Λεμεσού και μετέτρεψε σε πάρκα, υπαίθρια θέατρα, πεζόδρομους, υπαίθριες καφετέριες και πράσινο ώστε να γίνουν χώροι στάθμευσης των καταστημάτων.

Ο αναθεωρημένος σχεδιασμός

Το ζήτημα που έχει προκύψει, χρονίζει καθώς η απόφαση για κατασκευή διαχωριστικής νησίδας είχε ληφθεί το 2018 από την Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, με στόχο να αντιμετωπιστούν όλα τα προβλήματα που προκύπτουν και αφορούν στην οδική ασφάλεια.

Αντιπρόταση των καταστηματάρχων για ζωγραφιστή αντί κτιστή νησίδα, δεν έγινε αποδεκτή από τους αρμοδίους καθώς όπως μας έχει διαβιβαστεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων πρόκειται για δώρο άδωρο καθώς υπάρχει και τώρα, ωστόσο πάλι παραβιάζεται. Πρόσφατα, η Τεχνική Επιτροπή προχώρησε σε αναθεωρημένο σχεδιασμό που περιλαμβάνει εκτός από την κατασκευή κτιστής κεντρικής διαχωριστικής νησίδας, την κατασκευή κόλπων στάσης οχημάτων κατά μήκος του δρόμου, στα σημεία όπου υπάρχει τοπική διαπλάτυνση και με τροποποίηση του ανατολικού κόλπου στάσης λεωφορείων, την τοποθέτηση κατάλληλων σήμανσς/σηματοδότης, την υπερύψωση της νότιας υφιστάμενης διάβασης πεζών με την δημιουργία πλατό για την μείωση των ταχυτήτων, την τοποθέτηση διάβασης πεζών στην οδό Χρ. Εργατούδη για την ασφάλιά διασταύρωση των πεζών αλλά και τη δημιουργία νέου οργανωμένου χώρου στάθμευς για 22 θέσεις οχημάτων, νοτιοδυτικά του κυκλικού κόμβου Κάτω Πολεμιδιών.

Οι μελέτες, η νησίδα και ο κίνδυνος δυστυχημάτων

Σε ό,τι αφορά στην αναγκαιότητα κατασκευής της νησίδας, σε επικαιροποιημένη μελέτη του Frederick University με τίτλο «Αστικές, εμπορικές οδοί στην Κύπρο. Αξιολόγηση της συχνότητας των δυστυχημάτων την περίοδο 2016-2020» με ανάθεση από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αρτοποιών, αναφέρεται ότι ο αριθμός των σοβαρών δυστυχημάτων σε αστικές εμπορικές οδούς χωρίς νησίδα είναι μειωμένος, ενώ μειωμένος είναι και ο αριθμός των σοβαρών δυστυχημάτων σε τοπικές αστικές οδούς. Με βάση τα ευρήματα, τίθεται σε αμφισβήτηση η θέση ότι το μέτρο της κτιστής νησίδας, αλλά και η εν γένει φιλοσοφία σχεδιασμού των εμπορικών αστικών οδών στην Κύπρο, προάγει την οδική ασφάλεια. Σύμφωνα με τη μελέτη, η συχνότητα σοβαρών δυστυχημάτων

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία στη συγκεκριμένη οδό από το 2009 – 2020 έχουν σημειωθεί 704 τροχαία ατυχήματα, εκ των οποίων τα 303 με τραυματισμούς, ενώ τα δύο στοίχισαν τη ζωή σε δύο συνανθρώπους μας.

λωρίδων είναι αυξημένες κατά 234% σε σύγκριση με δρόμους με κτιστή διαχωριστική νησίδα, ενώ σε δρόμους 4 λωρίδων είναι αυξημένες κατά 616% σε σύγκριση με δρόμους με κτιστή διαχωριστική νησίδα. Όπως σημειώνει η αξιολόγηση που έγινε με βάση τα στατιστικά στοιχεία οδικών συγκρούσεων που τηρούνται στο Αρχηγείο Αστυνομίας, για την περίοδο Ιανουαρίου 2013 – Ιουνίου 2018 η κατασκευή κτιστών κεντρικών νησίδων μειώνει σε σημαντικό βαθμό την πιθανότητα πρόκλησης θανατηφόρων οδικών συγκρούσεων ή/και οδικών συγκρούσεων με τραυματισμό στις κύριες οδικές αρτηρίες στις αστικές περιοχές. Όπως καταδεικνύει η μελέτη, οι δείκτες οδικών συγκρούσεων ανά χιλιόμετρο είναι κατά 234% και 616% αυξημένοι στους δρόμους δυο ή/και τεσ-

και να λάβει περαιτέρω επέκταση σε σχέση με το μορατόριουμ που ήδη εφαρμόζεται. Όπως έγινε γνωστό σε «τραπεζικά πηγαδάκια» δεν θα έπρεπε κάτι τέτοιο να γνωστοποιηθεί, ειδικά για μία πρόταση η οποία δεν μπορεί να έχει εύκολη εφαρμογή δίχως να δημιουργήσει ανομοιογένειες. Όχι μόνο σε σχέση με τον τύπο των επιχειρήσεων που μπορούν να συμμετάσχουν σε ένα μορατόριουμ δόσεων, αλλά και σχετικά με τις κυπριακές τράπεζες. Την πρόταση αυτή –καλώς ή κακώς- μπορεί να την «έριξε στο τραπέζι» η Astrobank, εντούτοις η έκθεση της Astrobank στον τουριστικό τομέα θα είναι αναλογικά μικρή και θα μπορεί να την εφαρμόσει στους πελάτες της. Τα αποτελέσματα της Astrobank δείχνουν συνολικό δανεισμό (όχι σε τουρισμό) ύψους 1,15 δισεκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 547 εκατ. ευρώ είναι μη εξυπηρετούμενα. Για μία τέτοια κίνηση θα πρέπει μάλλον να εξεταστούν οι επιπτώσεις που θα υπάρξουν σε άλλες τράπεζες, όπως Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα για παράδειγμα που έχουν πραγματικά μεγάλη έκθεση.

Μιας αποστασίας μύρια έπονται

Ανοίγει ο δρόμος για συνεργασία με την ΔΗΠΑ, ενώ το ΔΗΚΟ βλέπει πίσω από τις αποχωρήσεις τον Αβέρωφ

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Όσο ο Νικόλας Παπαδόπουλος βρισκόταν στο Εθνικό Συμβούλιο δίπλα από τον Μάριο Καρογιάν, πέντε σημαίνοντα στελέχη του ΔΗΚΟ, συμπεριλαμβανομένων τριών βουλευτών και του αντιπροέδρου του, ανακοίνωσαν αποχώρηση από το κόμμα τους και δημιουργία μιας νέας πολιτικής πλατφόρμας, καθώς πολιτικές και ουσιαστικές διαφορές, όπως έλεγαν, δεν τους επέτρεπαν να παραμείνουν στο ΔΗΚΟ με Πρόεδρο τον Νικόλα Παπαδόπουλο. Δεν αποτέλούσε βεβαίως κεραυνό εν αιθρία για τον Νικόλα Παπαδόπουλο και τα στελέχη που βρίσκονται γύρω του, αλλά την προ-

Οι εμφανίσεις στα τηλεοπτικά πάνελ, ο παραγκωνισμός, οι εκλεκτοί του Νικόλα και οι έντονες διαφωνίες εντός της κοινοβουλευτικής ομάδας επέφεραν την ρήξη.

χειρίσιμη κρίση. Το ερώτημα είναι τι κρύβεται πίσω από την αποχώρηση πέντε πρωτοκλασάτων στελεχών, αν ακολουθούν άλλοι και αν αυτό σηματοδοτεί το πρώτο βήμα για την ομαλή προσχώρησή τους στη Δημοκρατική Παράταξη, αλλάζοντας πλήρως το ισοζύγιο δυνάμεων στο Κέντρο.

Η φημολογία και η συγκυρία

Τα περί αποχώρησης των Αγγελου Βότση και Γιώργου Προκοπίου και προσχώρησής τους στη Δημοκρατική Παράταξη φημολογούνταν αμέσως μετά την δημιουργία του νεοσυσταθέντος κινήματος που ηγείται ο Μάριος Καρογιάν. Δεν ήταν μόνο το ότι βρίσκονταν πιο κοντά στον Μάριο Καρογιάν σε θέμα χημείας, αλλά και το ότι είχαν σαφείς διαφορές με τον ΔΗΚΟϊκό Πρόεδρο και το περιβάλλον του που έβγαιναν κατά καιρούς στο προσκάνιο. Το γεγονός βεβαίως ότι στον κύκλο των αντιδρώντων συμπεριλήφθηκε και ο βουλευτής Λευκωσίας Μαρίνος Μουσιούττας, ενίσχυσε τη θέση τους κοινοβουλευτικά και τις συζητήσεις για αποχώρηση. Καθόλου τυχαίο ότι και οι τρεις είχαν εκφράσει έντονες διαφορές στην κοινοβουλευτική ομάδα για μία σειρά ζητημάτων τον τελευταίο καιρό. Ενδεικτικές οι διαφορές για την έντονη αντιπαράθεση γύρω από τις κρατικές εγγυήσεις και την εμπλοκή του γενικού ελεγκτή, τα περί αναστολής δανείων αλλά και το νομοσχέδιο που αφορούσε τους επιθεωρητές εργασίας. Μαζί τους και ο αντιπρόεδρος του κόμματος Αλέκος Τρυφωνίδης, όπως επίσης ο Χρίστος Τσίγκης.

Η συμμετοχή στα πάνελ

Πέραν όμως των όσων εκτυλίσσονταν στα κοινοβουλευτικά έδρανα και οι πέντε ένιωθαν παραγκωνιμένοι από την ΔΗΚΟϊκή ηγεσία που προωθούσε όπως έλεγαν τους δικούς τους. Καθόλου τυχαίο ότι ο Αλέκος Τρυφωνίδης, ο Μαρίνος Μουσιούττας αλλά και ο Χρίστος Τσίγκης έθιγαν πολλές φορές το θέμα της άνιστης εκπροσώπησης στα τηλεοπτικά πάνελ. Όπως κατήγγειλαν, συγκεκριμένα στελέχη (Ερωτοκρίτου, Αντωνιάδης, Παντελίδης, Σολωμού) μονοπωλούσαν τον τηλεοπτικό χρόνο του κόμματος σε αντίθεση με τους ίδιους. Χαρακτήριζαν απαράδεκτο μάλιστα το γεγονός ότι αντί να καλείται στα τηλεοπτικά πάνελ σε θέματα οικονομίας ο Αγγελος Βότσης, ο οποίος ήταν

ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, παρέλαυναν άλλα στελέχη στα τηλεοπτικά πάνελ.

Η περίπτωση της Λευκωσίας

Κερασάκι στην τούρτα πάντως αποτέλεσε το στήσιμο του ψηφοδελτίου και το γεγονός ότι ο στενός συνεργάτης του Νικόλα Παπαδόπουλου και Διευθυντής του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος Χρύσης Παντελίδης ξεκαθάρισε από νωρίς ότι θα είναι υποψήφιος βουλευτής στην επαρχία Λευκωσίας. Η κίνηση αυτή, νοουμένου ότι ο κ. Παντελίδης προέρχεται από την ελεύθερη Αμμόχωστο, θεωρήθηκε ως κίνηση της ΔΗΚΟϊκής ηγεσίας να ελέγξει πλήρως την κοινοβουλευτική ομάδα με την εκλογή δικών της προσώπων και να παραγκωνίσει τους Μαρίνο Μουσιούττα και Αλέκο Τρυφωνίδη που ήταν ο επιλαχών. Η ανταπάντηση βεβαίως από κάποιους είναι πως με δεδομένο ότι ο ίδιος ζει εδώ και 20 χρόνια στη Λευκωσία, ήταν αναμενόμενο να διεκδικήσει εκεί.

Πάντως στον πέμπτο όροφο ήταν προετοιμα-

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ βρισκόταν μαζί με τον Μάριο Καρογιάν στο Εθνικό, την ώρα που τα πέντε πρωτοκλασάτα στελέχη ανακοίνωσαν την αποχώρησή τους από το κόμμα.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

σημείο ότι αυτά τη βδομάδα θα προαναγγέλλονταν οι αποχωρήσεις των εν λόγω στελεχών. Σε σημείο μάλιστα που από το περιβάλλον των πέντε διαρρέονταν πως η συνεδρία του εκτελεστικού γραφείου το απόγευμα της Τρίτης είχε ως στόχο να τους αποβάλει. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε βεβαίως να συμβεί δεδομένου ότι καταστατικά δεν έχει τέτοια δικαιοδοσία το σώμα. Σύμφωνα πάντως με έγκυρες πηγές, ο Νικόλας Παπαδόπουλος συναντήθηκε με τους Προκοπίου, Βότση και Μουσιούττα ζητώντας τους να κατέλθουν ως υποψήφιοι και να κλείσουν μια και καλή τη φημολογία αποχώρησης, κάτι βεβαίως που δεν έκαναν οι τρεις βουλευτές. Στους ΔΗΚΟϊκούς κύκλους θεωρούν πως η κίνηση των συγκεκριμένων στελεχών ήταν προϊόν υπονόμευσης. Το υπογράμμισαν και στην ανακοίνωση που εξέδωσαν. Όχι προϊόν υπονόμευσης τόσο από τον Μάριο Καρογιάν αλλά από τον Πρόεδρο του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου, που όπως λένε θέλει να διαλύσει την όποια σκέψη συνεργασίας ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ αποδυομαίνοντας το ΔΗΚΟ και στερώντας του τον ρυθμιστικό ρόλο στις επικείμενες εκλογές. Λέγεται πως ο Αγγελος Βότσης έχει ήδη κλειδώσει συμφωνία δημορχίας Λεμεσού με ΔΗΣΥ-ΔΗΠΑ και πως ο Μαρίνος Μουσιούττας ενδιαφέρεται για τη δημορχία Λευκωσίας, κάτι που σίγουρα διαψεύδουν οι δύο.

Ο Μάριος Καρογιάν και τα σενάρια

Το κατά πόσο κάτι τέτοιο ισχύει ή όχι, είναι βεβαίως άγνωστο. Το σίγουρο είναι πως όλο αυτό έγινε σε πλήρη συνεννόηση με την Δημοκρατική Παράταξη και τον Μάριο Καρογιάν, ασχέτως αν τα πέντε στελέχη ξεκαθαρίζουν πως η κίνησή τους δεν σημαίνει απαραίτητα συνεργασία με τη ΔΗΠΑ. Το επικρατέστερο σενάριο της επόμενης μέρας, θέλει τους πέντε να προχωρούν σε πολιτική πλατφόρμα στην οποία θα προσχωρήσουν κι άλλα στελέχη του άλλου ενδιαμέσου χώρου. Μέσω της πολιτικής πλατφόρμας αναμένεται να συνεργαστούν με την Δημοκρατική Παράταξη στις επικείμενες εκλογές και να διεκδικήσουν τον ρυθμιστικό ρόλο στη Βουλή. Στο ΔΗΚΟ έχουν ήδη διαμηνύσει πως ουδείς ανατικατάστατος. Η αλήθεια βεβαίως είναι πως η αποχώρηση τριών βουλευτών με σημαντικές πιθανότητες επανεκλογής, δεν θεωρείται αμελητέα, ιδιαίτερα λίγους μήνες πριν τις εκλογές και λίγο πριν την τελική διαμόρφωση των ψηφοδελτίων.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **HOLGER SCHMIEDING***

Θετικά σημάδια για την ευρωπαϊκή οικονομία

Οι ενδείξεις από τα στατιστικά στοιχεία στην προσφορά των πιστώσεων αλλά και από την ίδια την πραγματική οικονομία επιβεβαιώνουν το ότι η Ευρωζώνη βαδίζει σταθερά την οδό μιας ανάκαμψης, η οποία (εφόσον έχει προηγηθεί μία δραματική πτώση της παραγωγής) είναι ανομοιογενής και μερική, ενώ στη συνέχεια εξελίσσεται σταδιακά.

Από τη στιγμή κατά την οποία οι περιορισμοί της πανδημίας αμβλύνθηκαν στα τέλη Απριλίου, η ανάκαμψη φαίνεται να κινητοποιείται χάρις στην εγχώρια ζήτηση. Οι συμμετεχόντες από τον κλάδο της παροχής υπηρεσιών της Γερμανίας σε σχετική έρευνα του οικονομικού ινστιτούτου Ifo, που ήταν αισιόδοξοι είχαν έναντι των απαισιόδοξων μία αναλογία +2 τον Ιούλιο έναντι του -6 τον Ιούνιο. Πάντως, ο κλάδος της μεταποίησης, δηλαδή ο κατεχόμενος εξαγωγικός της χώρας, έδειξε μικρότερη βελτίωση ως προς την αναλογία από το -22,7 στο -12 τον Ιούλιο.

Από τη στιγμή κατά την οποία οι περιορισμοί της πανδημίας αμβλύνθηκαν στα τέλη Απριλίου, η ανάκαμψη φαίνεται να κινητοποιείται χάρις στην εγχώρια ζήτηση.

Στο χρηματοοικονομικό σύστημα της Ευρωζώνης, το οποίο ως επί το πλείστον είναι τραπεζικό, οι μεγάλες και μακρόπνοες αλλαγές στα δεδομένα της νομισματικής κατάστασης συνήθως λειτουργούν ως προάγγελοι των σημείων καμπής του οικονομικού κύκλου.

Μία πρώτη αντίδραση σε κρίση είναι οι επιχειρήσεις ή και τα νοικοκυριά να αυξάνουν τα αποθεματικά τους σε ρευστό. Όταν αργότερα υποχωρήσει η κρίση και η εμπιστοσύνη επανακάμψει, τότε επιχειρήσεις και

νοικοκυριά έχουν την τάση να ξεδεύουν λίγα παραπάνω χρήματα και να θέτουν σε κίνηση την ανάκαμψη της οικονομίας. Εκτιμούμε πως η ραγδαία άνοδος του δείκτη προσφοράς χρήματος M1 στην Ευρωζώνη και σε ρευστό και σε καταθέσεις overnight αποτελούν ένα σημάδι ότι μέσα στους επόμενους μήνες η ανάκαμψη θα επιταχύνει τον βηματισμό της.

Εν τω μεταξύ, το ΑΕΠ της Ευρωζώνης είχε εμφανίσει κάμψη το δεύτερο τρίμηνο, η οποία κατά έναν ασυνήθιστο τρόπο προκλήθηκε από μη οικονομικούς παράγοντες, δηλαδή από την πανδημία και το lockdown, ώστε να ανασχεθεί η εξάπλωσή της.

Η επιθετική πολιτική της ΕΚΤ ως απάντηση στην πανδημία και η εφαρμογή ενός γιγάντιου πακέτου μέτρων δημοσιονομικής στήριξης έδωσε τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις και σε μικρότερο βαθμό στα νοικοκυριά να δημιουργήσουν σημαντικές αποταμιεύσεις, ώστε να μπορούν να τους καλύψουν, ενόσω αντι-

μετωπίζουν τα επίχειρα της πανδημίας, αλλά και να τους βοηθήσουν να κάνουν δαπάνες και να ενισχύσουν την ανάκαμψη. Εξετάζοντας τη δυναμική σε μηνιαία βάση, διαφαίνεται πως θα αποδυναμωθεί σταδιακά τους προσεχείς μήνες η αύξηση στην προσφορά χρήματος. Πολλές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν ήδη χρησιμοποιήσει τις γραμμές πιστώσεών τους, δεν θεωρούν αναγκαίο να τονώσουν περισσότερο τα λεγόμενα «μαζιλάρια» τους. Σε ετήσια βάση η αύξηση των εταιρικών δανείων παρέμεινε ισχυρή τον Ιούνιο στο 7,1% μετά το 7,3% τον Μάιο, ενώ σταθερά στο 3% διαμορφώνεται η αντίστοιχη των νοικοκυριών.

Τέλος, οι απειλές ως προς τις οικονομικές προοπτικές ήταν και είναι σοβαρές, αλλά κυρίως προέρχονται από το εξωτερικό, όπως το πως θα εξελιχθεί η πανδημία στις ΗΠΑ.

* Ο κ. Holger Schmieding είναι οικονομολόγος της επενδυτικής τράπεζας Berenberg.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Αντετοκούνμπο και ρατσισμός

Η Ελλάδα έχει ρατσισμό. Είναι τόσο απλό. Στις περισσότερες γειτονιές ένας μαύρος αντιμετωπίζει διακρίσεις, αρνητισμό, απόρριψη, συχνά καταπίεση. Δεν είναι εύκολη η ζωή στην Ελλάδα για έναν έγχρωμο.

Αυτά τα αυτονόητα και γνωστά σε όλους είπε ο Γιάννης Αντετοκούνμπο σε συνέντευξή του όπου μίλησε για τη φτώχεια των παιδικών του χρόνων στην Ελλάδα και τις δυσκολίες που βιώνουν οι παράνομοι μετανάστες. Δεν είναι η Ελλάδα κάποιου είδους εξαίρεση σε σχέση με τις περισσότερες χώρες της Δύσης. Έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες. Έχει καλά και άσχημα, διαφορές και ομοιότητες. Αλλά, έχει και αυτή ρατσισμό.

Είναι μια χώρα λευκών, είπε ο «Greek Freak». Καί χριστιανών ορθόδοξων, θα πρόσθετα εγώ. Και εναπομένει στην πολιτεία, στους θεσμούς, και τελικά σε μας τους ίδιους, να δείξουμε ότι μπορούμε να συνυπάρχουμε, οι λευκοί με τους μαύρους και τους Ασιάτες, οι χριστιανοί με τους Εβραίους και τους μουσουλμάνους, οι πλειοψηφίες με τις μειοψηφίες.

Παρά τις κακουχίες και τις αδικίες

Παρά τις κακουχίες και τις αδικίες που βίωσε στην Ελλάδα, ο Αντετοκούνμπο έχει επανειλημμένως αποδείξει πόσο αγαπάει τη χώρα μας (και χώρα του), πόσο τιμά την ελληνική σημαία. Και, φυσικά, μας έχει κάνει υπερήφανους.

που βίωσε στην Ελλάδα, ο Αντετοκούνμπο έχει επανειλημμένως αποδείξει πόσο αγαπάει τη χώρα μας (και χώρα του), πόσο τιμά την ελληνική σημαία. Και, φυσικά, μας έχει κάνει υπερήφανους. Η όλη του στάση καθιστά ακόμη πιο γελοίο το ρατσιστικό παραλήρημα του καθηγητή Κωνσταντίνου Καλέμη, τώως (μετά την άμεση απομάκρυνσή του) υπεύθυνου του υπουργείου Παιδείας για θέματα εκπαιδεύσεως προσφύγων, ο οποίος σχολιάζοντας στο Facebook τις δηλώσεις

του Αντετοκούνμπο, αναρωτήθηκε: «Τι δουλειά είπαμε ότι κάνει αυτή η μαϊμού?».

Η απάντηση είναι απλή: Είναι επαγγελματίας παίκτης του μπάσκετ και σε αυτό που κάνει είναι από τους κορυφαίους του κόσμου.

Όσο για τον πρόεδρο κοινοβουλευτικού κόμματος που επέλεξε τον Αντετοκούνμπο για να επισημάνει ποιοι είναι Έλληνες και ποιοι όχι, τι να πει κανείς; Ντροπή.

Σε όλο τον κόσμο μιλούν για τον «Giannis» και περιγράφουν έναν από τους πιο διάσημους αθλητές ως «Greek» freak.

Του χρωστάμε του Αντετοκούνμπο, δεν μας χρωστάει. Πέρα, δε, από μεγάλος αθλητής είναι και άνθρωπος με αρχές. Το δείχνει η τρυφερότητα με την οποία μιλάει πάντα για τους γονείς του και η αναγνώριση όσων έκαναν γι' αυτόν.

Είναι αξιοπερίεργο, προκλητικό, αλλά και ανόητο, ότι κάποιος εξαπολύουν χυδαιότητες κατά του Γιάννη Αντετοκούνμπο, αντί να τον περιγράφουν ως συμπατριώτη τους, και να λένε με υπερηφάνεια ότι αυτός ο παγκόσμιος βελγνεκός αθλητής είναι Έλληνας – και είναι.

Αποκλιμάκωση της κρίσης με μικρό καλάθι προσδοκιών

Ανευ ουσίας το πάγωμα των παράνομων ερευνών της Τουρκίας στην αν. Μεσόγειο

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η επίσημη τοποθέτηση της Άγκυρας ότι βάζει στον πάγο για ένα μήνα τις παράνομες δραστηριότητές της στην ανατολική Μεσόγειο, ουσιαστικά ήλθε να ενισχύσει τις απόψεις εκείνες που πίσω από την αποκλιμάκωση της κρίσης, εντόπιζαν γερμανικό «δάκτυλο». Η μεταστροφή της Άγκυρας με την υποχώρηση των ιδιαίτερα υψηλών τόνων του προηγούμενου διαστήματος, σε συνδυασμό με τις μαζιμαλιστικές της απαιτήσεις δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας, τουναντίον εντείνουν τους προβληματισμούς για επαναφορά της έντασης, μετά την πάροδο του ιδιότυπου μορατόριουμ. Κάτι στο οποίο συγκλίνουν οι πρώτες διπλωματικές εκτιμήσεις σε Αθήνα και Λευκωσία. Στις δυο πρωτεύουσες αν και γίνεται λόγος για θετική, υπό τις περιστάσεις, εξέλιξη θεωρείται βέβαιο πως μετά την πάροδο του ενός μηνός, η Τουρκία θα επιστρέψει δριμύτερη. Κάτι που φαίνεται, όπως εκτιμούν στη Λευκωσία, από τη συμπεριφορά της Άγκυρας να προχωρήσει σχεδόν ταυτόχρονα, με την έκδοση νέας navtex αυτή την φορά στη νότια και ανατολική πλευρά της Κύπρου, για σεισμογραφικές έρευνες. Στη Λευκωσία γίνεται λόγος για τουρκικό ελιγμό προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει ευρωπαϊκές κυρώσεις, περί τα τέλη Αυγούστου- αρχές Σεπτεμβρίου.

Το Βερολίνο

Σε μια πρώτη ανάλυση των δεδομένων, οι απόψεις συγκλίνουν πως τις δεύτερες σκέψεις με αναβολή των παράνομων κινήσεων για ένα μήνα, ουσιαστικά τις επέβαλε το Βερολίνο προκειμένου να αποφευχθεί ένα θερμό επεισόδιο, στην ανατολική Μεσόγειο κατά την διάρκεια της Γερμανικής προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κάτι που επιθυμεί η Γερμανίδα καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ και που όπως

λέγεται εντόνως είχε τεθεί επιτακτικά στον πρόεδρο της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν. Αυτό το οποίο υποστηρίζεται είναι πως το μορατόριουμ του ενός μηνός, ουσιαστικά το επέβαλε η Γερμανία στην Τουρκία, εξέλιξη που θα κρατήσει σε ηρεμία την περιοχή για το επόμενο καλοκαιρινό διάστημα και με την ελπίδα να βρεθεί η κοινή συνισταμένη στις παρασκηνιακές προσπάθειες, Ελλάδα και Τουρκία να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι. Προοπτική που επί του παρόντος θε-

Οι απαισιόδοξες απόψεις για τις προσπάθειες Τουρκία και Ελλάδα να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι έχουν ως αφετηρία τις εξωπραγματικές τουρκικές επιδιώξεις, οι οποίες δεν δημιουργούν το αναγκαίο υπόβαθρο έναρξης διαλόγου.

ωρείται ιδιαίτερα δύσκολη έως και ακαθόρθωτη, ένεκα των θεμάτων που επιδιώκει να φέρει υπό συζήτηση η τουρκική πλευρά.

Οι κυρώσεις

Το δεύτερο θέμα που εντοπίζεται πίσω από την αναβολή των παράνομων ενεργειών του τουρκικού ORUC REIS, είναι το βαρύ κλίμα που υπάρχει εντός της Ε.Ε. για την Τουρκία με το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Η Γερμανία, η οποία συνεχίζει να εμφανίζεται δυσκίνητη σε μια τέτοια προοπτική, ευελπιστεί πως η αποκλιμάκωση της κρίσης, αρχικά, σε συνδυασμό με την αναβολή των τουρκικών σχεδιασμών, στη συνέχεια, θα ενισχύσει το ευρωπαϊκό μπλοκ των χωρών που θεωρούν πως η Ε.Ε. δεν πρέπει

Οι πρώτες εκτιμήσεις μετά τις ανακοινώσεις στην Άγκυρα δείχνουν προς την πλευρά του Βερολίνου, το οποίο, όπως υποστηρίζεται, επέβαλε ουσιαστικά στην Τουρκία την αναβολή των δραστηριοτήτων της στην περιοχή για ένα μήνα.

να διαρρήξει τους δεσμούς της, με την Τουρκία του Ερντογάν, κινούμενη σε ήπια μέτρα αντίδρασης που θα δείχνουν αφενός την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη σε δυο κράτη μέλη, Ελλάδα και Κύπρο, και αφετέρου δεν θα φέρνουν σε δύσκολη θέση την Άγκυρα στη λογική ότι η Τουρκία είναι πολύτιμη για την Ευρώπη. Διπλωματικές απόψεις στην Λευκωσία θεωρούν βέβαιο πως η γερμανική πρωτοβουλία, πέρα από την περιστασιακή επιτυχία αποκλιμάκωσης της κρίσης, δεν θα έχει τύχη στη συνέχεια. Όπως επιώθηκε χαρακτηριστικά στην «Κ», το μέγα ζητούμενο είναι το τι θα γίνει μετά την πάροδο του ενός μηνός. Οι ίδιες πηγές σημειώνουν με νόημα πως ο χρόνος που επιλέγνκε για να αναβληθούν οι τουρκικοί σχεδιασμοί δεν είναι τυχαίος. Μέχρι το τέλος του μήνα, όπως σημει-

ώνεται, το θέμα των κυρώσεων στην Τουρκία θα απασχολήσει σε τεκνοκρατικό επίπεδο και αμέσως μετά, εντός Αυγούστου, τα αποτελέσματα θα θεθούν ενώπιον πρεσβευτών και στη συνέχεια σε επίπεδο Υπουργών.

Το Barbaros

Και ενώ το ORUC REIS, από ανοικτά της Αττάλειας μετακινήθηκε και αγκυροβόλησε στο λιμάνι της τουρκικής πόλης, το δεύτερο ερευνητικό το Barbaros, που επίσης βρίσκεται στα απέναντι από την Κύπρο τουρκικά παράλια, ετοιμάζεται να έλθει στα νοτιοανατολικά της Κύπρου για σεισμικές έρευνες. Προς τούτο η Άγκυρα μερικές ώρες μετά την επίσημη ανακοίνωση ότι βάζει στον πάγο τους παράνομους σχεδιασμούς της, δυτικά της Κύπρου προχώρησε σε

νέα δέσμευση περιοχής, ένα μέρος της οποίας, εντός της κύπριακής ΑΟΖ. Κίνηση που σύμφωνα με πολιτικούς κύκλους στη Λευκωσία, δείχνει τις πραγματικές διαθέσεις της Τουρκίας ενώ κατά κάποιους άλλους θεωρείται και ως ένα μήνυμα προς την Αθήνα, στην περίπτωση που δεν υποκύψει στις εκ των πραγμάτων εξωπραγματικές απαιτήσεις του τούρκου προέδρου. Το Barbaros με βάση την τουρκική navtex θα πραγματοποιήσει έρευνες σε θαλάσσια περιοχή των κατεχομένων, η οποία επεκτείνεται προς τις ελεύθερες περιοχές καλύπτοντας τα τεμάχια 2 και 3. Συνάμα στο απαισιόδοξο κλίμα που επικρατεί στη Λευκωσία, προστίθενται οι παράνομες γεωτρηκτικές εργασίες του τουρκικού Υαυού στα δυτικά και νότια της Κύπρου, εντός της ΑΟΖ.

Το έντονο παρασκήνιο που έφερε το μορατόριουμ

Η παρέμβαση Μέρκελ, η διαμεσολάβηση των ΗΠΑ και άλλων δυτικών χωρών και η δεινή οικονομική κατάσταση

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

«Η Γερμανία είναι στο πλευρό της Ελλάδας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει κάθε μέλος της. Η Ένωση θα βρεθεί στο πλευρό της Ελλάδας σε μια ενδεχόμενη αντιπαράθεση με την Τουρκία. Σε μια τέτοια περίπτωση η Τουρκία θα αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα, όχι μόνο στις σχέσεις της με την Ελλάδα, αλλά και με ολόκληρη την Ευρώπη. Οι επιπτώσεις αυτής της εξέλιξης θα είναι πολύ σοβαρές».

Τουρκικές καταγωγής πολιτικοί στην γερμανική πρωτεύουσα, τονίζουν ότι το παραπάνω μήνυμα μεταφέρθηκε από την ίδια την Γερμανίδα Καγκελάριο στον Τούρκο Πρόεδρο, πριν από λίγα εκατοστέρια, σε μια στιγμή που η διεθνής κοινή γνώμη είχε στραμμένη την προσοχή της στις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Την ώρα που ελληνικά και τουρκικά μέσα ενημέρωσης δεν απέκλειαν κανένα ενδεχόμενο, ακόμη και ένα θερμό επεισόδιο, η κ. Μέρκελ ζήτησε από τον Ταγίπ Ερντογάν τον άμεσο έλεγχο της έντασης.

Λίγο μετά την παρέμβαση της κ. Μέρκελ, η οποία ήρθε ύστερα από συνεννόηση στον άξονα Αθήνας-Βερολίνου, η Άγκυρα έλαβε παρόμοια μηνύματα από διάφορες δυτικές πρωτεύουσες και τελικά, τα ζημειρώματα της Τρίτης, το τουρκικό ερευνητικό σκάφος «Οrcus Reis» αγκυροβόλησε στο λιμάνι της Αττάλειας. Στην Άγκυρα, αυτή η εξέλιξη προβάλλεται ως μια «κίνηση καλής θέλησας» της τουρκικής πλευράς, η οποία παρέχει περιθώρια και ευκαιρία για διπλωματική επίλυση των προβλημάτων στα ελληνοτουρκικά.

Οι διαμεσολαβήσεις

Λίγο μετά την τηλεφωνική επικοινωνία Μέρκελ-Ερντογάν, στον άξονα Τουρκίας-Δύσης έλαβαν χώρα σειρά σημαντικών εξελίξεων. Οι ΗΠΑ έστειλαν στην Αν. Μεσόγειο ένα αεροπλανοφόρο, το οποίο συνοδεύουν πολεμικά σκάφη της χώρας. Το αμερικανικό πολεμικό ναυτικό, προχωρώντας σε κοινές манούβρες με το ελληνικό πολεμικό ναυτικό, έστειλε στην Άγκυρα

το ιδιαίτερο μήνυμα της Ουάσιγκτον για τις τελευταίες εξελίξεις στην Αν. Μεσόγειο. Όπως η ΕΕ έτσι και οι ΗΠΑ δεν επιθυμούν τον εκτροχιασμό των εξελίξεων, λίγο πριν από τις αμερικανικές προεδρικές εκλογές.

Την στιγμή που τα αμερικανικά πολεμικά πλοία προσέγγιζαν τα ελληνικά χωρικά ύδατα, η Άγκυρα φιλοξένησε έναν υψηλόβαθμο Ευρωπαίο διπλωμάτη. Η Υπουργός Εξωτερικών της Ισπανίας, Αράντσα Γκονζάλες Λάγια, συναντήθηκε με τον Υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας, Μεβλούτ Τσαβούσογλου και έθεσε επί τάπητος όλα τα ζητήματα που βρίσκονται στο προσκήνιο των διμερών σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας κατά το τελευταίο διάστημα.

Στα πλαίσια της κοινής συνέντευξης τύπου με τον Τούρκο ομολόγό της, η κ. Λάγια, η χώρα της οποίας, μεταξύ άλλων,

«Η Γερμανία δεν εγκρίνει πλέον τις πωλήσεις όπλων στην Τουρκία, με εξαίρεση τον εξοπλισμό για το ναυτικό», δήλωσε τη Δευτέρα ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών, Χέικο Μάας.

διατηρεί στενές οικονομικές σχέσεις με την Τουρκία, έδωσε στην δημοσιότητα την ισπανική διαμεσολάβηση για τον έλεγχο της έντασης στα ελληνοτουρκικά. «Νομίζω ότι η βούληση του (κ. Τσαβούσογλου) να σταματήσει την (τουρκική) εξερεύνηση για τουλάχιστον ένα μήνα παρέχει χώρο στο διάλογο και είναι ένα σημαντικό επιτεύγμα», υπήρξε το βαρυσήμαντο μήνυμα της Υπουργού Εξωτερικών της Ισπανίας. Αν και αρχικά ο κ. Τσαβούσογλου επέλεξε να μην επιβεβαιώσει την συγκεκριμένη πληροφορία, στο τέλος της κοινής συνέντευξης, στην ομάδα των Τούρκων δημοσιογράφων που παρακολούθησαν τις δηλώσεις των δυο πλευρών,

Το μήνυμα ότι η ΕΕ θα βρεθεί στο πλευρό της Ελλάδας σε μια ενδεχόμενη αντιπαράθεση με την Τουρκία και ότι η Άγκυρα θα αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα με ολόκληρη την Ευρώπη, έστειλε η Άγκελα Μέρκελ στον Ερντογάν.

επικρατούσε χαρακτηριστικά η άποψη ότι «ψήνεται κάτι σημαντικό στις σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ και φυσικά στα ελληνοτουρκικά».

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο περιθώριο των προαναφερόμενων εξελίξεων, το Βερολίνο έστειλε και ένα άλλο, άκρως σημαντικό, μήνυμα στην Άγκυρα. Η γερμανική κυβέρνηση ανακοίνωσε την διακοπή παροχής στρατιωτικού εξοπλισμού στην Τουρκία. «Η Γερμανία δεν εγκρίνει πλέον τις πωλήσεις όπλων στην Τουρκία, με εξαίρεση τον εξοπλισμό για το ναυτικό», δήλωσε τη Δευτέρα ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών, Χέικο Μάας. Αντιδρώντας στις κινήσεις της Τουρκίας στο βόρειο

κομμάτι της Συρίας, κυρίως τις επιθέσεις της Άγκυρας κατά των κουρδικών και συμμαχικών δυνάμεων, το Βερολίνο διακόπτει την στρατιωτική συνεργασία, με εξαίρεση το τουρκικό Πολεμικό Ναυτικό. Σύμφωνα με τον κ. Μάας «η νέα στάση του Βερολίνου εναντίον του συμμάχου του στο ΝΑΤΟ είναι ένα μεγάλο βήμα».

Μορατόριουμ για ένα μήνα

Τις πρώτες ώρες της Τρίτης, στον απόπacho των προαναφερόμενων εξελίξεων και των παρασκηνιακών, διπλωματικών διαβουλεύσεων, στην τουρκική πρωτεύουσα έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση Ερντογάν ήταν πρόθυμη να προχωρήσει σε

ένα μορατόριουμ με χρονική διάρκεια ενός μηνός στην Αν. Μεσόγειο. Για 30 ημέρες η Τουρκία, διακόπτοντας τις έρευνες της στην Αν. Μεσόγειο, θα αναμένει το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων με την Αθήνα για τον τελικό έλεγχο της έντασης στην περιοχή.

Την πληροφορία επιβεβαίωσε το πρωί της Τρίτης, ο Εκπρόσωπος του τουρκικού Προεδρικού, καθηγητής Ιμπραχίμ Καλίν. «Η κ. Μέρκελ διαδραμάτισε θετικό ρόλο. Ωστόσο, δεν φτάσαμε στα πρόθυρα του πολέμου (με την Ελλάδα) όπως ισχυρίζεται ο γερμανικός τύπος», τόνισε ο κ. Καλίν μιλώντας σε ιδιωτικό τουρκικό ενημερωτικό δίκτυο, προσθέτοντας τα εξής: «Η Ελλάδα είναι σημαντικός γείτονάς μας. Είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε όλα τα θέματα με την Ελλάδα. Κάθε πλευρά ασ συνεχίσει τις εργασίες της στην δική της υφαλοκρηπίδα, και ως πραγματοποιηθούν κοινές έρευνες σε αμφιλεγόμενες περιοχές. «As είμαστε εποικοδομητικοί, as περιμένουμε λίγο», εισηγήθηκε ο Πρόεδρος μας. As λύσουμε τα προβλήματα στις διμερείς σχέσεις μας».

Η τοποθέτηση του κ. Καλίν, εκτός από το γεγονός ότι επιβεβαιώνει την πληροφορία για ελληνοτουρκικά μορατόριουμ τριάντα ημερών στην Αν. Μεσόγειο, παρουσάζει τα μεγάλα εμπόδια και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στη νέα περίοδο Αθήνα και Άγκυρα στο διαπραγματευτικό τραπέζι. Η Άγκυρα αναφέρεται σε «αμφιλεγόμενες περιοχές», μια κίνηση που δίνει διαστάσεις στους προβληματισμούς της ελληνικής κυβέρνησης. Την ίδια στιγμή, η Άγκυρα αφήνει ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει ο διάλογος και η διαπραγμάτευση κατά την αμέσως επόμενη περίοδο.

«Δεν πρόκειται για τερματισμό των εργασιών της Τουρκίας σε περιοχές που αμφισβητεί η Ελλάδα», σημείωναν το μεσημέρι της Τρίτης καλά ενημερωμένες τουρκικές πηγές, οι οποίες πρόσθεταν ότι σε περίπτωση που δεν αποδώσει θετικό αποτέλεσμα η δυτική διαμεσολάβηση στα

ΑΡΘΡΟ
Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΑ**

Οι επενδύσεις ως μέσο ασφάλειας

Οι επενδύσεις δεν έχουν μόνο το ρόλο ανάπτυξης της οικονομίας και της ευμάρειας των πολιτών σε μια χώρα. Παίζουν ρόλο επίσης και στην ασφάλειά της. Όσο περισσότερες επενδύσεις έρθουν από διαφορετικές εθνικότητες τόσο περισσότερη ασφάλεια προσθέτουν, γιατί οι ξένοι επενδυτές πολλές φορές είναι σε συνεχή επαφή με τις πρεσβείες και τις κυβερνήσεις των δικών τους χωρών ώστε να τις προστατεύσουν από καταστάσεις που θα μπορούσαν να τις επηρεάσουν αρνητικά. Αυτό άλλωστε στην Κύπρο το έχουμε δει στον τομέα των υδρογονανθράκων. Σε διαφορετικές περιπτώσεις ξένων επενδυτών, έχουμε δει τις κυβερνήσεις τους να δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο και ίσως να διαδραμάτισαν θετικό ρόλο βοηθώντας μέσω της διπλωματίας. Έτσι, λοιπόν, ίσως θα πρέπει να δούμε τις ξένες εταιρείες που έρχονται στην Κύπρο και υπό το πρίσμα της ασφάλειας της χώρας. Καλό θα ήταν να διευρύνουμε τις ευκαιρίες και εκτός από τα ακίνητα και τις υπηρεσίες να προσδώσουμε και άλλους τομείς. Ο τομέας ενέργειας για παράδειγμα δεν αποτελείται μόνο από τις εταιρείες που κάνουν έρευνες και εξορύσσουν υδρογονάνθρακες, αλλά υπάρχουν και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που λόγω των κλιματολογικών συνθηκών θα μπορούσαν να αναπτυχθούν πολύ στο νησί μας. Ο τομέας των επενδυτικών υπηρεσιών με τεχνολογικά μέσα αλλά και υπηρεσιών συναλλαγών ηλεκτρονικά (Electronic money institutions, Payment institutions, Forex κτλ), επίσης δείχνουν άνηση και εκεί αν φερθούμε έξυπνα θα μπορούσαμε να μετατρέψουμε την Κύπρο σε κέντρο για τέτοιου είδους τεχνολογικών υπηρεσιών (Fintech). Με αυτόν τον τρόπο θα «τραβήξουμε» στη χώρα μεγάλα κεφάλαια, υψηλού επιπέδου προσωπικό αλλά και μεγάλα ονόματα που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν σαν ασπίδα σε περίπτωση που συνεχίσουμε να έχουμε γεωπολιτικά αστάθεια. Στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων επίσης υπάρχει πολύ μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον και as μην ξεκνάμε το παράδειγμα του Ισραήλ. Πολλά εκ των αμυντικών συστημάτων του Ισραήλ έχουν αναπτυχθεί εκεί με ξένα επενδυτικά κεφάλαια. Έτσι, η χώρα βοηθήθηκε οικονομικά αλλά κατάφερε επίσης να έχει δικά της συστήματα που βοηθάνε στην αμυντική θωράκιση της. Κλείνοντας θέλω να ξανατονίσω τη σημασία διασύνδεσης των επενδύσεων με την ασφάλεια της χώρας και να προσπαθήσουμε να δούμε τα πράγματα με διευρυνμένη οπτική γωνία προς όφελος της πατρίδας συνολικά και όχι απλά προς όφελος μιας συγκεκριμένης κατηγορίας επενδύσεων.

Τα μέτρα που θα αποτρέψουν το τοπικό lockdown

Η δημιουργία αλυσίδων μετάδοσης κορωνοϊού στη Λεμεσό προκαλούν ανησυχία στο Υπουργείο Υγείας και στους επιστήμονες

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Το γεγονός ότι το τελευταίο διάστημα ε-ντοπίζονται συνεχώς νέα επιβεβαιωμένα περιστατικά της νόσου COVID-19 στην Κύπρο, με αποτέλεσμα να υπάρχουν αυτή τη στιγμή ενεργές αλυσίδες μετάδοσης στην επαρχία Λεμεσού, αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στην υπέρμετρη, όπως χαρακτηρίζεται από τους ειδικούς, χαλάρωση που παρατηρείται ανάμεσα στους πολίτες. Τον τελευταίο ενάμιση μήνα, η Αστυνομία έχει προχωρήσει σε δεκάδες χιλιάδες ε-λέγχους σε επιχειρήσεις σε όλες τις ε-παρχίες και σε εκατοντάδες καταγγελίες. Τα αποτελέσματα των μοριακών εξετά-σεων που πραγματοποιούνται τις τελευ-ταίες μέρες προκαλούν ανησυχία στο Υ-πουργείο Υγείας, το οποίο εκφράζει φό-βους για ενδεχόμενο πωαγώρισμα. Στον αντίποδα, τίθεται το ζήτημα του ανοιγ-ματος των αεροδρομίων σε συνάρτηση με την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων των εξετάσεων που προσκομίζουν πολλοί ταξιδιώτες.

Προς το παρόν, ωστόσο, τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτρο-πής δεν εμφανίζονται ιδιαίτερα ανήσυχα όσον αφορά το ξέσπασμα ενός δεύτερου κύματος της πανδημίας και εξηγούν στην «Κ» ότι υπάρχει ένα τρίπτυχο μέτρων που πρέπει να ληφθούν αυτή την στιγμή, προκειμένου να μην οδηγηθούμε στο έ-

Με τρίπτυχο μέτρων κατά της αναζωπύρωσης του αριθ-μού των κρουσμάτων θα δράσει το Υπουργείο Υγείας, προκειμένου να μην εκτρο-χιαστεί η κατάσταση. Όπως επεσήμανε ο Δρ Λεόντιος Κωστρίκης, για την ώρα η επιδημιολογική εικόνα δεν αλλοιώνεται.

σχατο μέτρο της επιβολής τοπικών lockdowns.

Εκατοντάδες καταγγελίες

Η επαναδραστηριοποίηση των χώρων εστίασης προϋποθέτει την χρήση προ-στατευτικής μάσκας από τους εργαζό-μενους, καθώς και την τήρηση των απο-στάσεων ανάμεσα στα τραπέζια, σε συν-δυασμό με την εξυπηρέτηση αριθμού πελατών βάσει του ωφέλιμου χώρου του κάθε υποστατικού. Παρ’ όλ’ αυτά, πολλές είναι οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δια-πιστώνεται ότι τα μέτρα αυτά έχουν ε-γκαταλειφθεί, τόσο από τους ίδιους τους πολίτες, όσο και από τους εργαζόμενους σε διάφορες επιχειρήσεις εστίασης. Το παράδειγμα δεν είναι τυχαίο αφού η μια εκ των τριών γνωστών αλυσίδων μετά-δοσης του ιού στην Λεμεσό αφορά χώρους εστίασης. Κληθείς να σχολιάσει το γεγονός ότι έχουν προκύψει οι συγκεκριμένες ε-στίες μολύνσης, ο καθηγητής Μοριακής Ιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρ Λεόντιος Κωστρίκης, εξέφρασε στην «Κ»

ΕΛΕΓΧΟΙ & ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΛΟΙΜΟΚΑΘΑΡΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ														
(12/06 - 27/07/2020)														
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΛΕΜΕΣΟΣ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΛΑΡΝΑΚΑ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΠΑΦΟΣ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΑΜΜ/ΣΤΟΣ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΜΟΡΦΟΥ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.		ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΕΓ. ΚΑΤ.	
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	144	8	487	9	2143	8	694	33	1195	3	795	4	5458	65
ΤΑΒΕΡΝΕΣ	63	2	165	3	874	0	259	8	250	0	275	0	1886	13
ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ	683	13	521	4	1890	5	410	8	750	1	581	0	4835	31
ΚΑΦΕΝΕΙΑ	31	1	148	3	1095	0	198	2	114	4	885	0	2471	10
ΜΠΥΡΑΡΙΕΣ/ΜΠΑΡ	694	27	613	19	685	5	333	72	967	27	61	0	3353	150
ΣΥΝΟΛΟ	1837	90	2667	61	9558	27	2084	144	4317	43	3877	7	24340	372

τον προβληματισμό του για το πώς με-ταδόθηκε ο ιός στους υπαλλήλους εστια-τορίου, αφού όλοι, υπό κανονικές συν-θήκες, έπρεπε να φορούσαν μάσκες.

Σε διάστημα μόλις ενάμιση μήνα, η Αστυνομία προχώρησε σε δεκάδες χι-λιάδες ελέγχους και σε εκατοντάδες κα-ταγγελίες, δυνάμει του Περί Λοιμοκα-θάρσεως Νόμου, σε επιχειρήσεις εστία-σης, σε όλες τις επαρχίες. Πρόκειται για εστιατόρια, ταβέρνες, καφετέριες, καφε-νεία, μπουραρίες και μπαρ. Σύμφωνα με την Αστυνομία, σε σχέση με τα αδικήματα, στη μεγαλύτερη πλειοψηφία αφορούσαν μη χρήση προστατευτικής μάσκας και γαντιών από εργαζόμενους, δηλαδή υ-παλλήλους, ιδιοκτήτες και υπεύθυνους των υποστατικών, ενώ αρκετές καταγ-γελίες έγιναν και για ανεπαρκή σήμανση σε διάφορες επιχειρήσεις. Παράλληλα,

πέραν των 30 καταγγελιών αφορούσαν στην εξυπηρέτηση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων σε επιχειρήσεις, τόσο στον εσω-τερικό όσο και στον εξωτερικό χώρο τους, όπως εστιατόρια και μπαρ, με βάση και το εμβαδόν των υποστατικών, αλλά και τον καθορισμένο από τα σχετικά διατάγ-ματα αριθμό πελατών. Τέλος, πάνω από 10 καταγγελίες αφορούν την εξυπηρέτηση πελατών σε μπαρ.

Τρίπτυχο μέτρων

Το Υπουργείο Υγείας, το οποίο παρα-κολουθεί στενά την κατάσταση, εκφράζει τις έντονες ανησυχίες του, το τελευταίο διάστημα, μετά την δημιουργία των α-λυσίδων μετάδοσης του νέου κορωνοϊού. Προφανώς, η Κυβέρνηση προσπαθεί με κάθε τρόπο να αποτρέψει την δημιουργία φαινομένων επανεμφάνισης της πανδη-μίας, όπως έχει γίνει σε χώρες του εξωτε-ρικού, στις οποίες έχουν επανέλθει πε-ριοριστικά μέτρα. Εδώ και μερικές μέρες, η συζήτηση για την επιβολή τοπικού lockdown στην Λεμεσό έχει «φροντώσει»,

ωστόσο για την ώρα, σύμφωνα με μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επι-τροπής και το Υπουργείο Υγείας, δεν υ-πάρχει λόγος για την εφαρμογή του αυ-στηρού αυτού μέτρου.

Το θέμα αναμένεται ότι θα τεθεί και στο τραπέζι της επόμενης σύγκλησης της επιστημονικής ομάδας, η οποία θα συζη-τήσει τις εξελίξεις. Οστόσο, αν δεν προ-κύψουν οποιεσδήποτε αλλαγές όσον αφορά στον αριθμό των κρουσμάτων τις επόμενες μέρες, δεν αναμένεται ότι θα γίνουν ο-ποιεσδήποτε εισηγήσεις προς τον Υπουργό Υγείας. Μέχρι στιγμής, εξήγησε ο καθη-γητής Πέτρος Καραγιάννης, ο δεικτής με-ταδοτικότητας της πανδημίας κυμαίνεται κάτω από το 1. Ερωτηθείς σχετικά με το πότε θα πρέπει να ανησυχήσουμε περαι-τέρω, ώστε να σκεφτούμε την επιβολή αυστηρότερων μέτρων, απάντησε ότι αυτό θα γίνει όταν καταγράφονται πέραν των δέκα κρουσμάτων ημερησίως, για τέσσερις-πέντε διαδοχικές ημέρες.

Εξάλλου, όπως επεσήμανε στην «Κ» και ο Δρ Λεόντιος Κωστρίκης, πρόκειε ν

λψη άλλων μέτρων ελέγχου των αλυσίδων μετάδοσης. Κατ’ αρχάς, το Υπουργείο Υ-γείας θα διενεργήσει τρεις χιλιάδες δειγ-ματοληπτικούς ελέγχους στην κοινότηπα τις επόμενες ημέρες αρχής γενομένης από την Τρίτη 28/07, με την μεγαλύτερη έμφαση να δίνεται στην επαρχία Λεμεσού. Παράλληλα, η Αστυνομία αναμένεται ότι θα εντατικοποιήσει τους ελέγχους που διενεργεί σε σχέση με την εφαρμογή του περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου, μετά και τις οδηγίες τις οποίες έδωσε στον Αρχηγό του Σώματος η Υπουργός Δικαιοσύνης, Έμφιλο Γκολίτση.

Ακόμα ένα μέτρο το οποίο αναμένεται ότι θα μας οδηγήσει προς την εξομάλυνση της κατάστασης, θεωρείται από την επι-στημονική ομάδα η εντατική ικνληλάτηση των επαφών των κρουσμάτων, προκειμέ-νου η κατάσταση να μην οδηγηθεί προς εκτροχιασμό.

Προβληματισμός για αεροδρόμια

Ακόμα ένα ζήτημα που τίθεται και σχολιάζεται έντονα είναι αυτό των αε-

ροδρομίων και της άφιξης τουριστών στην Κύπρο. Μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής εκφράζουν τον προβληματισμό τους σε σχέση με την έναρξη των αλυσίδων μετάδοσης ενώ θεωρείται βέβαιο ότι η αρχή έγινε από άτομο το οποίο είχε ταξιδιωτικό ι-στορικό, από χώρα της κατηγορίας Γ΄. Σύμφωνα με τον Λεόντιο Κωστρίκη, η ε-παναλητοργία των αεροδρομίων είναι «αναγκαίο κακό» για την οικονομία.

Όπως είπε ο κ. Κωστρίκης, όμως, το γεγονός ότι επαναλειτούργησαν τα αε-ροδρόμια, δεν σημαίνει ότι ο κόσμος πρέ-πει να πάψει να τηρεί τα μέτρα υγιεινής, ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις εστίασης, όπου συγκεντρώνεται αριθμός πολιτών. Τα μέ-τρα πρέπει να εφαρμόζονται και από ε-παγγελματίες οι οποίοι εξυπηρετούν κοινό. Ο ίδιος, πρόσθεσε, πιστεύει ότι πρέπει να ενταθεί η αστυνόμευση και να επιβάλλονται αυστηρές ποινές, ώστε η κατάσταση να μην ξεφύγει. Ο ίδιος, ό-μως, δεν θεωρεί ότι η επιδημιολογική ει-κόνα βρίσκεται υπό εκτροχιασμό, παρά μόνο υπάρχουν κάποιες εστίες ενεργού μόλυνσης στην Λεμεσό, οι οποίες ικνη-λατούνται.

Μόνο με εμβόλιο

Ο υπουργός Υγείας, Κωνσταντίνος Ιω-άννου, μιλώντας στην «Κ», και αναφερθείς στο θέμα των αεροδρομίων και στα αρ-

Το γεγονός ότι επαναλει-τούργησαν τα αεροδρόμια, δεν σημαίνει ότι ο κόσμος πρέπει να πάψει να τηρεί τα μέτρα υγιεινής, ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις εστίασης. Τα μέτρα πρέπει να εφαρμό-ζονται και από επαγγελμα-τίες οι οποίοι εξυπηρετούν κοινό.

ντικά τεστ τα οποία εν συνεχεία θετι-κοποιούνται, εξήγησε ότι το Υπουργείο φροντίζει να ενημερώνεται για τα δια-πιστευμένα κλινικά εργαστήρια των χω-ρών από τις οποίες η Κύπρος δέχεται τα αποτελέσματα ταξιδιωτών. Παρ’ όλ’ αυτά, δεν υπάρχει η δυνατότητα να γίνονται άλλου είδους διαπιστεύσεις, ως προς την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων τα οποία εξαγαίνουν.

Από την άλλη πλευρά, επανέλαβε ότι σε αρκετές περιπτώσεις, αναλόγως με την χρονική περίοδο της επίτασης του ιού, ένα τεστ μπορεί να είναι κατ’ αρχάς αρνητικό, ωστόσο όταν επαναληφθεί να προκύψει θετικό. Τέλος, έστειλε το μήνυμα ξανά στο κοινό ότι ο ιός παραμένει ανά-μεσά μας, δεν έχει σύνορα και η κατά-σταση θα εξομαλυνθεί μόνο με την άφιξη του εμβολίου. Οστόσο, τόνισε, μέχρι τότε, θα μεσοαβήσουν μήνες, γι’ αυτό πρέπει να ζούμε με τον ιό, αλλά ο στόχος όλων θα πρέπει να είναι η διατήρηση του α-ριθμού των κρουσμάτων σε μονοψήφιο αριθμό.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΜΟΝΟΚΡΟΥΣΟΥ***

Η σημασία του ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης

Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, η απάντηση της δημοσιονομικής πολιτικής στην ο-ικονομική ύφεση και στις μεσομακροπρό-θεσμες προκλήσεις, που απορρέουν τόσο από την πανδημία του κορωνοϊού όσο και από την ανάγκη τόνωσης των επεν-δύσεων, ήταν έως τώρα ανισομερείς. Σε μεγάλο βαθμό, η εξέλιξη αυτή οφείλεται τόσο στις διαφορετικές δημοσιονομικές δυνατότητες των χωρών-μελών όσο και στους περιορισμούς που απορρέουν από τις Συνθήκες της Ένωσης αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησης των ελλειμ-μάτων. Κατ’ ουσίαν, η νομισματική πο-λιτική έχει έως τώρα επιωμισθεί το κύριο βάρος της πανευρωπαϊκής απάντησης στην τρέχουσα κρίση, εισάγοντας σημα-ντικά μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου αποπληθωρισμού, την τόνωση της πιστωτικής επέκτασης και την εύ-ρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η ΕΚΤ έχει καταστήσει σαφές πως θα κάνει ό,τι χρειαστεί για την αποτροπή μιας νέας συστημικής κρί-σης. Παρ’ όλα αυτά, η νομισματική πο-λιτική έχει τους δικούς της περιορισμούς και δεν μπορεί από μόνη της να αποτρέψει μια περαιτέρω απόκλιση του βιοτικού ε-πίπεδου μεταξύ των χωρών-μελών του Βορρά και του Νότου στην περίπτωση που η αναμενόμενη οικονομική ανάκαμψη αποδειχθεί υποτονικότερη των προβλέ-ψεων. Δεδομένου του κινδύνου αυτού, κρίνεται απαραίτητη η ταχεία μεταφορά των απαραίτητων δημοσιονομικών πόρων από τα πλουσιότερα προς τα φτωχότερα κράτη-μέλη. Η μεταφορά των κονδυλίων αυτών θα πρέπει να λάβει χώρα χωρίς την περαιτέρω σημαντική αύξηση του

Η νομισματική πολιτική έχει έως τώρα επιωμισθεί το κύριο βάρος της πανευρωπαϊκής απάντησης στην τρέχουσα κρίση, εισάγοντας σημα-ντικά μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου αποπληθωρισμού, την τόνωση της πιστωτικής επέκτασης και την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

λόγου χρέους/ΑΕΠ των χωρών εκείνων που ήδη αντιμετωπίζουν προβλήματα δη-μοσιονομικής βιωσιμότητας. Η θετική ε-ξέλιξη είναι ότι για πρώτη φορά στην ι-στορία της Ένωσης έπρεσε στο τραπέζι μια τέτοιου είδους πρόταση. Η εν λόγω πρόταση αποτελεί μια μορφή προσωρινής αμοιβαιοποίησης χρέους, καθώς προβλέ-πεται ότι τα απαραίτητα κονδύλια θα α-ντληθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χρησιμοποιώντας ως εγγύηση τον νέο

ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Το Ταμείο Α-νάκαμψης (Next Generation EU) τυγχάνει ισχυρής στήριξης από τον γαλλογερμανικό άξονα και προβλέπει την ενίσχυση του νέου ευρωπαϊκού προϋπολογισμού κατά 750 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, τα 500 δισ. ευρώ θα διατεθούν με τη μορφή ε-πικορηγήσεων και τα 250 δισ. με τη μορφή δανείων για την τόνωση της δραστηριό-τητας και των επενδύσεων στις χώρες που έχουν πληγεί περισσότερο από την

κρίση. Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα και Πολωνία αναμένεται να ωφεληθούν περισσότερο από το εν λόγω πρόγραμμα. Συμπεριλαμ-βανομένων και των λοιπών κονδυλίων από τον νέο προϋπολογισμό, οι διαθέσιμοι πόροι για την Ελλάδα στη νέα προγραμ-ματική περίοδο 2021-27 προσεγγίζουν τα 50 δισ. ευρώ. Τα όα και τόσο καλά νέα σχετίζονται με τις ενστάσεις που έχουν διατυπωθεί από συγκεκριμένη ομάδα χω-ρών-μελών, τόσο όσον αφορά τη μορφή

Η πρόταση αποτελεί μια μορ-φή προσωρινής αμοιβαιο-ποίησης χρέους, καθώς προ-βλέπεται ότι τα κονδύλια θα αντληθούν από την Ε.Ε. χρ-σιμοποιώντας ως εγγύηση τον νέο ευρωπαϊκό προϋπο-λογισμό.

των χρηματοδοτήσεων (κατανομή μεταξύ επικορηγήσεων και δανείων) όσο και των σχετικών προαπαιτούμένων. Σε μια προ-σπάθεια άμβλυνσης των ενστάσεων αυ-τών, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμ-βουλίου πρότεινε συμβιβαστική πρόταση η οποία προβλέπει μεταξύ άλλων:

α) Την κατανομή του 70 τοις εκατό των κονδυλίων της αρχικής πρότασης κατά την περίοδο 2021-22.

β) Την κατανομή του υπολοίπου 30 τοις εκατό την επόμενη περίοδο, στη βάση αξιολόγησps που θα λάβει χώρα το 2022 και θα συνυπολογίσει το μέγεθος οικονομικής ύφεσης στα κράτη-μέλη τα δύο προηγούμενα έτη (2021 και 2022). Σημειώνεται ότι η ανωτέρω (τροποποιη-μένη) πρόταση δεν προβλέπει μείωση των συνολικών κονδυλίων ή αλλαγή του αρχικά προτεινόμενου μεγέματος επιχο-ρηγήσεων - δανείων. Τα βασικά δε προ-απαιτούμενα για τη κορήγηση των κον-δυλίων θα συμπεριλαμβάνουν την κατά-θεση επιπεριστατωμένων επενδυτικών

προγραμμάτων και την τήρηση των κα-νόνων κράτους δικαίου από τα ενδιαφε-ρόμενα κράτη-μέλη. Η ανωτέρω πρόταση και ο νέος προϋπολογισμός της Ένωσης θα αποτελέσουν τα κύρια θέματα συζή-τησης στη Σύνοδο Κορυφής της 17ης-18ης Ιουλίου.

Τα συνπτικά οφέλη από την ενεργο-ποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης συμπε-ριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

α) Σωρευτική ενίσχυση του ονομαστι-κού ΑΕΠ των χωρών του ευρωπαϊκού Νό-του κατά 5 και πλέον ποσοστιαίες μονάδες (και του πανευρωπαϊκού ΑΕΠ κατά 2 και πλέον μονάδες) την περίοδο 2021-25.

β) Βελτίωση της δυναμικής του λόγου δημοσίου χρέους/ΑΕΠ σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Ιταλία λόγω της ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας και της αναχρηματοδότησης του ληξιπρόθεσμου χρέους σε ιδιαίτερως χαμηλά επιτόκια.

γ) Αποστολή θετικού μηνύματος στις χρηματοοικονομικές αγορές για την ι-σχυρή βούληση των χωρών-μελών να προσφέρουν αμοιβαία δυναμική απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευ-ρωπαϊκή οικονομία. Ο κυριότερος δε κιν-δύνος είναι η σημαντική αλλοίωση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του προ-τεινόμενου ταμείου λόγω σοβαρών εν-στάσεων από συγκεκριμένη ομάδα χω-ρών-μελών της Ένωσης.

* Ο Δρ Πλάτων Μονοκρούσος είναι πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Hellenic Value Investment Services, σύμβουλος επενδύσεων διεθνών χρηματοοικονομικών οίκων, επισκέπτης καθηγητής Οικονομικό Πανεπιστήμιο Λονδίνου (LSE).

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το παράδοξο της παράλληλης κίνησης μετοχών - ομολόγων

Της **TQN GERTRUDE CHAVEZ-DREYFUSS** ΚΑΙ **KAREN PIEROG** / REUTERS

Η **Federal Reserve** έχει δείξει ότι είναι αποφασισμένη να κάνει ό,τι χρειαστεί για να επανορθώσει τα οικονομικά δεινά, γι' αυτό και έχει διατηρήσει τα επιτόκια του δολαρίου σε μηδενικά επίπεδα και έχει βοηθήσει να επιστρέψουν οι αμερικανικές μετοχές στα προ πανδημίας επίπεδα. Παράλληλα όμως έχει αλλοιώσει τη δυναμική σχέση ανάμεσα στα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου και στις ριψοκίνδυνες μετοχές.

Μία από τις στρεβλώσεις της αγοράς που θα απασχολήσουν τα στελέχη της στη συνεδρίασή της, θα είναι αυτή η παράλληλη κίνηση μετοχών και ομολόγων. Δεν πρόκειται πάντως να ανακαλέσουν τα έκτακτα μέτρα που έχουν υιοθετήσει έως τώρα.

Λόγω των κινήσεων της Fed, τόσο οι μετοχές όσο και οι αποδόσεις των ομολόγων κινούνται ανοδικά.

Προσφάτως σημείωσαν άνοδο τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, που συνήθως ενισχύονται όταν οι επενδυτές αναζητούν ασφαλή καταφύγια σε καιρούς αβεβαιότητας. Δεν συνάδει με την υπεραισιοδοξία που επικρατεί στη Wall Street και με την εκτίναξη του δείκτη S&P 500 που την περασμένη εβδομάδα κινήθηκε σε επίπεδα κοντά στο προ της πανδημίας ιστορικό ρεκόρ του Φεβρουαρίου. Ο εν λόγω δείκτης και τα δεκαετή ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου υπό κανονικές συνθήκες κινούνται αντίστροφως. Όταν οι μετοχές σημειώνουν άνοδο σε περιόδους εμπιστοσύνης, όταν οι επενδυτές είναι πρόθυμοι να αναλάβουν ρίσκο δηλαδή, τότε υποχωρούν οι τιμές των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι αποδόσεις τους που, επίσης, κινούνται αντίστροφα προς τις τιμές τους.

Οικονομικοί αναλυτές επισημαίνουν πως η παραδοσιακή αντίστροφη σχέση ανάμεσα σε μετοχές και ομόλογα αντανακλά τον βαθμό στον οποίο τα ομόλογα συνιστούν μια μορφή ασφάλισης έναντι του κινδύνου μαζικών πωλήσεων των μετοχών, όπως συνέβη κατά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση το 2008.

Η σχέση αυτή έχει διαρραγεί επανειλημμένως κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Στα μέσα Ιουνίου, για παράδειγμα, οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου υποχώρησαν κατά πάνω από 20 μονάδες βάσης, ενώ ο S&P 500 σημείωσε άνοδο περίπου 5%.

Σύμφωνα με τον Γκενάντι Γκόλντμπεργκ, στρατηγικό αναλυτή της TD Securities στη Νέα Υόρκη, η ανατροπή στη σχέση αυτή ανάμεσα σε μετοχές και ομόλογα οφείλεται στα μέτρα στήριξης που υιοθέτησε το Κογκρέσο και στην ποσοτική χαλάρωση που εφήρμοσε η Federal Reserve. «Η Fed και η κυβέρνηση έχουν δεσμευθεί να παρέχουν στήριξη στην οικονομία και αυτό έχει δώσει ώθηση στις ριψοκίνδυνες επενδύσεις», σχολιάζει ο Γκόλντμπεργκ και προσθέτει ότι παράλληλα η Fed σχεδιάζει να διατηρήσει τα επιτόκια σε χαμηλά επίπεδα, ώστε να λειτουργήσει η στήριξη στην οικονομία.

Η Fed έχει μειώσει τα επιτόκια του δολαρίου σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα από τον Μάρτιο, ενώ εφάρμοσε ένα πρόγραμμα δανεισμού και ένα άνευ προηγουμένου πρόγραμμα αγορών ομολόγων για να διασφαλίσει τη ρευστότητα στην οικονομία και να σταθεροποιήσει τις αγορές. Όπως τονίζει ο Μπιεν Τζέφρι, αναλυτής της BMO Capital Markets, «το γεγονός ότι η Fed μπόρεσε να αγοράσει τόσο πολλά ομόλογα και να δεσμευθεί πως θα διατηρήσει τα επιτόκια τόσο χαμηλά προφανώς θα στηρίξει τις μετοχές».

Η επιτροπή νομισματικής πολιτικής της Fed συνεδριάζει σήμερα και αύριο και δεν αναμένονται σημαντικές ανακοινώσεις. Ενδέχεται, πάντως, να προλειάνει το έδαφος για κάποιες κινήσεις της των Σεπτέμβριο ή το τέταρτο τρίμηνο του έτους. Δεδομένου ότι τα στελέχη της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ αρνούνται να οδηγήσουν τα επιτόκια σε αρνητικό έδαφος, εξετάζουν τη δυνατότητα να ελέγξουν τις αποδόσεις των ομολόγων και να διατηρήσουν το κόστος δανεισμού σε άκρως χαμηλά επίπεδα, ώστε να τονώσουν τις δαπάνες και την οικονομία.

Σε νέο ιστορικό υψηλό αναρριχήθηκε η τιμή του χρυσού

Με άνοδο 25% από την αρχή του έτους, ξεπέρασε τα 1.944 δολάρια η ουγγιά

Νέο ιστορικό ρεκόρ σημείωσε η τιμή του χρυσού, όταν έφτασε από ένα ακόμη άλμα κατά 2,2% έφτασε στα 1.944,71 δολάρια η ουγγιά. Καθώς οι προοπτικές ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας δείχνουν όλο και πιο θαμπές μετά το δεύτερο κύμα της πανδημίας που πλήττει την υπερδύναμη, το λαμπερότερο από τα ασφαλή καταφύγια προσελκύει έντονα το ενδιαφέρον των επενδυτών.

Μιλώντας στους Financial Times, ο Ρόμπερτ Ρένι, αναλυτής αγορών στη Westpac (πρώην Royal Bank of Scotland που μετονομάστηκε προσφάτως), επισήμανε πως «ο χρυσός είναι το κατ' εξοχήν περιουσιακό στοιχείο που πραγματικά αντανακλά τους αυξημένους κινδύνους από τις γεωπολιτικές εντάσεις».

Εκτιμήσεις

Στις συνεδριάσεις των τελευταίων ημερών ο χρυσός σημειώνει το ένα άλμα μετά το άλλο και από την αρχή του έτους η τιμή του έχει σημειώσει άνοδο πάνω από 25%. Οι περισσότεροι αναλυτές της

Οι περισσότεροι αναλυτές πιθανολογούν πως θα φτάσει σύντομα στα 2.000 δολάρια.

αγοράς πιθανολογούν πως θα φτάσει σύντομα στα 2.000 δολάρια η ουγγιά. Την ίδια στιγμή, όμως, μερίδα αναλυτών δεν αποκλείει την εκτόξευσή του στα 2.500 δολάρια η ουγγιά, στην περίπτωση που η αμερικανική ομοσπονδιακή τράπεζα μειώσει τα επιτόκια του δολαρίου σε επίπεδα κάτω του μηδενός.

«Εκτιμάμε πως με την κεκτημένη ταχύτητα που έχει αυτή τη στιγμή, μέσα στους επόμενους μήνες θα περάσει το όριο των 2.000 δολαρίων η ουγγιά», τόνισε μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο CNBC ο Βίβεκ Νταρ, αναλυτής της Commonwealth Bank of Australia. Προσέθεσε ότι το ερώτημα πλέον είναι πόσο θα ανατιμηθεί πέραν αυτού του επιπέδου. Την ανησυχία που εξωθεί τους επενδυτές στον χρυσό τροφοδοτούν κυρίως τα νέα κρούσματα στις ΗΠΑ που έχουν πλέον υπερβεί τις 60.000 την ημέρα.

Αναστολή δραστηριότητας

Τελευταία αναγκάζονται να αναστείλουν εκ νέου την οικονομική δραστηριότητα ορισμένες αμερικανικές πολιτείες, μεταξύ των οποίων και η πλούσια Καλιφόρνια, επαναφέροντας, έτσι, τα

Οικονομολόγοι προβλέπουν πως η τιμή του χρυσού είναι πιθανόν να εκτοξευθεί στα 2.500 δολάρια η ουγγιά στην περίπτωση που η Fed μειώσει τα επιτόκια του δολαρίου σε επίπεδα κάτω του μηδενός.

συνεπακόλουθα της πανδημίας στην οικονομία. Και μέσα στην εβδομάδα αναμένονται οι προτάσεις των Ρεπουμπλικανών που ενδεχομένως να καθυστερήσουν ένα νέο πακέτο στήριξης της αμερικανικής οικονομίας.

Μιλώντας στους Financial Times, ο Τζιμ Ρέιντ, στρατηγικός αναλυτής της Deutsche Bank, σχολίασε την πορεία του χρυσού μέσα στην τελευταία εβδομάδα, τονίζοντας ότι «μας έδωσε μια ιδέα περί του πόσο δύσκολη θα είναι η ζωή τον επόμενο χειμώνα χωρίς το εμβόλιο».

Στο μεταξύ, η απαισιοδοξία για τη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου συν-

δυάζεται με την όξυνση στις σχέσεις της Ουάσινγκτον και του Πεκίνου, οδηγώντας παράλληλα το δολάριο σε υποχώρηση έναντι των περισσότερων μεγάλων νομισμάτων. Ο ίδιος αναλυτής διερωτάται, έτσι, «όταν κανείς έχει αρνητική στάση προς το δολάριο, τότε προς πιο πράγμα μπορεί να έχει θετική στάση».

Ο δείκτης ισοτιμίας του δολαρίου έναντι ενός καλάθιού μεγάλων νομισμάτων υποχώρησε χθες κατά 0,5% στα χαμηλότερα επίπεδα που έχει σημειώσει από τον Ιούνιο του 2018.

Αναλυτές όπως ο Κι Γκάο της Scotiabank αποδίδουν τις πιέσεις που υφίστα-

ται το αμερικανικό νόμισμα στην κλιμάκωση της έντασης ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και το Πεκίνο. Ο ίδιος προβλέπει πως τις επόμενες εβδομάδες το αμερικανικό νόμισμα θα υποχωρήσει περαιτέρω.

Η υποχώρησή του προηγείται της συνεδρίασης που έχει αύριο η Federal Reserve, με τους περισσότερους οικονομικούς αναλυτές να προεξοφλούν πως η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ θα διατηρήσει και πάλι τα επιτόκια του δολαρίου αμετάβλητα σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα. Σημειώτεον ότι η πορεία του χρυσού είναι συνήθως αντίστροφη με εκείνη των επιτοκίων του δολαρίου.

Μπροστά σε δεύτερο κύμα πανδημίας η Ευρώπη

Ένα εκατομμύριο κρούσματα μόλις τις τελευταίες τέσσερις ημέρες παγκοσμίως – Πολλά κράτη επιβάλλουν εκ νέου περιοριστικά μέτρα

Πιο απειλητική από ποτέ πλανάται η σκιά ενός δεύτερου πανδημικού κύματος πάνω από την Ευρώπη, τη στιγμή κατά την οποία καταγράφεται σε όλο τον κόσμο ραγδαία αύξηση κρουσμάτων του νέου κορωνοϊού. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτηρίζει την πανδημία τη σοβαρότερη υγειονομική κρίση που αντιμετώπισε ποτέ ο πλανήτης. Δυστυχώς ο τραγικός απολογισμός των τελευταίων μηνών επιβεβαιώνει τη δραματική διαπίστωση. 16.296.635 κρούσματα, εκ των οποίων ένα εκατομμύριο την τελευταία εβδομάδα, και πάνω από 650.000 θάνατοι. Ο επικεφαλής του ΠΟΥ, δρ Τέντρος Γκεμπρεγιάους, κατά την ενημέρωσή του, δεν άφησε κανένα περιθώριο αισιοδοξίας για άμεση βελτίωση της κατάστασης, τονίζοντας ότι ο δρόμος μπροστά μας είναι μακρύς και δύσκολος και ο μοναδικός τρόπος να νικήσουμε, επιβάλλει την ευλαβική τήρηση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και τη χρήση μάσκας.

Στην Ε.Ε. δυστυχώς ο κορωνοϊός προελαύνει τάχιστα και πολλά κράτη αναγκάζονται, για δεύτερη φορά, να επιβάλλουν περιοριστικά μέτρα. Στο Βέλγιο καταγράφεται ραγδαία αύξηση κρουσμάτων, που στην περίπτωση της Αμβέρσας τις τελευταίες εβδομάδες προσέγγισε το 500%. Η πρωθυπουργός, Σοφί Βιλμές δήλωσε χθες ότι οι πολίτες πλέον μπορούν να παραμένουν στα καταστήματα μόνο για 30 λεπτά, ενώ απαγορεύονται οι συναθροίσεις άνω των 10 ατόμων και συνιστάται ισχυρά η επιστροφή της τηλεργασίας όπου είναι εφικτό, ενώ δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο νέου «πλήρους lockdown».

Στην Ισπανία, η Καταλονία φαίνεται να παρουσιάζει το εντονότερο πρόβλημα, καθώς τις τελευταίες ημέρες έχουν αναγνωριστεί περισσότερα από 8.000 κρούσματα, και ο πρόεδρος της

κυβέρνησης της περιφέρειας Κουίμ Τόρα, τόνισε ότι μελετάται η περαιτέρω λήψη μέτρων. Ιδιαίτερο πλήγμα για τη χώρα της Ιβηρικής αποτέλεσε η απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης για επιβολή 14ήμερης καραντίνας σε όποιον ταξιδιώτη επιστρέφει από την Ισπανία. Στην Γερμανία χθες αποφασίστηκε ότι θα υποβάλλονται υποχρεωτικά σε τεστ όλοι όσοι επιστρέφουν από χώρες «υψηλού κινδύνου» μέτρο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται τις επόμενες ημέρες η Βαυαρία.

Τον κώδωνα του κινδύνου έκρουσε χθες και ο υπουργός Υγείας της Γαλλίας Ολιβιέ Βεράν τονίζοντας ότι στις κιτάνες δειγματοληπτικά τεστ που

ΠΟΥ: Η σοβαρότερη υγειονομική κρίση που αντιμετώπισε ποτέ ο πλανήτης.

πραγματοποιούνται, ιδιαίτερα στην περιοχή της γαλλικής πρωτεύουσας, διαπιστώνονται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά λοιμώξεων μεταξύ των νέων. Μέχρι στιγμής, στη χώρα έχουν καταγραφεί 127 εστίες εξάρσης του κορωνοϊού και οι περιφέρειες αναγκάζονται να επιβάλλουν ξανά μέτρα αναλόγως της βαρύτητας της κατάστασης.

Η αυξητική τάση των νέων λοιμώξεων εξακολουθεί στις ΗΠΑ και η συντονίστρια των κυβερνητικών προσπαθειών κατά του κορωνοϊού του Λευκού Οίκου δρ Ντέμπορα Μπιρξέ κάλεσε τις Πολιτείες που βρίσκονται σε χειρότερη κατάσταση να λάβουν άμεσα μέτρα, με κλείσιμο των μπαρ και απαγόρευση συναθροίσεων. Φαίνεται, όμως, ότι ο λοιμώδης παράγοντας έχει παρεισφρήσει για τα καλά στον Λευκό Οίκο, καθώς ο σύμβουλος

σε θέματα εθνικής ασφαλείας του προέδρου Τραμπ, Ρόμπερτ Ο' Μπράιν διαγνώστηκε θετικός στον κορωνοϊό. Σύμφωνα με πληροφορίες δεν είχε εσπευθεί το προεδρικό μέγαρο την τελευταία εβδομάδα.

Δραματική είναι η κατάσταση και στην Ασία. Η ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων εξανάγκασε το Χονγκ Κονγκ να λάβει αυστηρότερα μέτρα, κλείνοντας επιχειρήσεις, απαγορεύοντας τις συναθροίσεις άνω των δύο ατόμων και καθιστώντας υποχρεωτική τη χρήση μάσκας σε όλους τους δημόσιους χώρους. Το Βιετνάμ, που διαχειρίστηκε εξαιρετικά την πανδημία μέχρι στιγμής, αναγκάστηκε να εκκενώσει 80.000 ανθρώπους από την Ντανάγκ, εξαιτίας της διασποράς του κορωνοϊού στην κοινότητα και να επιβάλει εκ νέου περιοριστικά μέτρα.

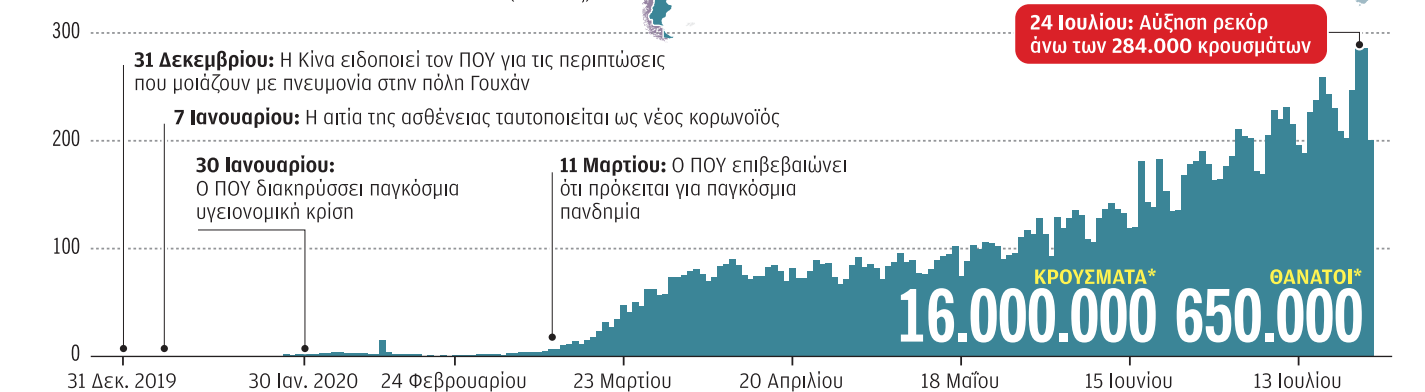
Επί ποδός πολλώμοι βρίσκεται και η Κίνα μετά τον εντοπισμό 61 νέων λοιμώξεων, κυρίως στην επαρχία Σινγιάνγκ, του μεγαλύτερου αριθμού από τον Απρίλιο, ενώ εξακολουθεί η αύξηση των λοιμώξεων και στη Βικτόρια της Αυστραλίας με νέο ημερήσιο ρεκόρ τα 532 νέα κρούσματα.

Τέλος, ενθαρρυντικές είναι οι ειδήσεις από το επιστημονικό πεδίο, καθώς χθες ξεκίνησε η φάση 3 κλινικής μελέτης του υποψηφίου εμβολίου που παρασκευάζεται από την αμερικανική Moderna. Σε αυτή τη φάση θα συμμετάσχουν πάνω από 30.000 εθελοντές. Επίσης, ο επικεφαλής του Εθνικού Ινστιτούτου Αλλεργιών και Λοιμωδών Νόσων, δρ Αντονι Φάουσι δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο μιας «οκτωβριανής έκπληξης», δηλαδή της έγκρισης ενός αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου κατά της COVID-19 τον Οκτώβριο, αν και θεωρεί πιθανότερο αυτό να συμβεί τον Νοέμβριο.

Παγκόσμια αύξηση των κρουσμάτων κορωνοϊού

Η πανδημία αυξάνεται ταχύτερα από ποτέ σε όλο τον κόσμο, με τις διπλάσιες σχεδόν χώρες να αναφέρουν αύξηση των περιπτώσεων τις δύο τελευταίες εβδομάδες σε σχέση με εκείνες που αναφέρουν σημαντική μείωση.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ COVID-19 (χιλιάδες)

PHIFEZ: JHU, New York Times, World Health Organisation, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι κρατικές «επενδύσεις»
στην εποχή
φθηνού χρήματος

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Πολλά ταμπού καταρρίφθηκαν στον καιρό της πανδημίας. Ένα από αυτά η κρατική συμμετοχή σε εταιρείες α-κόμα και μικρές, ακόμα και σε όσες είναι στην αφετηρία της διαδρομής τους. Πολλά κράτη έσπευσαν τους τελευταίους μήνες να δημιουργήσουν οργανισμούς που χρηματοδοτούν νεοφυείς εταιρείες στον τομέα των τεχνολογικών εφαρμογών αλλά όχι μόνο.

Η εφαρμογή «Ψηφιακή Γκαρνταρόμπα» υπόσχεται να ξεδεχούμε λιγότερα αλλά να αποκτήσουμε καλύτερη συλλογή ρούκων, να εντοπίζουμε ευκαιρίες, να δωρίζουμε ρούχα που δεν φοράμε και όλα αυτά μέσω νέας εφαρμογής που διευκολύνει τη διαχείριση του ρουκισμού στο σπίτι.

Η εφαρμογή αυτή, που χρηματοδοτείται με μετατρέψιμο σε μετοχές δάνειο από τον βρετανικό κρατικό οργανισμό Future Fund, ίσως ενδια-

Οι σημερινές δυνατότητες
δεν θα πρέπει να
αποτελέσουν αιτία
μελλοντικών σκανδάλων.

φέρει πολλές γυναίκες. Δεν είναι καθόλου βέβαιον ότι θα αποδεχθούν το αντικείμενο άλλης εταιρείας που δανειοδοτήθηκε με 170.000 λίρες από τον ίδιο οργανισμό. Είναι η «Killing Kittens» («Τα γατάκια που σκίζουν»), θα μεταφράζαμε με ελευθεριότητα την επωνυμία), εταιρεία που προμηθεύει συνοδούς και οργανώνει σεξουαλικά πάρτι. Η χρηματοδότηση αφορά την εφαρμογή επικοινωνίας και γνωριμιών που θέλει να αναπτύξει και επισημαίνεται ότι δημιουργείται «πλάτφορμα με προτεραιότητα στις γυναίκες», ενώ υπόσχεται «την απόλυτη εμπειρία κτιζοντας ρομαντικές και κοινωνικές συνδέσεις ανάμεσα σε άνδρες, γυναίκες και ζευγάρια». Μην παρεξηγηθούμε, οι γυναίκες που συμμετέχουν στις «εκδηλώσεις» αποφασίζουν «οι ίδιες αν και πόσο επιθυμούν την (ενεργό) συμμετοχή τους» στη δράση.

Η κρατική επένδυση σε εταιρεία οργάνων είναι μέρος του ευρύτερου σκανδικού που διαμόρφωσε η πανδημία και η σωτηρία της οικονομίας.

Τα κράτη αυξάνουν σχεδόν απε-

ριόριστα το χρέος τους, ενώ οι κεντρικές τράπεζες δημιουργούν «νέο χρήμα» αυξανοντας το νομισματικά αποθέματα που κατευθύνονται κυρίως για αγορά ομολόγων, κρατικών και εταιρικών. Η αμερικανική κεντρική τράπεζα (Fed) χρηματοδοτεί την αγορά ομολόγων της AT&T, της Apple, της Coca-Cola. Γι' αυτό τα μακροχρόνια επιτόκια παραμένουν χαμηλά παρότι αυξάνεται το δημόσιο χρέος.

Παράλληλα ζούμε την εξάλειψη του πληθωρισμού. Δεν υπάρχει συνεπώς η ανάγκη να επιβραδυνθεί η ανάπτυξη, ούτε να αυξηθούν τα βραχυχρόνια επιτόκια που είναι σχεδόν μηδενικά. Έτσι, στην εποχή χαμηλών επιτοκίων, μπορούν να αυξηθούν οι κρατικές δαπάνες για τη χρηματοδότηση υποδομών, εταιρειών, της οικονομίας που έχει πληγεί. Αυτό γίνεται παντού.

Γι' αυτό το υπουργείο Οικονομικών της Μ. Βρετανίας, για παράδειγμα, διαθέτει 250 εκατ. λίρες στον οργανισμό Future Fund, για χορήγηση δανείων έως και 5 εκατ. λίρες, εφόσον απασχολούν το μισό προσωπικό τους στη χώρα από όπου προέρχεται τουλάχιστον 50% του τζίρου.

Στην Ιρλανδία, ο αντίστοιχος οργανισμός (Sustaining Enterprise Fund) διαθέτει 180 εκατ. ευρώ για να χρηματοδοτήσει νέες και ώριμες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Επιτροπή, όπως δήλωσε και η αντιπρόεδρος Βεστάγκερ, συμφωνεί στην κρατική ενίσχυση εταιρειών, αφού οι σχετικές απαγορεύσεις έχουν αρθεί «προσωρινά» από τον Μάρτιο.

Η κατάσταση, όπως διαμορφώνεται, ανοίγει χωρίς αμφιβολία νέο κεφάλαιο στην κρατική χρηματοδότηση μικρών ή λίγο μεγαλύτερων, επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Το ουσιαστικό ερώτημα είναι πόσο έτοιμο θεωρείται το (ελληνικό) κράτος να παίξει το ρόλο κεφαλαιού επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital Fund).

Η απάντηση είναι ότι οι πολιτικοί ελπίζουμε να μην υποκύψουν στον πειρασμό και να δώσουν αρμοδιότητες και ευθύνες σε τεχνοκράτες που θα σκώσουν το βάρος της επανεκκίνησης των οικονομιών στην πράξη. Αν θέλουμε οι σημερινές δυνατότητες να μην αποτελέσουν αιτία μελλοντικών σκανδάλων, αλλά τη βάση για μακρά περίοδο ευημερίας.

Ασφαλή καταφύγια για κροίσους
τα μικρά απομονωμένα νησιά

Η ζήτηση έχει αυξηθεί κατακόρυφα μετά την εξάπλωση της πανδημίας

Το Μάι στα νησιά Φίτζι, νησιά της Καραϊβικής και του Νότιου Ειρηνικού αλλά και απόμερες περιοχές της Ευρώπης και των ΗΠΑ είναι τα νέα ασφαλή καταφύγια των βαθύπλουτων που προσπαθούν να προστατευθούν από τον κορωνοϊό. Έτσι, παρά τη βαθύτατη ύφεση στην οποία διολισθαίνει η παγκόσμια οικονομία, αυξάνεται θεαματικά η ζήτηση για τους μικρούς αυτούς ιδιωτικούς παραδείσους που προσφέρουν απομόνωση.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, το νησί Μάι στα νησιά Φίτζι με τις παρθένες παραλίες του και τους κοραλλιογενείς υφάλους πωλείται έναντι μόλις 4 εκατ. δολαρίων. Την ίδια στιγμή, οι μεσιτικές επιχειρήσεις που διαπραγματεύονται ακίνητα και περιουσιακά στοιχεία πολύ μεγάλης αξίας σπεύδουν να ανταποκριθούν στη ζήτηση για ιδιωτικούς χώρους απομόνωσης.

Απίθανο όνειρο

Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα, ο Τρέγιουρ Λέζνοκ, ιδρυτής της Platinum Luxury Auctions, που έχει αναλάβει την πώληση του Μάι, τονίζει πως η πανδημία έχει αναγκάσει τους ανθρώπους να επανεξετάσουν τη ζωή τους και τελικά να επιδιώκουν όσα φαντάζονταν ή επιθυμούσαν πάντα, αλλά δεν αποφάσιζαν να κάνουν. «Η αγορά ενός νησιού ήταν πάντα επιθυμητή, όμως φάνταζε σαν

Λόγω του κορωνοϊού,
όσοι διαθέτουν υψηλά
εισοδήματα σπεύδουν να
βρουν ιδιωτικούς χώρους.

ένα απίθανο και ιδιότροπο όνειρο», λέει ο Λέζνοκ και προσθέτει πως «ο κορωνοϊός το έκανε να φαίνεται πολύ πιο πρακτικό, καθώς οι άνθρωποι σπεύδουν να βρουν ιδιωτικούς χώρους για τους ίδιους προκειμένου να κρατήσουν αποστάσεις από τους άλλους». Και, βέβαια, το ενδιαφέρον δεν περιορίζεται στους τροπικούς παραδείσους με τις ονειρεμένες καιρικές συνθήκες που δελεάζουν τους κροίσους. Την περασμένη εβδομάδα, ένας αγνώστων στοιχείων βαθύπλουτος αγόρασε το Horse Island, ένα απομονωμένο νησάκι στη νοτιοδυτική ακτή της Ιρλανδίας, έναντι 5,5 εκατ. ευρώ.

Εκτός από την κύρια έπαυλη, το Horse Island διαθέτει έξι ξενώνες, ένα γήπεδο τένις, ένα διάδρομο προσεγγίσεως για ε-

Την περασμένη εβδομάδα, ένας αγνώστων στοιχείων βαθύπλουτος αγόρασε το Horse Island, ένα απομονωμένο νησάκι στη νοτιοδυτική ακτή της Ιρλανδίας, έναντι 5,5 εκατ. ευρώ.

λικόπτερα και γενικώς αρκετό χώρο για οποιονδήποτε επιθυμεί να διατηρήσει αποστάσεις από τους άλλους στη διάρκεια της πανδημίας.

Ο Κάλουμ Μέιν από τη μεσιτική Colliers International, που ανέλαβε την πώλησή του, τονίζει πως δεν γνωρίζει τα κίνητρα του αγοραστή. Υπογραμμίζει, πάντως, πως το Horse Island υπήρξε στο παρελθόν τόπος αγροτικών καλλιεργειών. Αυτό σημαίνει πως ο νέος ιδιοκτήτης θα μπορεί να εκμεταλλευθεί αυτή τη δυνατότητα της περιοχής, να καλλιεργήσει διάφορα και να έχει επάρκεια τροφίμων, αν το κρίνει αναγκαίο. Αποτελεί, άλλωστε, δέλεαρ η τοποθεσία του, καθώς βρίσκεται κοντά στο αεροδρόμιο της γειτονικής πόλης Κορκ και είναι εύ-

κολο να μετακινηθεί από εκεί όποιος διαθέτει ιδιωτικό αεροσκάφος.

Επιλογή

Σύμφωνα, πάντως, με τον Φαράντ Βλαντί, Γερμανό επιχειρηματία που έχει πουλήσει πάνω από 3.000 νησάκια στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, δεν χρειάζεται να είναι κανείς δισεκατομμυριούχος και κυριολεκτικά κροίσος για να αγοράσει νησί. «Έχουμε πουλήσει ορισμένα λιγότερο ακριβά νησιά στη Σκανδιναβία και στον Καναδά σε υποψήφιους αγοραστές που τα είδαν μόνο σε φωτογραφίες και τα επέλεξαν», αναφέρει. Προσθέτει, ωστόσο, ότι συνήθως οι άνθρωποι θέλουν να επισκεφθούν τα πιο ακριβά νησιά προτού επιλέξουν ποιο θα αγοράσουν. Αναγνωρίζει

πως η πανδημία είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί πάρα πολύ το ενδιαφέρον μεταξύ των πλουσιότερων ανθρώπων του κόσμου που ήθελαν να αποκτήσουν δικά τους νησιά. Επισημαίνει, ωστόσο, πως ορισμένοι βαθύπλουτοι συχνά προτιμούν να νοικιάσουν κάποιο απόμερο μέρος αντί να το αγοράσουν, για λόγους ασφαλείας, ι-διατέρως όταν είναι διάσημοι. Και επιμένει πως η αγορά ενός ιδιωτικού νησιού δεν είναι κάτι τόσο εξεζητημένο όσο μπορεί να νομίζει ο περισσότερος κόσμος. Η εταιρεία του, Vladi Private Islands, πούλησε, για παράδειγμα, ένα μικρό νησί στις ακτές της Φινλανδίας έναντι ποσού μικρότερου των 100.000 ευρώ. Στην άλλη άκρη της Ευρώπης, αντιθέτως, η τιμή ενός νησιού στο Ιόνιο πέλαγος είναι 45 εκατ. ευρώ.

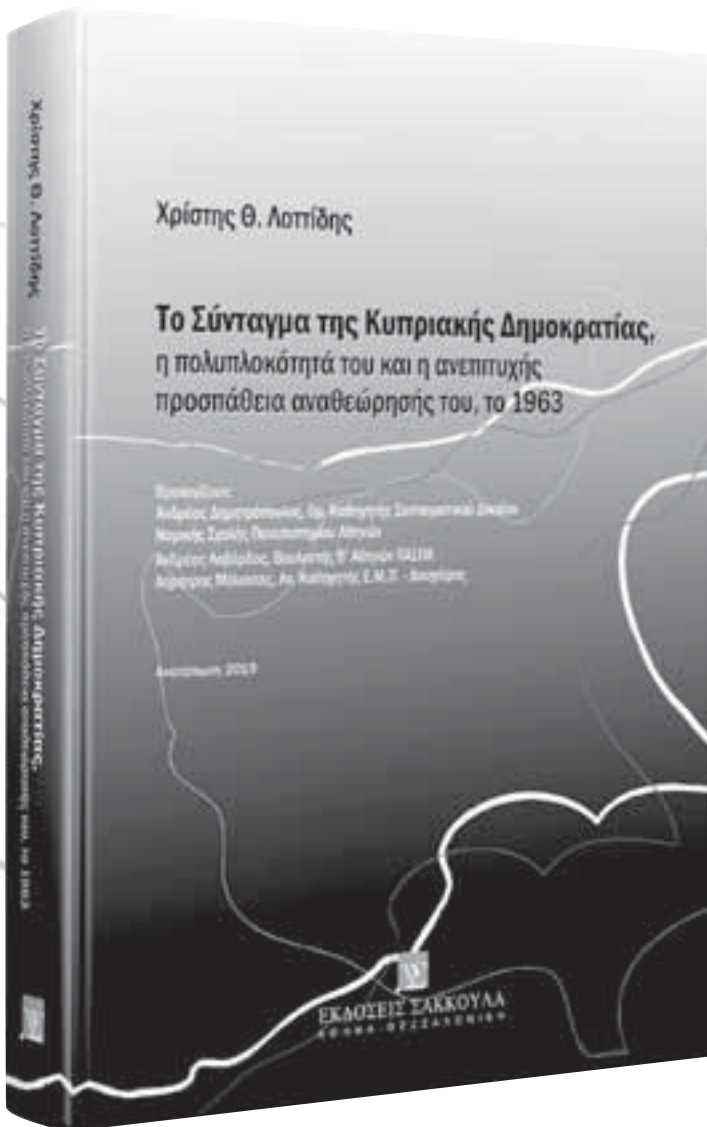
Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Μία κριτική επισκόπηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

«Εν αρχή ήν το ήθος. Και το ήθος του συγγραφέα αντανακλά στο περιεχόμενο και στον τρόπο της γραφής του βιβλίου. Ύψος σεμνό, απέρριπτο, κατανοητό, αλλά παράλληλα αυστηρά επιστημονικό. Πρόκειται για κείμενο που σε πείθει σε όλο το μήκος και πλάτος, ότι ο συγγραφέας με αφοσίωση και αγάπη για την πατρίδα, χωρίς οποιαδήποτε σκοπιμότητα είναι ένας ασυμβίβαστος κυνηγός της επιστημονικής αλήθειας. Η επεξεργασία των θεμάτων υπόκειται σε επιστημονική συνέπεια χωρίς εκλεκτικισμούς.»

Ανδρέας Δημητρόπουλος,
Ομ. Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου
Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Προσφορά στην κοινωνία
μέσω του Δήμου Λεμεσού

Η Remedica στο πλαίσιο της κοινωνικής της ευθύνης, έχει χορηγήσει 20 σκυβαλοδοχεία για την απόρριψη επικινδύνων αποβλήτων (γάντια, μάσκες) και τα οποία θα τοποθετηθούν σε διάφορα σημεία στην περιοχή Αγίας Ζώνης, στη Λεμεσό. Επιπλέον η εταιρεία θα χορηγήσει την αγορά 10 χειραμαξών καθαρισμού για τις ανάγκες του τμήματος καθαριότητας του Δήμου Λεμεσού και 10 ανθώνων για την διακόσμηση του κέντρου της πόλης. Στην τελετή παράδοσης, ο δήμαρχος Λεμεσού Νίκος Νικολαΐδης, ευχαρίστησε τον Δρ. Μιχάλη Νεοπολέμου,

Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή της Remedica. Ο Δρ. Νεοπολέμου από την πλευρά του επεσήμανε ότι η καθαριότητα είναι συνυφασμένη με την υγεία και η Remedica είναι ταγμένη να υπηρετεί την υγεία των ανθρώπων. Εξήρε την σημαντικότητα της καθαριότητας και της ατομική υγιεινής ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που διανύουμε, τονίζοντας ότι η Remedica βρίσκεται στο πλευρό του δήμου Λεμεσού και συμμερίζεται το όραμα του Δημάρχου για μια αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής των δημοτών.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αθήνα: Ιπποκράτους 23 - Τ.Κ. 106 79 - Τηλ. 210 33 87 500 - Fax 210 33 90 075
Θεσσαλονίκη: Θράκων 1 - Τ.Κ. 546 26 - Τηλ. 2310 535 381 - Fax 2310 546 812
Εθνικής Αμύνος 42 - Τ.Κ. 546 21 - Τηλ. 2310 244 228, 9 - Fax 2310 244 230
www.sakkoulas.gr - info@sakkoulas.gr

Δειλά βήματα ανάκαμψης της διεθνούς οικονομίας

Ενισχύονται οι καταναλωτικές δαπάνες και οι επισκέψεις σε χώρους ψυχαγωγίας

Ο κόσμος αναδύεται σταδιακά από την πανδημία του κορωνοϊού που τον βύθισε στη χειρότερη και βαθύτερη κρίση μετά τη Μεγάλη Ύφεση της δεκαετίας του 1930. Σε όσες περιοχές έχουν χαλαρώσει τα μέτρα για την ανασχεση της πανδημίας και τα νέα κρούσματα βρίσκονται υπό έλεγχο, η οικονομική δραστηριότητα ανακάμπτει σταδιακά. Σχετική μελέτη των Financial Times, που συγκέντρωναν στοιχεία από διαφορετικούς φορείς, παρουσιάζει ανάγλυφη την προσπάθεια ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας βάσει των σημαντικότερων δεικτών που αντανακλούν τις μεταβολές στην οικονομική δραστηριότητα και πώς αυτές επηρεάζουν τομείς και χώρες. Η απασχόληση είναι ο τομέας που επλήγη παγκοσμίως όταν αναστάλη η οικονομική δραστηριότητα, καθώς εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη δουλειά τους ή απολύθηκαν προσωρινά και οι κυβερνήσεις αναπλήρωναν ένα τμήμα του μισθού τους.

Αγορά εργασίας

Στοιχεία της εταιρείας δεδομένων Indeed.com καταδεικνύουν πως μόλις και μετά βίας σημειώνεται κάποια ανάκαμψη στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα, η έρευνα αναφέρει ότι χώρες όπως οι ΗΠΑ,

Στον τουρισμό οι αφίξεις θα μειωθούν φέτος έως 78%, θέτοντας σε κίνδυνο 100-120 εκατ. θέσεις εργασίας.

που δεν επιστράτευσαν κρατικά προγράμματα αναπλήρωσης των μισθών, η ανεργία εκτινάχθηκε, αλλά αυξήθηκαν σημαντικά και οι ανακοινώσεις εταιρειών για κενές θέσεις που πρέπει να καλυφθούν. Οι κενές θέσεις που προσφέρονται για τους ενδιαφερομένους παραμένουν στις ΗΠΑ μειωμένες κατά 20% συγκριτικά με τα επίπεδα του περασμένου έτους, στη Γαλλία μειωμένες κατά 40%, στη Γερμανία κατά 25% περίπου, στην Ιταλία κατά 38% και στην Ισπανία κατά περισσότερο από 50%.

Οι καταναλωτικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της οικονομίας σε πολλές χώρες και συχνά η ανάκαμψη εξαρτάται από το κατά πόσον θα ανακτήσουν οι καταναλωτές την εμπιστοσύνη τους. Σύμφωνα με στοιχεία της Google Mobility, οι καταναλωτές έχουν επιστρέψει στα καταστήματα και στα εμπορικά κέντρα, αλλά καταγράφο-

Σύμφωνα με στοιχεία της seetransparent.com, στην Ελλάδα οι κρατήσεις τουριστικών πακέτων βρίσκονται σε επίπεδο περίπου 30% κάτω από εκείνο του 2019, όπως και στην Ιταλία, ενώ στην Πορτογαλία εμφανίζουν μείωση κατά 50% και στην Ισπανία πτώση από 20% έως 25%.

νται μεγάλες αποκλίσεις ανάμεσα στις διάφορες χώρες. Όπως, πάντως, τονίζει η βρετανική εφημερίδα, οι λιανικές πωλήσεις αποτελούν μια περιορισμένη μερίδα του συνόλου των δαπανών των νοικοκυριών.

Κι αυτό, γιατί τους πρώτους μήνες της πανδημίας πολλοί καταναλωτές προτίμησαν να αγοράζουν τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης και να μη δαπανούν για τον τομέα των υπηρεσιών όπως για παράδειγμα η έξοδος για φαγητό. Ως εκ τούτου ακόμη και μια πλήρης ανάκαμψη των λιανικών πωλήσεων δεν θα αποτελεί απόδειξη ότι οι καταναλωτές επέστρεψαν στις συνήθεις δαπάνες τους και στις καταναλωτικές συνήθειές τους.

Είναι ενδεικτικό ότι σε ορισμένες χώρες είναι ακόμη πολύ περιορισμένη η επιστροφή του κόσμου στις αιθουσές των κινηματογράφων και γενικότερα σε κλειστούς χώρους ψυχαγωγίας, σε όλον

αυτόν τον κλάδο δηλαδή που έχει δεχθεί καιριο πλήγμα από την πανδημία. Περίπτωση θεαματικής ανάκαμψης στον κλάδο αποτελεί η Σουηδία, όπου οι επισκέψεις σε εστιατόρια, καφέ και χώρους ψυχαγωγίας ανέκαμψαν τον Ιούλιο κατά 106%.

Ακολουθούν με σημαντική ανάκαμψη και συγκεκριμένα 93% η Γερμανία και 92% η Γαλλία, αλλά και η βαρύτητα πηγήσας από την πανδημία Ιταλία, όπου η επιστροφή στους χώρους ψυχαγωγίας φτάνει στο 91%. Στην αντίποδα, σύμφωνα πάντα με στοιχεία της Google Mobility, βρίσκονται βέβαια οι χώρες που είναι αυτή τη στιγμή στο επίκεντρο της πανδημίας, όπως η Βραζιλία που η επιστροφή είναι μόλις 46% και η Ινδία με επιστροφή 29%.

Ενας από τους τομείς που δέχθηκαν το ισχυρότερο πλήγμα ήταν ο τουρισμός και η βιομηχανία των ταξιδιών και των μεταφορών, που γονάτισαν με την απαγόρευση των ταξιδιών τον Μάρτιο και τον

Απρίλιο. Όπως αναφέρει η Οργάνωση Ταξιδιών και Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών, αναμένεται ότι στο σύνολο του έτους οι αφίξεις θα συρρικνωθούν παγκοσμίως από 58% έως 78%. Αναπόφευκτα κινδυνεύουν περί τα 100 έως 120 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στον τουρισμό.

Ταξίδια

Από τη στιγμή που άρχισαν να ανακαλούνται σταδιακά οι απαγορεύσεις στα ταξίδια και να ανοίγουν τα σύνορα, τα στοιχεία για την πληρότητα πτήσεων και τις κρατήσεις σε ξενοδοχεία καταδεικνύουν πως οι άνθρωποι αρχίζουν να κινούνται ξανά. Οι μετακινήσεις παραμένουν, όμως, σε συγκριτικά χαμηλά επίπεδα. Οι κρατήσεις παραμένουν σε επίπεδα σαφώς χαμηλότερα από εκείνα του περασμένου έτους, αλλά σε ορισμένες χώρες, ιδιαίτέρως τις ευρωπαϊκές χώρες της Μεσογείου, καταγράφεται αισθητή

ανάκαμψη. Σύμφωνα με στοιχεία της seetransparent.com, στην Ελλάδα οι κρατήσεις βρίσκονται σε επίπεδο περίπου 30% κάτω από εκείνο του 2019, όπως και στην Ιταλία, στην Πορτογαλία είναι κατά 50% κάτω από τα περυσινά επίπεδα, ενώ στην Ισπανία από 20% έως 25% κάτω από τα επίπεδα του περασμένου έτους.

Ιδιαίτερως καθοριστικός παράγων για την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας αποτελεί η πορεία της Κίνας, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εφοδιαστική αλυσίδα ανά τον κόσμο και επηρεάζει καταλυτικά την παραγωγή. Δέχθηκε αρχικά ολέθριο πλήγμα όταν αναγκάστηκε να διακόψει κάθε δραστηριότητα για να ανακόψει τη μετάδοση του κορωνοϊού. Στη συνέχεια τα στοιχεία κατατείνουν σε στιβαρή ανάκαμψη της οικονομίας της από τον Φεβρουάριο, αλλά τις τελευταίες εβδομάδες όλοι οι δείκτες κατατείνουν σε καθήλωση.

Το 2023 θα επανέλθει το ΑΕΠ της Βρετανίας στα επίπεδα του 2019

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει η εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων και λογιστικών ελέγχων EY Item Club, προειδοποιώντας ότι η πλήρης ανάκαμψη της βρετανικής οικονομίας θα χρειαστεί 18 μήνες παραπάνω από όσο αρχικά αναμενόταν. Υπό το πρίσμα αυτό, οι οποίες ελπίδες για μία απότομη ανάκαμψη έπεται από δραστική συρρίκνωση εξανεμίζονται, όπως αναφέρει σε σχετικό άρθρο του ο Guardian. Κατά την EY, η οικονομική παραγωγή της Βρετανίας θα επιστρέψει στα επίπεδα του 2019 μετά την εκπνοή του 2023.

Προβλέψεις

Εν τω μεταξύ, προηγουμένως είχε προβλέψει ότι το βρετανικό ΑΕΠ θα φθάσει στα επίπεδα του ΑΕΠ του τετάρτου τριμήνου του 2019 στις αρχές του 2023. Αναφορικά με το δεύτερο τρίμηνο, ήτοι την περίοδο Απριλίου - Ιουνίου, η οικονομία θα συρρικνωθεί δραστηκότερα κατά 20%, ενώ αρχικά η EY είχε κάνει λόγο για 15%.

Το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους εκτιμάται ότι η ύφεση ανήλθε στο 20%.

Ωστόσο, το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους η οικονομία θα επανέλθει στην οδό της ανάκαμψης με ρυθμό σχεδόν 12% σε τριμηνιαία βάση. Συνολικά για το 2020 οι οικονομολόγοι της EY προβλέπουν σοβαρότερη περιτομή της παραγωγής κατά 11,5% από το 8% που είχαν προβλέψει τον Ιούνιο. Το 2021 η προσέγγιση, όμως, είναι πιο ευνοϊκή, καθώς αναμένουν επάνοδο στην ανάπτυξη με ρυθμό 6,5% (από 5,6% τον Ιούνιο).

Παρά ταύτα η βρετανική οικονομία εξέρχεται των περιορισμών του κορωνοϊού με πολύ αργούς ρυθμούς. Τα γυμναστήρια και οι πισίνες άνοιξαν το Σαββατοκύριακο, ενώ τα καταστήματα εκτός των σούπερ μάρκετ είχαν επαναλειτουργήσει από τα μέσα Ιουνίου. Στις 4 Ιουλίου τα εστιατόρια

Συνολικά για το 2020 οι οικονομολόγοι της EY προβλέπουν βαθιά ύφεση της τάξης του 11,5% για τη βρετανική οικονομία, από το 8% που είχαν προβλέψει κατά τη διάρκεια του Ιουνίου.

και τα κομμωτήρια επαναλειτουργήσαν. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, η επιδείνωση των εκτιμήσεων έχει να κάνει με το ότι τον Μάιο η οικονομία αναπτύχθηκε μόλις 1,8%. Ο κλάδος παροχής υπηρεσιών στη Βρετανία δέχθηκε ιδιαίτερα βαρύ χτύπημα, παρά το ότι οι περιορισμοί ήρθαν. Κατά τον Χάουαρντ Άρτσερ, επικεφαλής οικονομικό σύμβουλο στην EY Item Club, «αν και οι περιοριστικά μέτρα αίρονται, η διστακτικότητα των καταναλωτών είναι πολύ πιο δεδηλωμένη από όσο αναμενόταν. Πιστεύουμε πως η εμπιστοσύνη των καταναλωτών αποτελεί έναν από τους τρεις μείζονες παράγοντες που θα βαρύνουν στην πορεία της βρετανικής οικονομίας έως την εκπνοή του έτους μαζί με την άνοδο της ανεργίας και τα χαμηλά επίπεδα εταιρικών επενδύσεων».

Επιπλέον, στην έρευνά τους οι οικονομολόγοι της EY διαπιστώνουν ότι, αν και η οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου άφησε πίσω τα χειρότερα, η επιστροφή της στην οδό της ανάκαμψης φαίνεται

ολοένα και πιο πολύ πως θα απαιτήσει πολύ περισσότερο χρόνο από όσο αρχικά αναμενόταν.

Ανεργία

Αναφορικά με την ανεργία, προβλέπεται πως θα υπερδιπλασιαστεί στο 9% έως την εκπνοή του έτους, εν συγκρίσει με το 3,9% την περίοδο Μαρτίου - Μαΐου. Με τη σειρά της η εξέλιξη αυτή θα συγκρατήσει τις δαπάνες των καταναλωτών, οι οποίες, κατά την EY, θα περισταλούν 11,6% εφέτος, πριν αυξηθούν κατά 6,6% το 2021, εναρμονιζόμενες με τη βελτίωση στην αγορά εργασίας και την αποκλιμάκωση της ανεργίας. Κατά το ίδρυμα Resolution Foundation, τα βρετανικά νοικοκυριά δέχθηκαν το πιο καιριο πλήγμα στα έσοδά τους από την πετρελαϊκή κρίση στα μέσα της δεκαετίας του 1970. Τέλος, η EY Item Club προσδοκά το φθινόπωρο η Τράπεζα της Αγγλίας να διοχετεύσει περαιτέρω ρευστό στην οικονομία της τάξεως των 100 δισ. λιρών στα 845 δισ. λίρες συνολικά.

Αντοχές επιδεικνύουν μεγάλοι σουηδικοί όμιλοι

Η παράτολμη προσέγγιση της Σουηδίας στην αντιμετώπιση της πανδημίας, η απόφαση της δηλαδή να μην αναστείλει την οικονομική δραστηριότητα, δεν απέβη προς όφελος της οικονομίας της σε μακροοικονομικό επίπεδο. Προκύπτει, όμως, ότι η στάση της, που αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης και σχολιασμού οικονομολόγων, πολιτικών και δημοσιογράφων, ωφέλησε τις σουηδικές επιχειρήσεις. Η μία μετά την άλλη ανακοινώνουν αποτελέσματα καλύτερα από τις προβλέψεις.

Η Σουηδία αναμένεται να παρουσιάσει ύφεση της τάξεως του 5% για το σύνολο του τρέχοντος έτους, περίπου στα ίδια επίπεδα δηλαδή με τις γειτονικές σκανδιναβικές χώρες που προτίμησαν την καραντίνα και την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας. Τα

Εν μέσω ύφεσης πέτυχαν οικονομικά αποτελέσματα καλύτερα των προβλέψεων.

μεγαλύτερα ονόματα του βιομηχανικού της κλάδου δεν επιβεβαίωσαν τις δυσοιωνες προβλέψεις των οικονομολόγων, που μιλούσαν για ένα εφιαλτικό καλοκαίρι.

Από την εταιρεία εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών Ericsson μέχρι την παρασκευαστρια ηλεκτρικών συσκευών Electrolux, την τράπεζα Handelsbanken και τη βιομηχανία κλειδαριών Assa Abloy, οι σουηδικές εταιρείες ανακοίνωσαν αυτές τις ημέρες κέρδη σαφώς υψηλότερα από εκείνα που προεξόφλουσε η αγορά, ενώ σε ο-

ρισμένες περιπτώσεις γνωστοποίησαν χαμηλότερες του αναμενόμενου ζημιές.

Μιλώντας στους Financial Times ο Εξήκοντος Λούντεβαλ, αναλυτής της τράπεζας SEB, σχολίασε ότι δεν έχει διειστέσει τόσο μεγάλο ποσοστό εταιρειών να ανακοινώνουν κέρδη μεγαλύτερα από τις προβλέψεις. Όπως τονίζουν οικονομολόγοι και αναλυτές, το ερώτημα είναι κατά πόσον οι ευχάριστες αυτές εκπλήξεις σχετίζονται όντως με την επιλογή της Σουηδίας να μην αναστείλει την οικονομική δραστηριότητα, να αφήσει ανοικτά τα σχολεία και τα καταστήματα, όπως και τις περισσότερες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της σουηδικής κατασκευαστικής SKF Αρλίκ Ντάνιελσον, η χώρα δεν απέφυγε το πλήγμα

παρά την επιλογή της αυτή, αλλά «αναμφίβολα βοήθησε τις σουηδικές επιχειρήσεις το γεγονός ότι δεν αναστάλη η οικονομική δραστηριότητα».

Ο όμιλος SKF διατήρησε ανοικτά τα γραφεία του στο Γκέτεμποργκ και καλούσε τους υπαλλήλους του να εμφανιστούν στον χώρο εργασίας, εκτός αν ήταν άρρωστοι. Τα λειτουργικά κέρδη του για το δεύτερο τρίμηνο ήταν σχεδόν κατά το ήμισυ μειωμένα σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, αλλά και πάλι κατά 30% υψηλότερα από τις προβλέψεις των αναλυτών.

Όσον αφορά τη μετοχή του ομίλου, παρέμεινε καθηλωμένη από τις αρχές του 2020, αλλά έχει ανακτήσει περισσότερο από το μισό έδαφος που έχασε τον Μάρτιο, όταν εκδηλώθηκε η πανδημία.

Εταιρείες όπως οι Ericsson, Electrolux και SKF ανακοίνωσαν κέρδη σαφώς υψηλότερα από εκείνα που προεξόφλουσε η αγορά.

pwc

Καλές διακοπές με ασφάλεια

www.pwc.com.cy

Φρενάρει η επέκταση των κινεζικών εταιρειών

Οι μικρότεροι και οι μεγαλύτεροι όμιλοι υψηλής τεχνολογίας της Κίνας, οι οποίοι είχαν μεγάλες προσδοκίες για διεθνή δραστηριότητα και ανάπτυξη κορυφαίων τεχνολογιών, αναδιπλώνονται σιγά σιγά, καθώς οι επικρατούσες συνθήκες στο παγκόσμιο σκηνικό δεν τους ευνοούν.

Ο ιδρυτής της εταιρείας κινητής τηλεφωνίας Huawei, Ρεν Ζενγκφάι, είχε καταστήσει εμφανή τη φιλοδοξία του αυτή. Τα νέα κτίρια των εγκαταστάσεων της εταιρείας του στη νότια Κίνα ήταν αντίγραφα οικοδομημάτων ευρωπαϊκών πόλεων. Ο Ζανγκ Γκινγκ, ιδρυτής της εταιρείας ByteDance με την εφαρμογή για σύντομα βίντεο TikTok, έχει γερμίσει τα κεντρικά γραφεία του στο Πεκίνο με αφίσες, όπως εκείνη από εξώφυλλο περιοδικού με τον πρώην διευθύνοντα σύμβουλο της Google, Ερικ Σμιτ, και το βιβλίο του «Πώς λειτουργεί η Google».

Είχε δε υποσχεθεί να φτιάξει μία εταιρεία εφόμιλλη του αμερικανικού κολοσσού, αν και τώρα τόσο η ByteDance όσο και η Huawei ταλανίζονται από την επιδείνωση των διμερών σχέσεων της Κίνας με τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ινδία, την Αυστραλία, καθώς και τη Βρετανία. Κινεζικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν τεχνολογίες αιχμής, μεταξή των οποίων η κατασκευάστρια μη επανδρωμένων αεροπλάνων DJI, οι εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης Megvii, SenseTime and iFlytek, η κατασκευάστρια καμερών παρακολούθησης Hikvision και ο κολοσσός ψηφιακού λιανεμπορίου της Alibaba κάνουν την πρόσβαση στις προαναφερθείσες αγορές. Ανάλογα κινούνται και μικρότερες μονάδες.

Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ιδρυτής κινεζικής νεοφυούς εταιρείας με δραστηριότητες στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ινδία, «αυτό που ζούμε είναι πρωτοφανές, με αποτέλεσμα να μην έχω διάθεση να τονώσω τις δραστηριότητές μου και ούτε λόγος πια για παγκόσμιες βλέψεις». Πέρσι, ωστόσο, τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά παρά τον συνοαμερικανικό πόλεμο και τις ανασουχίες των ΗΠΑ για την ασφάλεια σχετικά με την τεχνολογία της Huawei. Ειδικότερα, οι

SenseTime και Megvii, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν και αμερικανικά κεφάλαια στους επενδυτές τους, σχεδίαζαν την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο. Η μονάδα TikTok της ByteDance γνώριζε αδιαμφισβήτητη διεθνή ανάπτυξη και η Alibaba είχε μεγάλες βλέψεις για τη δραστηριότητά της στο λογισμικό νέφος. Η DJI δέσποζε στην αγορά των μη επανδρωμένων αεροπλάνων, αλλά πέρσι τον Οκτώβριο οι ΗΠΑ επέβαλαν κυρώσεις. Αυτές στόχευαν κατά των κινεζικών τεχνολογικών εταιρειών εν μέρει λόγω των μέτρων καταστολής εναντίον των μουσουλμάνων Ουιγούρων στη δυτική Κίνα. Εντάσεις υπάρχουν και με άλλες χώρες λόγω των κινητοποιήσεων στο Χονγκ Κονγκ και των νόμων για την εθνική ασφάλεια που επιβλήθηκαν, ενώ με την Ινδία υπήρξαν κάποιες διαμάχες για συνοριακά ζητήματα. Ως απάντηση η Ινδία απαγόρευσε τη χρήση 59 κινεζικών εφαρμογών σε κινητά τηλέφωνα.

Συμβάσεις ακυρώθηκαν, προϊόντα απαγορεύθηκαν και «πάγωσαν» επενδύσεις. Η ByteDance ίσως υποχρεωθεί να πωλήσει την TikTok, εάν και οι ΗΠΑ ακολουθήσουν την Ινδία και απαγορεύσουν τις κινεζικές εφαρμογές. Κατά τους αναλυτές, η TikTok αποτιμάται σε τουλάχιστον 20 δις. δολάρια. Η Huawei θα απολέσει δισεκατομμύρια δολάρια σε ετήσια έσοδα λόγω απαγορεύσεων για προμήθεια εξοπλισμού δικτύων κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς σε ΗΠΑ και Βρετανία. Η Alibaba περικρίπτει το προσωπικό της στη θυγατρική της στην Ινδία UC Web, διότι η εν λόγω μηχανή αναζήτησης, η οποία ήταν δημοφιλής, απαγορεύθηκε. Πάντως, όπως εν κατακλείδι επισημαίνουν αναλυτές, κλάδοι λιγότερο ευαίσθητοι με γνώμονα την εθνική ασφάλεια, όπως είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, παραμένουν ένα ανοικτό πεδίο δράσης για Κινέζους παίκτες. Συγκεκριμένα, ο κολοσσός της Tencent Holdings είδε ότι απαγορεύθηκαν εφαρμογές του στην Ινδία, αλλά όχι αγαπητά παιχνίδια όπως το PlayerUnknown's Battlegrounds, ενώ προσφάτως εγκαίνιασε ένα νέο στούντιο δημιουργίας παιχνιδιών στην Καλιφόρνια και σχεδιάζει και άλλα αντίστοιχα.

Ισχυρό χτύπημα στον τουρισμό της Ισπανίας επιφέρει το Λονδίνο

Σε 14ήμερη καραντίνα οι Βρετανοί που επιστρέφουν από τη χώρα της Ιβηρικής

Σε δύσκολη θέση έχει περιέλθει ο κλάδος του τουρισμού στην Ισπανία, ο οποίος βλέπει την επιδιωκόμενη ανάκαμψή του να κινδυνεύει διότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες αποπειρώνται να περιορίσουν τις επισκέψεις πολιτών τους προς αυτήν, αφορμής δοθείσας από τη σχετική απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης. Παράλληλα, σοβαρό πλήγμα υφίστανται και οι αεροπορικές εταιρείες που συνδέουν τις δύο χώρες. Ειδικότερα, το Λονδίνο αποφάσισε να θέσει σε καθεστώς 14ήμερης καραντίνας όσους πολίτες επιστρέφουν από την Ισπανία, διότι εκεί παρατηρείται αύξηση νέων κρουσμάτων. Στο μεταξύ, το Βέλγιο, η Γαλλία και η Νορβηγία έχουν και αυτές αρχίσει να αποτρέπουν τους πολίτες τους από το να μεταβαίνουν σε συγκεκριμένες περιοχές της Ισπανίας, ενώ και η υπουργός Υγείας του Βερολίνου Ντίλεκ Καλαϊσί δήλωσε σε συνέντευξη

Ανω του 20% των τουριστών στην Ισπανία προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο.

της στον τηλεοπτικό σταθμό ZDF ότι την απασχολεί το θέμα αυτό.

Η ισπανική κυβέρνηση του Πέδρο Σάντσεθ υποβαθμίζει τη σημασία των αντιδράσεων των εταίρων της, επιδιώκοντας να προστατεύσει έναν κλάδο μείζονος σημασίας για την οικονομία της, εφόσον συνεισφέρει το 12% του ΑΕΠ. Κι όπως χαρακτηριστικά τονίζει η υπουργός Εξωτερικών Αράντσα Γκονθάλεθ Λάγια, «η Ισπανία είναι ασφαλής προορισμός, διότι ναι μεν έχει κρούσματα, όπως και άλλες χώρες, αλλά καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες να τα ελέγξει».

Βέβαια, τα πράγματα χρήζουν εγρήγορσης, ειδικά στην Καταλωνία, όπου οι τοπικές αρχές στη διάρκεια του Σαββατοκύριακου έκλεισαν κλαμπ και έθεσαν όριο έως τα μεσάνυχτα για τη λειτουργία των μπαρ – κι αυτό, όπως εξήγησαν οι

Βέλγιο, Γαλλία και Νορβηγία αποτρέπουν τους πολίτες τους από το να μεταβαίνουν σε συγκεκριμένες περιοχές της Ισπανίας, κυρίως στην Καταλωνία, όπου οι τοπικές αρχές έλαβαν μέτρα λόγω αύξησης των κρουσμάτων κορωνοϊού.

αξιωματούχοι, κρίθηκε αναγκαίο διότι τα στατιστικά στοιχεία υπαγορεύουν να ληφθούν μέτρα, σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg. Όπως ήταν αναμενόμενο, οι τιμές των μετοχών των αεροπορικών εταιρειών χθες στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια σημείωσαν πτώση.

Η απόφαση της κυβέρνησης του Μπόρις Τζόνσον για την καραντίνα όσων επισκεπτών γυρίζουν πίσω από την Ισπανία προκαλεί ένταση στις διμερείς σχέσεις, όταν οι δύο χώρες χρειάζονται η μία την άλλη. Αυτούς τους κρίσιμους καλοκαιρινούς μήνες, αμφότερες αναμένουν τους καταναλωτές να βγουν από το σπίτι μετά την καραντίνα και να αρχίσουν να ξεδυναίνουν, όπως παρατηρεί το Bloomberg. Αν και προκάλεσε σοκ η απόφαση του Λονδίνου, ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών Ντόμνικ Ράμπι την υπερασπίστηκε, τονίζοντας

σε συνέντευξή του στον τηλεοπτικό σταθμό Sky News τα εξής: «Η απόφαση ελήφθη όσο πιο γρήγορα γινόταν, διότι δεν μπορούσαμε να διακινδυνεύσουμε δεύτερο κύμα κρουσμάτων στη χώρα και πιθανή νέα διακοπή λειτουργίας της οικονομίας – οπότε δεν θα ζητήσουμε συγγνώμη». Η αλληλεξάρτηση των δύο οικονομιών φαίνεται από το γεγονός ότι πολλοί Βρετανοί συνταξιούχοι έχουν καταλύσει εκεί, ενώ άνω του 20% του συνόλου των τουριστών στην Ισπανία προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες έχουν αναγκαστεί σε μαζικές περικοπές προσωπικού, δρομολογίων, τιμών εισιτηρίων αλλά και αριθμού αεροσκαφών εξαιτίας της πανδημίας, δέχθηκαν ακόμα ένα σοβαρό χτύπημα. «Απογοητευθήκαμε με την απόφαση της κυβέρνησης, διότι θέτει τον όρο της κα-

ραντίνας για όλη την Ισπανία, ανεξαρτήτως του ότι είναι περιφερειακή η έξαρση των νέων κρουσμάτων», δήλωσε η EasyJet.

«Ως συνέπεια, ο καλοκαιρινός σχεδιασμός χιλιάδων Βρετανών καθίσταται έωλος», ανέφερε ο γενικός διευθυντής του ομίλου ταξιδίων TUI Βρετανίας και Ιρλανδίας, Αντριου Φλίντχαμ, και πρόσθεσε: «Η αβεβαιότητα και η σύγχυση καταστρέφουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και αποκαρδιώνουν όσους αθμονοούν για ένα διάλειμμα, που τους αξίζει μετά την καραντίνα». Πάντως, Μαδρίτη και Λονδίνο αναζητούν εναλλακτικές λύσεις, όπως ειδικούς αεροδρόμους μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Βαλεαρίδων Νήσων αλλά και των Κανáriων Νήσων, που είναι προσφιλείς προορισμοί, ώστε να περιοριστεί ο αρνητικός αντίκτυπος.

Το Νεάπολις οφείλει να παρέχει ασφάλεια και σιγουριά

Χρέος του πανεπιστημίου είναι να διασφαλίσει με σεβασμό στις οδηγίες υψηλό επίπεδο σπουδών

Ταπεινή φιλοδοξία του νέου κοσμήτορα της νομικής σχολής του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου Στέλιου Περράκη, είναι να μπορέσει να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της Νομικής Σχολής και του Πανεπιστημίου, που σήμερα, με την παρουσία νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, διασφαλίζει ένα υψηλών προδιαγραφών πρόγραμμα σπουδών. Στη συνέντευξή του ο δρ Στέλιος Περράκης τονίζει πως στο πλαίσιο της νέας κατάστασης το δικαίωμα στην εκπαίδευση και το δικαίωμα στη ζωή/στην υγεία πορεύονται μαζί και αυτό να έχουμε κατά νου, προκειμένου να διασφαλισθεί μια «μετα-κανονικότητα» στη λειτουργία του Πανεπιστημίου.

–Ποιοι είναι οι δεσμοί σας με την Κύπρο κ. Περράκη;

–Πρέπει να τονίσω εξ υπαρχής ότι η σχέση μου με την Κύπρο δεν είναι μονοσήμαντη ούτε συμβατική, αφού μέσα στον χρόνο δημιουργήθηκαν ακατάλυτοι δεσμοί με αυτό το ιδιαίτερο κομμάτι του ελληνισμού. Η Κύπρος είναι ξεχωριστός τόπος ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού. Είναι, όμως, και παράδειγμα σήμερα των ορίων/αντοχών του Διεθνούς Δικαίου στη διεκυστινίδα με τις διεθνείς παρανομίες της κατέχουσας δύναμης, αλλά και των κινήσεων τρίτων χωρών, Διεθνών Οργανισμών. Δεσμοί ζωής με το Νησί, κυρίως και βασικά λόγω της σχέσης μου με τον Γιάννο Κρανιδιώτη, επιστήμονη φίλο και κουμπάρο μου. Με τον Γιάννο εξάλλου έκανα και την πρώτη μου επίσκεψη στην Πάφο, κρατώντας δυνατός εικόνες από τα παλιά.

–Θα ήθελα να μας πείτε λίγα λόγια για τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Νεάπολις.

–Το Νεάπολις ως Πανεπιστήμιο, με μια αναδυόμενη δυναμικότητα, το γνώρισα πριν από μερικά χρόνια, όταν μετείχα στις εκλογές των πρώτων μελών ΔΕΠ της Νομικής, ορισμένοι από τους οποίους σήμερα είναι στελέχη του διδακτικού δυναμικού της. Ακολούθησαν και ορισμένες διαλέξεις/μαθήματα Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο, ενώ, όντας αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Παντείου, προώθησα τη θεσμική συνεργασία ανάμεσα στα δύο Πανεπιστήμια, καθώς και πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών/διδασκόντων (ERASMUS) με το Διεθνολογικό Τμήμα του Παντείου.

–Ποια είναι η πορεία σας στον ακαδημαϊκό χώρο;

–Η μακρά ακαδημαϊκή διαδρομή μου, μετά τις σπουδές μου στην Αθήνα, το Στρασβούργο και τη Χάγη, ξεκίνησαν από τη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου στην Κομοτηνή, πέρασε από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και

κατέληξε στο Πάντειο. Προσδιορίστηκε καθοριστικά από τα προτάγματα ζωής και επιστήμης που πήρα στο Στρασβούργο, όπου και ο Οργανισμός των Ευρωπαϊκών Αρχών και Αξιών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, αλλά και με την πεποίθηση που διαμόρφωσα για τον τρόπο που το Διεθνές Δίκαιο πρέπει να οράται και να εφαρμόζεται στην πράξη, μέσα από τις επεξεργασίες και αρχές της διεθνούς δικαιοσύνης που τόσο δοκιμάζονται σε επίπεδο πρακτικής. Εδώ και η σημασία της διεθνούς δικαιοσύνης. Η Διεθνής Οργάνωση – οι ευρωπαϊκές εκφάνσεις της ιδίας – εδείξαν το πλαίσιο όπου τα κράτη και οι άλλοι διεθνείς δράντες, συμπεριλαμβανομένου του ατόμου, διαμορφώνουν νομικό πολιτισμό που επηρεάζει νομοθετικά τις επιλογές τους. Σε αυτήν την προοπτική προστέθηκε ο δρόμος που έδειξε ο μεγάλος Γεώργιος Τενεκίδης, καθηγητής Διεθνολόγος, οικονομικής εμπέλειας, με πάθος για το νησί, την ιστορία και τον πολιτισμό του, που δίδαξε τον τρόπο αντιμετώπισης των εθνικών θεμάτων, κυρίως μέσα από την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την αξιοποίηση του Διεθνούς Δικαίου προς όφελος των εθνικών συμφερόντων, συνεισφέροντας ταυτόχρονα θετικά στην παγκόσμια κοινότητα. Μοίρασα τη ζωή μου ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο και τη Διπλωματία, όπου ουσιαστικά το ένα υπηρετούσε το άλλο, ιδίως στην προσέγγιση δύσκολων θεμάτων, όπως η προστασία των δικαιωμάτων των Ανθρώπων σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης/κατοχής, όπου η θεωρία και η πρακτική συναντώνται στο επώδυνο/θανάσιμο πεδίο των παραβιάσεων. Να γιατί ένα μεγάλο μέρος του συγγραφικού μου έργου –περισσότερες από 330 μελέτες, βιβλία, άρθρα κ.λπ.– αφορά στην ή σχετίζεται με την Κύπρο, που θεωρείται «εργαστήριο» Διεθνούς Δικαίου και αφού η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη διεθνή δικαιοταξία κινητοποιεί στην πράξη το σύνολο θεσμικών δικαιού και πολιτικών στην αντιμετώπιση / διαχείριση / διευθέτηση των προβλημάτων της μετά την τουρκική εισβολή του 1974. Και σε αυτό το πεδίο, με πληγώνει προσωπικά και ιδιαίτερα το ζήτημα των αγνοουμένων και, ενώ τα ελλείμματα πολιτικής

Η σχέση μου με την Κύπρο δεν είναι μονοσήμαντη ούτε συμβατική, αφού μέσα στον χρόνο δημιουργήθηκαν ακατάλυτοι δεσμοί με αυτό το ιδιαίτερο κομμάτι του ελληνισμού.

είναι πολλά και για την Ελλάδα. Αν η ακαδημαϊκή πορεία μου με έφερε σε πολλά Πανεπιστήμια, Ιδρύματα και άλλους Οργανισμούς στην Ελλάδα, στην Κύπρο και στο εξωτερικό, όπου διδάξα – σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο– Διεθνές Δίκαιο, Δικαιώματα του Ανθρώπου, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Ανθρωπιστικό Δίκαιο, Ευρωπαϊκό Δίκαιο και Πολιτικές της Ε.Ε. κ.λπ., ο άλλος δρόμος με έφερε σε επαφή με τη διεθνή πραγματικότητα και πώς στην πράξη μπορεί να υλοποιεί τις αρχές και τους κανόνες. Νομικός παραστάτης της Ελλάδας σε διεθνή δικαστήρια, agent στο Διεθνές Δικαστήριο στην Υπόθεση Δικαστικές Αουλιες του Κράτους (Γερμανία κ. Ιταλίας, Ελλάδα παρεμβαίνουσα) σχετικά με τις γεωμινικές επανρθώσεις και πληρεξούσιος και σύμβουλος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πολλές υποθέσεις, μεταξύ των οποίων Επιτροπή κ. Ελλάδας για τα ελληνικά αντίμετρα σε βάρος της πΓΔΜ, αλλά και ορισμένες κυπριακές υποθέσεις. Υππρέτσια στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στις Βρυξέλλες, στην πρώτη περίοδο της ελληνικής ένταξης στις ΕΚ, ενώ ακολουθώ διαύθυνα την Ειδική Νομική Υπηρεσία των Ευρω-

Η αντιμετώπιση της πανδημίας δείχνει αβίαστα την υποχρεωτική πορεία όλων των μελών της παγκόσμιας κοινότητας που δεν μπορεί να είναι άλλη από αυτή της συνεργασίας και της αλληλεγγύης.

παϊκών Κοινοτήτων στο Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Αργότερα, διετέλεσα γενικός γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (1996-2000). Πιο πρόσφατα (2015) ορίσθηκα ως πρέσβης εκ προσωπικότητας, Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, από όπου επέστρεψα τον Φεβρουάριο του 2019. Σήμερα είμαι συντονιστής στην Task Force του ΥΠΕΕ για τα ζητήματα της Ελληνικής Προεδρίας στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είμαι μέλος διεθνών οργάνων και εκπροσώπησα επανειλημμένως την Ελλάδα σε Διεθνείς Οργανισμούς και Διασκέψεις.

Εν μέσω πανδημίας –Η ανάληψη των καθηκόντων σας στο Νεάπολις Πάφου συμπίπτει με την εξέλιξη της πανδημίας COVID-19. Πώς αλλάζουν τα δεδομένα;

–Ο ερχομός στην Πάφο και η ανάληψη υψηλών καθηκόντων στο Νεάπολις συμπίπτει με την εξέλιξη της πανδημίας COVID-19, που πλήττει ανελέητα την ανθρωπότητα χωρίς διάκριση χωρών, λαών, ατόμων, κοινωνιών. Έθεσε σε κίνδυνο τα Δικαιώματα των Ανθρώπων, τη Δημοκρατική λειτουργία των θεσμών, το Κράτος Δικαίου. Η αντιμετώπιση της δείχνει αβίαστα την υποχρεωτική πορεία όλων των μελών της παγκόσμιας κοινότητας που δεν μπορεί να είναι άλλη από αυτή της συνεργασίας και της αλληλεγγύης. Η ζωή και η υγεία αναδεικνύονται για άλλη μία φορά σε κυρίαρχη προτεραιότητα, αφού η ζωή του ανθρώπου συνδέεται καθοριστικά με αυτήν, και δεν είναι τυχαίο ότι η Ελληνική Προεδρία στο Συμβούλιο της Ευρώπης (15 Μαΐου-18 Νοεμβρίου 2020) έθεσε σαν πρωταρχική, θεμελιώδη προτεραιότητα το δικαίωμα στην υγεία στις εξαιρετικές συνθήκες της πανδημίας, όπου δοκιμάζονται τα πάντα, κοινωνίες, οικονομίες, δικαιοσύνη, διακυβέρνηση (εθνική/διεθνής), Διεθνείς Οργανισμοί χωρίς να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι με τις υπάρχουσες συνθήκες ανισοτήτων, κοινωνικών περιθωρίων, κλιματικής αλλαγής, πολλές ευάλωτες ομάδες απειλούνται περισσότερο. Απέναντι σε αυτά τα δεδομένα, η Ελληνική Προ-

εδρία στο Συμβούλιο της Ευρώπης υιοθέτησε την ψηφιακή οδό. Η διαδικτυακή επικοινωνία κατέδειξε τάχιστα ότι η εκπαιδευτική διαδικασία, διοίκηση και διοργάνωση εκδηλώσεων μπορούν να τρέξουν με ψηφιακό τρόπο. Τούτο καταδείχθηκε, επίσης, σε επίπεδο Ελληνικών Πανεπιστημίων, όπου τηλεδιασκέψεις και διαδικτυακές συζητήσεις υποκατέστησαν αποτελεσματικά τις διαδικασίες ακόμα και τις εξετάσεις με φυσική παρουσία.

Υβριδικό μοντέλο

–Πώς οι σπουδές συνεχίζονται απρόσκοπτα με ασφάλεια και σιγουριά, με όλη την απαραίτητη στήριξη από τη Σχολή και το Πανεπιστήμιο, σε όλα τα επίπεδα;

–Στο πλαίσιο της νέας κατάστασης το δικαίωμα στην εκπαίδευση και το δικαίωμα στη ζωή/στην υγεία πορεύονται μαζί και αυτό να έχουμε κατά νου, προκειμένου να διασφαλισθεί μια «μετα-κανονικότητα» στη λειτουργία του Πανεπιστημίου, χρέος του οποίου είναι να διασφαλίσει σε συνθήκες ασφάλειας με σεβασμό στις οδηγίες ένα υψηλό επίπεδο σπουδών με ή/και με σχήματα «υβριδικά» με μερική φυσική παρουσία ή/και διαδικτυακά. Βέβαια, αυτό έχει επιπτώσεις στις διεθνείς συνεργασίες του κάθε ΑΕΙ, αφού ο περιορισμός των μετακινήσεων και οι όροι/συνθήκες μετακίνησης θέτουν σοβαρά εμπόδια. Το γεγονός, ωστόσο, ότι οι Διεθνείς Οργανισμοί λειτουργούν ήδη με αυτό το μοντέλο ή μόνο διαδικτυακά την τρέχουσα περίοδο, καταδεικνύει ίσως και τα όρια των δυνατοτήτων που επιτρέπει η κατάσταση. Το Πανεπιστήμιο οφείλει –όπως ήδη συμβαίνει– να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, να παρέχει σε όλα τα επίπεδα για την πανεπιστημιακή κοινότητα (διδακτικό προσωπικό, διοικητικό, φοιτητές, τεχνικό προσωπικό κ.λπ.) ασφάλεια και σιγουριά για τις σπουδές, με πρόταγμα τον σεβασμό της αξιοπρέπειας.

–Τέλος, ποιες είναι οι προσδοκίες που έχετε για τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου;

–Μένει μία ταπεινή φιλοδοξία, για να μπορέσω να συμβάλω με τις όποιες δυνάμεις μου, στην περαιτέρω ανάπτυξη της Νομικής Σχολής και του Πανεπιστημίου, που σήμερα με την παρουσία νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων διασφαλίζει ένα υψηλών προδιαγραφών πρόγραμμα σπουδών. Η κατάσταση στην Ευρώπη και στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον της Μεσογείου απαιτεί προσεκτικά βήματα, ώστε η απαραίτητη εξωστρέφεια και διεθνοποίηση να προχωρήσει ισορροπία, κατοχυρώνοντας στο Νεάπολις μια ιδιαίτερη θέση στον ευρωπαϊκό χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Είναι μια ακόμα σημαντική πρόκληση που πρέπει να απαντηθεί.

Κατηγορίες

Ο πρώην υπουργός Οικονομικών Αλί Μπαμπατζάν, ο οποίος αποχώρησε από κυβέρνηση και κόμμα, αποδίδει πολλά από τα δεινά της τουρκικής οικονομίας στην εξωτερική πολιτική του Τούρκου προέδρου. Σε πρόσφατη συνέντευξή του τόνισε πως δεν επαρκεί ούτε μια προσφυγή στο ΔΝΤ, γιατί χρειάζονται και συμφωνίες με άλλες χώρες.

Ανησυχία

Στις αρχές Ιουλίου ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's αναφέρθηκε στη «νέα ανησυχία που υπάρχει στην αγορά» και αφορά την οικονομική πολιτική της Τουρκίας. Προέβλεψε πως η τουρκική οικονομία θα συρρικνωθεί φέτος κατά 5% και θα ανακάμψει ήπια το 2021. Στην ίδια εκτίμηση για ύφεση 5% της τουρκικής οικονομίας έχει προβεί και το ΔΝΤ.

Εκδόσεις χρέους

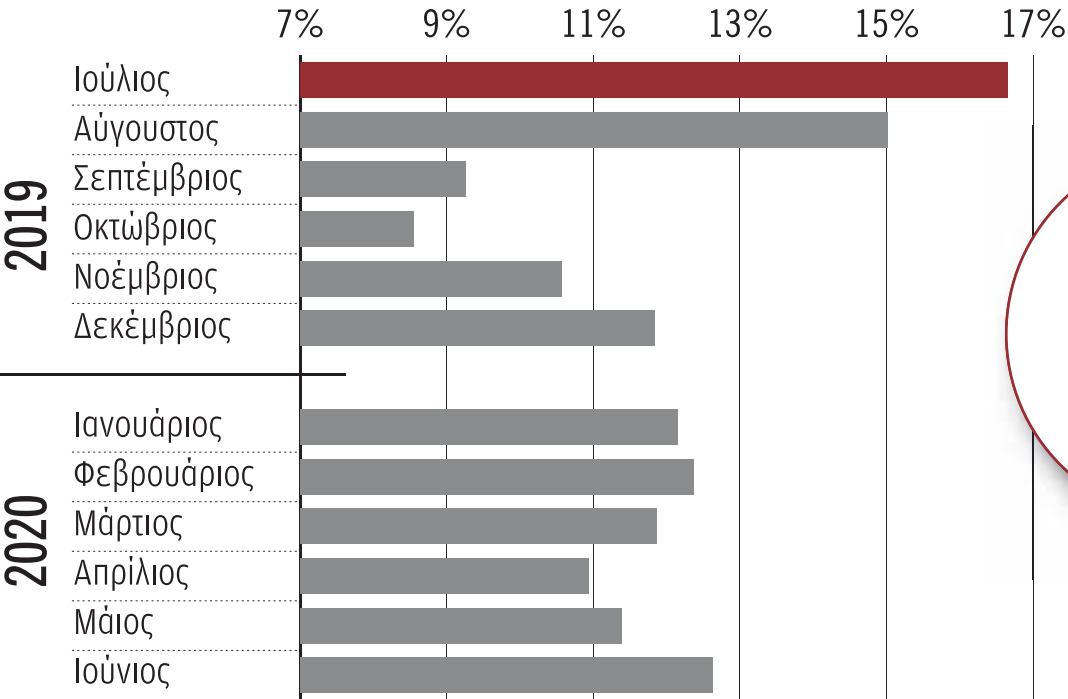
Δεδομένου ότι τείνουν να εξανεμισθούν τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τουρκίας, ο οίκος Fitch εκτιμά πως δεν θα υπάρξουν περαιτέρω παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας στην αγορά συναλλάγματος με σκοπό τη στήριξη της τουρκικής λίρας. Ταυτόχρονας η Fitch ευελπιστεί πως οι νέες εκδόσεις χρέους από την τουρκική κυβέρνηση θα λειτουργήσουν «σταθεροποιητικά».

Υπό μεγάλη πίεση ξανά η τουρκική οικονομία

Με τις ξένες επενδύσεις να υποχωρούν, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα να εξαντλούνται και το χρέος της στα ύψη, η Τουρκία καταφεύγει σε ελιγμούς για να αποφύγει την προσφυγή στο ΔΝΤ.

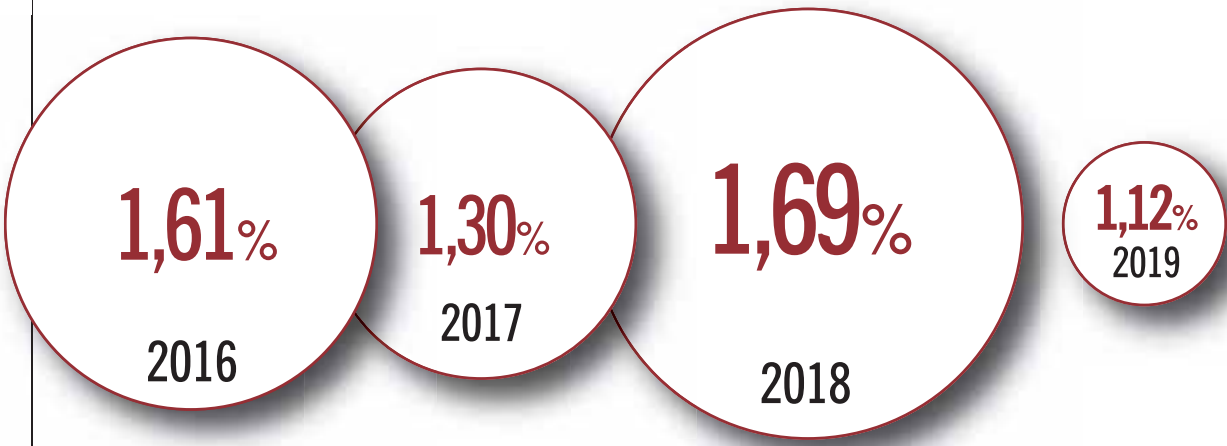
ΚΑΘΑΡΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΩΣ % ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εν μέσω συμπληγάδων η τουρκική οικονομία

Με ελάχιστα συναλλαγματικά διαθέσιμα, πρέπει να αποπληρώσει χρέος 169 δισ. δολ. στο επόμενο 10μηνο

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

«Όταν μιλούσα για την Τουρκία ένιωθα επί καιρό σαν το αγόρι που φώναζε τη λέξη “λύκος” και αποδεικνυόταν κάθε φορά ψεύτης». Με τη γλαφυρή αυτή διατύπωση ο Ρότζερ Κέλι, οικονομολόγος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, περιέγραφε προ διμήνου την έκπληξή του για την ικανότητα της τουρκικής οικονομίας να ελίσσεται εν μέσω κρίσεων, συχνά με ανορθόδοξες μεθόδους, και να αποφεύγει τόσο την κατάρρευση όσο και την προσφυγή στο ΔΝΤ. Εκπλήξη δικαιολογημένη, καθώς τα τελευταία δύο χρόνια η οικονομία της Τουρκίας φλερτάρει με την πτώχευση, απειλείται με νέα νομισματική κρίση, ανάλογη εκείνης που τη γονάτισε τον Αύγουστο του 2018, και εμπνέει στους αναλυτές σχεδόν τη

βεβαιότητα ότι βρίσκεται στον προθάλαμο του ΔΝΤ.

Με τις εγγενείς παθογένειες των ελλειμμάτων της, της μεγάλης εξάρτησης από το ξένο κεφάλαιο και των περιορισμένων πόρων της να τη βαρύνουν και τον απρόβλεπτο πρόεδρό της να διαφεντεύει τη νομισματική πολιτική, η τουρκική οικονομία δέχθηκε φέτος καιρό πλήγμα από την πανδημία.

Οι εξαγωγές της μειώθηκαν κατά 10,9% μόνο μέσα στον Απρίλιο, ο πληθωρισμός βρίσκεται και πάλι στο 12,7% και η τουρκική οικονομία των 750 δισ. δολαρίων οδεύει προς τη δεύτερη ύφεσή της μέσα σε μόλις δύο χρόνια. Όλα αυτά ενώ πριν από λίγους μήνες έθετε ως στόχο ανάπτυξη 5% για το τρέχον έτος. Τον Μάρτιο έσπευσε να στηρίξει την οικονομία με δέσμη μέτρων ύψους 14,4 δισ. δολαρίων. Οι εκτιμήσεις

Οι αναλυτές αναμένουν ύφεση 8,6% το δεύτερο τρίμηνο και τουλάχιστον 5,3% το τρίτο τρίμηνο.

αναλυτών και διεθνών οργανισμών για την τουρκική οικονομία, όμως, μιλούν ήδη για ύφεση 8,6% το δεύτερο τρίμηνο και τουλάχιστον 5,3% το τρίτο τρίμηνο.

Εδώσε, ωστόσο, την εντύπωση πως είναι εφτάψυχη πριν από δύο μήνες, όταν συνήψε συμφωνία ανταλλαγής νομισμάτων με το Κατάρ. Σύμμαχος της Αγκυρας η Ντόχα, που αναπλήρωσε με 15 δισ. δολάρια τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τουρκίας, που είχαν εξανεμισθεί από τις αδιάκοπες παρεμβάσεις της με σκοπό τη στή-

ριξη της τουρκικής λίρας. Η συμφωνία συνήφθη όταν γύριζαν την πλάτη στην Τράπεζα της Τουρκίας όλες οι κεντρικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της αμερικανικής Federal Reserve, που μόλις είχε κλείσει αντίστοιχες συμφωνίες με αρκετές χώρες.

Έτσι, ακόμη και μετά την οικονομική καταστροφή της πανδημίας, που ανάγκασε 90 χώρες να προσφύγουν στο ΔΝΤ, η Τουρκία του Ταγίπ Ερντογάν ελίσσεται και αποφεύγει μια ταπεινωτική επιστροφή «στα σαγόνια» του Ταμείου.

Αυτό σημαίνει ότι τπρεί την υπόσχεσή του ο Τούρκος πρόεδρος που θεμελίωσε τη δημοτικότητα του στην πρόωρη αποπληρωμή δανείου του ΔΝΤ και στην οικονομική ανάκαμψη που ακολούθησε. Επρόκειτο για το δάνειο που είχε λάβει η προηγούμενη κυβέρνηση, όταν η οικο-

νομική κρίση το 2001 κυριολεκτικά εξαφάνισε το τότε πολιτικό κατεστημένο της Τουρκίας.

Στο μεταξύ, όμως, η Τουρκία πρέπει να αποπληρώσει χρέος ύψους 169 δισ. δολαρίων που λήγει μέσα στους επόμενους δέκα μήνες. Σύμφωνα, ωστόσο, με επίσημα στοιχεία της κεντρικής τράπεζας, τα συναλλαγματικά της διαθέσιμα, συμπεριλαμβανομένου του χρυσού, έχουν μειωθεί από τον Απρίλιο στα 53,9 δισ. δολάρια, από τα 81,2 δισ. δολάρια στα τέλη του περασμένου έτους. Πολλοί οικονομικοί αναλυτές αμφισβητούν, όμως, κατά πόσον ευσταθεί ακόμη και αυτό το ποσό για τα διαθέσιμα, καθώς εκτιμούν πως αν αφαιρεθούν τα δάνεια από τις τουρκικές τράπεζες, το επίπεδο των διαθεσίμων θα είναι πολύ χαμηλότερο, ενδεχομένως και κάτω από τα 30 δισ. δολάρια.

Εκροές ξένων κεφαλαίων 15 δισ. δολ. την τελευταία διετία

Από το 2002 που ανέλαβε τα νήια της χώρας το κυβερνών ΑΚΡ με επικεφαλής τον Ερντογάν, η Τουρκία αναδείχθηκε σε αγαπημένη των επενδυτών μεταξύ όλων των αναδυόμενων οικονομιών. Επί περίπου 15 χρόνια εισέρρεαν στα ταμεία του τουρκικού κράτους ξένα κεφάλαια που έφθασαν συνολικά στα 525 δισ. δολάρια σε άμεσες επενδύσεις, μετοχές και τίτλους, αλλά και ξένα δάνεια.

Η εισροή του ξένου κεφαλαίου ήταν αυτή που στήριζε την οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας μέχρι το 2018. Και ήταν αυτή ουσιαστικά που έδωσε ακόμη μία φορά τη νίκη στον Ταγίπ Ερντογάν με την έγκριση της συνταγματικής μεταρρύθμισης και την ανάδειξή του σε ένα είδος απόλυτου μονάρχη, στον μοναδικό πόλο πολιτικής εξουσίας στη χώρα. Εκτοτε, όμως, η κατάσταση έχει αλλάξει άρδην λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων που έχει καλλιεργήσει η Τουρκία με τις γειτονικές χώρες,

Οι επενδύσεις από το εξωτερικό έχουν ελαχιστοποιηθεί, με εξαίρεση τις αγορές πολυτελών επαύλεων.

εξαιτίας των κατά καιρούς προστριβών στις σχέσεις της με την Ουάσιγκτον αλλά και εξαιτίας των παρεμβάσεων του Ερντο-

γάν στην πολιτική της κεντρικής τράπεζας. Εν μέσω της αβεβαιότητας που καλλιεργεί στους επενδυτές, η Τουρκία εγκαταλείπεται

από το ξένο κεφάλαιο που της είναι αναγκαίο για την κάλυψη των ελλειμμάτων της, και τα συναλλαγματικά της διαθέσιμα μειώνονται διαρκώς. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στη γειτονική χώρα έχουν ελαχιστοποιηθεί, με εξαίρεση μόνον τις αγορές πολυτελών επαύλεων από ξένους. Μέσα στα τελευταία δύο χρόνια έχουν εγκαταλείψει τη χώρα περίπου 15 δισ. δολάρια. Διευρύνεται, έτσι, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών που εκτινάχθηκε τον Απρίλιο στα 5,1 δισ. δολάρια, για να υποχωρήσει τον Μάιο στα 3,8 δισ. δολάρια. Μην έχοντας άλλο τρόπο να καλύψει τα ελλείμματά της, η Αγκυρα αντλεί κεφάλαια από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της κεντρικής τράπεζας που υπολογίζεται πως μέσα στους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους μειώθηκαν τουλάχιστον κατά 25 δισ. δολάρια.

Σε μια προσπάθεια να καλύψει τη «γύμνια», κατέφυγε κατά καιρούς σε λογιστι-

κούς ελιγμούς εμφανίζοντας ως τμήμα των διαθεσίμων της δάνεια που είχε λάβει η κεντρική τράπεζα από τις τουρκικές τράπεζες. Στο μεταξύ, οι τουρκικές τράπεζες φαίνεται πως βρίσκονται σε χειρότερη κατάσταση από εκείνη στην οποία βρίσκονταν στην προ διετίας νομισματική κρίση. Σύμφωνα με στοιχεία της Capital Economics, στο σύνολό του ο κλάδος έχει χρέος σε ξένο νόμισμα συνολικού ύψους 81 δισ. δολαρίων, που αντιστοιχεί περίπου στο 10% του ΑΕΠ της χώρας και βέβαια είναι πολυπλάσιο των 30 δισ. δολαρίων που διατηρούν οι τράπεζες στα ταμεία της κεντρικής τράπεζας. Επικαλούμενος τη ραγδαία μείωση των διαθεσίμων αλλά και τον κίνδυνο παρέμβασής της κυβέρνησης στον τραπεζικό κλάδο, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings υποβάθμισε προσφάτως τραπεζικούς κολοσσούς της Τουρκίας, όπως τις Ziraat Bankasi και Türkiye Vakflar Bankasi.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Βασική χώρα απόπλου η Τυννησία

Περίπου 4.000 Τυνήσιοι έχουν περάσει από τις αρχές της χρονιάς στην Ιταλία

Συνεννόηση με την κυβέρνηση της Τυνησίας επιδιώκει η ιταλική κυβέρνηση, προκειμένου η μεσογειακή χώρα να αποτρέψει τον απόπλου σκαφών με μετανάστες που κατευθύνονται προς το ιταλικό νησί Λαμπεντούζα. Τους τελευταίους μήνες η Τυννησία έχει υποκαταστήσει τη Λιβύη ως βασική χώρα απόπλου προσφύγων και μεταναστών στη Μεσόγειο, αν και οι αριθμοί παραμένουν πολύ χαμηλά σε σύγκριση με το 2016 και το 2017.

Η οικονομική κρίση που έχει προξενήσει ο κορωνοϊός στην Τυννησία «αφορά και την Ιταλία, γιατί έχει άμεσες επιπτώσεις στις ροές προσφύγων», δήλωσε η Ιταλίδα υπουργός Εσωτερικών, Λουτσιάνο Λαμορτζέζε. «Η διαχείριση μεταναστευτικών ροών είναι δύσκολη σε φυσιολογικούς καιρούς, αλλά τώρα, με την COVID, η κατάσταση έχει γίνει πραγματικά πολύ περίπλοκη» προσέθεσε, ε-

Η εγγύτητα της Λαμπεντούζα επιτρέπει σε μικρές ομάδες προσφύγων και μεταναστών να καταφθάνουν με φρουσκιωτά σκάφη.

πσημαίνοντας τη δυσκολία διαχειρίσους κρουσμάτων σε κέντρα υποδοχής.

Στο κέντρο υποδοχής της Λαμπεντούζα, μέγιστης χωρητικότητας 95 ατόμων, βρίσκονται σχεδόν 900 πρόσφυγες και μετανάστες. Η εγγύτητα της Λαμπεντούζα στην Τυννησία επιτρέπει σε μικρές ομάδες προσφύγων και μεταναστών να καταφθάνουν με φουσκωτά σκάφη, σε κάποιες περιπτώσεις μεταμφιεσμένοι ως τουρίστες.

Σε μια φωτογραφία που έκανε τον γύρο των ιταλικών μέσων ενημέρωσης, 11 Τυνήσιοι, άνδρες και γυναίκες, καταφθάνουν με αμφίσηπο τουριστών και ένα λευκό σκαλάκι κανίς, με φουσκωτό, στον μόλο της Λαμπεντούζα. Οι 11 έ-

Πρόσφυγες και μετανάστες μεταφέρονται στη Σικελία από τη Λαμπεντούζα. Φέτος η ροή στις ιταλικές ακτές είναι μικρότερη από το ένα δέκατο σε σύγκριση με το 2016 ή το 2017.

γιναν αντιλήπτοι από τις Αρχές του νησιού και μεταφέρθηκαν στο κέντρο υποδοχής. Τη Δευτέρα, η Λαμορτζέζε συνομιλήσε με τον Τυνήσιο ομόλογό της και τον πρόεδρο της χώρας, Καϊς Σαϊέντ, με αίτημα να αρθούν τα εμπόδια στη διαδικασία επαναπατρισμού. «Θεωρούμε την Τυννησία ασφαλή χώρα», σημείωσε ο υπουργός Εξωτερικών, Λουίτζι ντι Μάιο.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία των ιταλικών αρχών, από την αρχή της χρονιάς έχουν φθάσει στην Ιταλία 11.191 πρόσφυγες και μετανάστες. Εξ αυτών, περίπου οι μισοί προήλθαν από την Τυννησία και στην πλειονότητά τους (πε-

ρίπου 4.000 άτομα) ήταν Τυνήσιοι υπήκοοι.

Ετσι, το πρώτο επτάμηνο του 2020 η Ιταλία υποδέχεται σχεδόν ίσο αριθμό προσφύγων και μεταναστών από τη Μεσόγειο με όσους είχε υποδεχθεί ολόκληρο το 2019. Τα νούμερα παραμένουν χαμηλά σε σύγκριση με χρονιές όπως το 2017 (120.000 αφίξεις) και το 2016 (180.000).

Η ακτοφυλακή της κυβέρνησης της Τρίπολης, στη Λιβύη, με την οποία η Ιταλία διατηρεί στενές σχέσεις, εφαρμόζει θανατηφόρες μεθόδους συγκράτησης των προσφυγικών ροών, όπως συνέβη για μία ακόμη φορά προχθές, όταν τρεις πρόσφυγες και μετανάστες σκοτώθηκαν

κατά την επιστροφή τους στις λιβυκές ακτές. Διεθνείς ανθρωπιστικές οργανώσεις ζητούν να γίνει έρευνα για τις συνθήκες του περιστατικού.

Στο μεταξύ, το μέτωπο του λιβυκού εμφυλίου εμφανίζεται «παγωμένο», με τη μοναδική πρόσφατη εξέλιξη να αφορά την αποκάλυψη της συμμαχίας του Ισραήλ με τον στρατηγό Χαλίφα Χαφτάρ, που ελέγχει την ανατολική Λιβύη. Σύμφωνα με τουρκικά μέσα ενημέρωσης, που έκαναν την αποκάλυψη αυτή, ο Χαφτάρ επιδιώκει να παραμείνει μυστική η σύνδεση αυτή, προκειμένου να μην αποξενώσει τους υποστηρικτές του.

REUTERS, A.P., IL FATTO QUOTIDIANO, A.A.

Αρνείται ότι βοηθάει την επανεκλογή Τραμπ

Το ερώτημα αν ο υπουργός Δικαιοσύνης Γουίλιαμ Μπαρ προσαρμόζει τις ενέργειες του υπουργείου του στις ανάγκες της επανεκλογής του προέδρου Ντόναλντ Τραμπ έθεσαν χθες οι βουλευτές των Δημοκρατικών στον Μπαρ, κατά την ακρόασή του στο Κογκρέσο. Ο Μπαρ δήλωσε ότι η επανεκλογή του Τραμπ συζητείται στα υπουργικά συμβούλια, εφόσον οι ΗΠΑ βρίσκονται σε χρονιά εκλογών, αλλά αρνήθηκε ότι η αποστολή ομοσπονδιακών αστυνομικών δυνάμεων σε πόλεις που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του Δημοκρατικού Κόμματος υποκρύπτει κάποια πολιτική σκοπιμότητα.

«Προβάλλετε τον φόβο και τη βία σε πανεθνικό επίπεδο, επιδιώκοντας προφανείς πολιτικούς στόχους», είπε ο επικεφαλής της επιτροπής, Τζέρι Νάντλερ. Ο Μπαρ απάντησε ότι έχει ξεκαθαρίσει στον πρόεδρο ότι «οι πόλεις (στις οποίες αποστέλλονται αστυνομικές ενισχύσεις) πρέπει να επιλέγονται με βάση τις ανάγκες των τοπικών αστυνομικών αρχών ή με βάση ουδέτερα κριτήρια».

Τα μέλη της επιτροπής τον πίεσαν, επίσης, σε σχέση με τις δύο παρεμβάσεις του υπουργείου Δικαιοσύνης, με βάση τις οποίες άλλαξαν οι εισαγγελικές ενισχύσεις σε δύο δικαστικές υποθέσεις που αφορούσαν φίλους του προέδρου Τραμπ, τον Ρότζερ Στόουν και τον Μάικλ Φλιν. Ο Μπαρ αρνήθηκε κατηγορηματικά ότι οι συστάσεις του είχαν κάποια σχέση με τις απόψεις του Αμερικανού προέδρου. «Οι αποφάσεις μου για ποινικά θέματα ήταν δικές μου και ελήφθησαν γιατί πίστευα στην ορθότητά τους, με βάση τις αρχές του δικαίου», είπε.

Ως προς το ζήτημα της καθιέρωσης της επιστολικής ψήφου για τις εκλογές του Νοεμβρίου, ο Μπαρ δήλωσε ότι ανησυχεί για το ενδεχόμενο νοθείας, αν και απάντησε θετικά στο ερώτημα αν ο ίδιος έχει κάνει χρήση επιστολικής

Ο Γουίλιαμ Μπαρ κατά τη χθεσινή κατάθεσή του στο Κογκρέσο.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Γουίλιαμ Μπαρ «ανακρίθηκε» από τους Δημοκρατικούς στο Κογκρέσο.

ψήφου. Το ζήτημα ενέχει πολιτική χροιά, καθώς οι Αφροαμερικανοί, που ψηφίζουν κατά πλειοψηφία Δημοκρατικούς και αντιμετωπίζουν διαφορών ειδών δυσκολίες κατά την προσέλευση στα εκλογικά τμήματα, θα είχαν περισσότερες δυνατότητες συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία.

A.P., NYT, POLITICO

Σε δεινή θέση εκατομμύρια μετανάστες στη Δύση

Του **PETER GOODMAN**
THE NEW YORK TIMES

Ζωτική αρτηρία οικονομικής στήριξης απειλεί η πανδημία του κορωνοϊού, καθώς εκατοντάδες εκατομμύρια οικογένειες μεταναστών στον δυτικό κόσμο αδυνατούν να εργαστούν ή να στείλουν εμβάσματα στους οικείους τους. Η καραντίνα που έχει επιβληθεί σε πολλά πλούσια κράτη στέρχνει τις αμοιβές πολλών μεταναστών, οι οποίοι βρίσκονται ξαφνικά εξαρτημένοι από τους συγγενείς τους σε φτωχές χώρες.

Πέρσι, μετανάστες έστειλαν 554 δισ. δολάρια στις οικογένειές τους, ποσό που υπερβαίνει τρεις φορές τα κεφάλαια που καταβάλει η Δύση ως αναπτυξιακή βοήθεια στις χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου. Τα εμβάσματα αυτά αναμένεται, όμως, να υποχωρήσουν κατά 20% εφέτος, για να καταγραφούν τη μεγαλύτερη συρρίκνωσή τους στην ιστορία.

Η διακοπή των εμβασμάτων σημαίνει οικονομική καταστροφή και προμηνύει την πρώτη σημαντική αύξηση της φτώχειας μετά την ασιατική κρίση του 1998. Ανω των 40 εκατ. ανθρώπων αναμένεται να βρεθούν εφέτος σε καθεστώς απόλυτης πείνας, επιβιώνοντας με 1,9 δολ. ή λιγότερο την ημέρα. Η μείωση των εμβασμάτων αποτελεί επίπτωση της υγειονομικής κρίσης και προμηνύει περαιτέρω προβλημάτων στο άμεσο μέλλον.

Οι αναπτυσσόμενες χώρες αποτελούν τον κινητήρα του 60% της παγκόσμιας οικονομίας σε ό,τι αφορά την αγοραστική δύναμη, σύμφωνα με το ΔΝΤ, ενώ η υποχώρηση της αγοραστικής δύναμης στις χώρες αυτές σημαίνει συρρίκνωση της οικονομικής ανάπτυξης για ολόκληρο τον πλανήτη.

Ευρώπη, Βόρεια Αμερική και κεντρική Ασία αναμένεται να αντιμετωπίσουν μείωση των μεταναστευτικών εμβασμάτων της τάξεως του 28%, ενώ το ποσοστό αυτό για τα κράτη της Αφρικής νοτίως της Σαχάρας θα είναι 23%. Στη

Οικογένεια στο Μπανγκλαντές, που προ πανδημίας ζούσε από τα χρήματα του μετανάστη πατέρα.

Αδυνατούν να στηρίξουν τις οικογένειές τους με εμβάσματα εξαιτίας της πανδημίας.

νότια Ασία, τα εμβάσματα θα είναι εφέτος κατά 22% λιγότερα, ενώ η μείωση σε Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Νότια Αμερική θα είναι 19%.

Συνολικά, η πανδημία προκάλεσε υποχώρηση στις αμοιβές 164 εκατ. μεταναστών, οι οποίοι υποστηρίζουν με εμβάσματα περισσότερους από 800 εκατ. συγγενείς τους σε αναπτυσσόμενες χώρες. «Οι αριθμοί είναι αποκαλυπτικοί, καθώς εντυπωσιακός αριθμός κατοίκων φτωχών περιοχών του πλανήτη εξαρτάται άμεσα από τα εμβάσματα μεταναστών», λέει ο Ντίλιπ Ράτα, επικεφαλής οικονομικών μελετών για τη μετανάστευση στην Παγκόσμια Τράπεζα.

Ποινή κάθειρξης 12 ετών σε πρώην πρωθυπουργό της Μαλαισίας

Για την εμπλοκή του στο σκάνδαλο IMDB

Σε ποινή κάθειρξης 12 ετών και χρηματικό πρόστιμο 49,3 εκατ. δολαρίων καταδίκασε χθες δικαστήριο της Μαλαισίας τον πρώην πρωθυπουργό της χώρας, Νατζίμπ Ραζάκ, για την εμπλοκή του στο διαβόητο πλέον σκάνδαλο IMDB. Ο 67χρονος κληρύχθηκε ένοχος και για τις επτά κατηγορίες που τον βάρυναν στην πρώτη από τις πέντε δίκες για το πολλών δισ. δολαρίων σκάνδαλο της διαχείρισης του κρατικού αμοιβαίου κεφαλαίου IMDB.

Ο Νατζίμπ είχε λάβει παράνομες προμήθειες από τους διαχειριστές κρατικού αμοιβαίου κεφαλαίου, το οποίο δημιούργησε η Goldman Sachs.

Οι συνήγοροι του Ραζάκ κατέθεσαν έφεση και ζήτησαν προσωρινή αναστολή εκτέλεσης της ποινής.

Τα ερωτήματα γύρω από την κατάληξη των κεφαλαίων που υπεκλάπησαν βοήθησαν στην ταπεινωτική ήττα της συμμαχίας, υπό την ηγεσία του Ραζάκ, στις εκλογές του 2018. Ο πρώην πρωθυπουργός φέρεται να έλαβε παράνομες προμήθειες, καταθέτοντας τα κεφάλαια στον

προσωπικό τραπεζικό του λογαριασμό, χωρίς να προσπαθήσει καν να αποκρύψει την προέλευση των χρημάτων, που προέρχονταν από το κρατικό αμοιβαίο κεφάλαιο.

Το εφετείο της Κουάλα Λουμπούρ καταδίκασε τον Ραζάκ για έξι κατηγορίες «βρώμικου» χρήματος, εγκληματική κατάχρηση εμπιστοσύνης και κατάχρηση εξουσίας. Ο πρώην πρωθυπουργός φέρεται να εκσφάλισε σχεδόν 10 εκατ. δολάρια σε παράνομες προμήθειες από την εταιρεία επενδύσεων SRC International, θυγατρική του αμοιβαίου κεφαλαίου IMDB.

Στην αγόρευσή του, ο δικαστής Μοχάμαντ Γκαζάλι είπε ότι η εισαγγελία «απέδειξε πέρα από κάθε αμφιβολία τις κατηγορίες εις βάρος του Ραζάκ». Ωστόσο, ο έκτος κατά σειράν πρωθυπουργός μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στη χώρα, απέφυγε την αυστηρότερη ποινή που είχε προτείνει ο εισαγγελέας και η οποία προέβλεπε καταδίκη δέκα ετών για κάθε μία από τις κατηγορίες. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι θα καταδικαζόταν σε κάθειρξη 30 ετών. Στην απολογία του, ο πρώην πρωθυπουργός δήλωσε αθώος και ανακοίνωσε ότι σκοπεύει να εφεσιβάλει τη απόφαση. Πάντως, ο Ραζάκ απειλείται με νέες ποινές πολυετούς κάθειρξης, εξαιτίας των δεκάδων κατηγοριών κακούρηγματικού χαρακτήρα που τον

Ο πρώην πρωθυπουργός της Μαλαισίας Νατζίμπ Ραζάκ μετά τη λήξη της χθεσινής δίκης, της πρώτης μεταξύ πέντε με τον ίδιο στο εδώλιο.

βαρύνουν σε τέσσερις επερχόμενες δίκες. Ο ίδιος παραμένει, ωστόσο, βουλευτής, έχοντας επανεκλεγεί στις εκλογές του 2018, ενώ η πολιτική ισχύς του στο κόμμα Ενωμένη Μαλαισιανή Εθνική Οργάνωση παραμένει αδιαμφισβήτητη. Το κόμμα επανήλθε στην εξουσία, διαψεύδοντας τις σφυγμομετρήσεις στις εκλογές του περασμένου Φεβρουαρίου, ως μέρος κυβερνητικού συνασπισμού, στον οποίο όμως δεν συμμετείχε ο Ραζάκ.

Η καταδίκη του αναμένεται να ανατρέψει τα πολιτικά δεδομένα στη χώρα και να περιορίσει την επιρροή του στα

πολιτικά πράγματα. Αντίθετα, οι νομικές «περιπέτειες» του πρώην πρωθυπουργού αναμένεται να ενισχύσουν πολιτικά τον σημερινό πρωθυπουργό, Μουκιντίν Γιασίν – παρά το γεγονός ότι σημαντική μερίδα των ψηφοφόρων φέρεται δυσανεκτή με τη συμφωνία που συνήψε η σημερινή κυβέρνηση με την αμερικανική επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs. Η τράπεζα συμφώνησε την περασμένη εβδομάδα να καταβάλει 3,9 δισ. δολάρια στο μαλαισιανό κράτος για την εμπλοκή της στο σκάνδαλο IMDB.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμφοθέων 2, 2105 Λεμεσός, Κύπρος.

Επανέρχεται στο προσκήνιο ο ανασχηματισμός από Μητσοτάκη

Μετά τη διαφαινόμενη αποκλιμάκωση της έντασης που προκάλεσε η Τουρκία

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Η –προσώρως τουλάχιστον– λήξη του συναγερμού με την Τουρκία επαναφέρει στο προσκήνιο τον ανασχηματισμό, ο οποίος άλλωστε ήταν προ των πυλών προτού τον σταματήσει η τουρκική NAVTEX που σήμανε συναγερμό και έριξε όλο το βάρος των ενεργειών στην τουρκική προκλητικότητα. Με δεδομένο πως την Παρασκευή έχει οριστεί υπουργικό συμβούλιο, τα σενάρια είναι δύο: είτε ο πρωθυπουργός θα προχωρήσει σε αλλαγές τα επόμενα 24ωρα πριν ή μετά τη συνεδρίαση, και πάντως πριν από τις διακοπές του, είτε οι αλλαγές θα μεταφερθούν προς το τέλος του Αυγούστου με την επιστροφή από τη θερινή ανάπαυλα.

Στα διά ταύτα των επικείμενων αλλαγών, είτε έρθουν άμεσα είτε αργότερα, δεν έχει αλλάξει κάτι. Ο ανασχηματισμός δεν πρόκειται να είναι σαρωτικός αλλά δομικός, εστιάζοντας κυρίως στο θέμα της οικονομίας και της διαχείρισης του πακέτου που ήλθε από την πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής και το Ταμείο Ανασυγκρότησης. Ο Θόδωρος Σκυλακάκης συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά για να είναι ο επικεφαλής της διαχείρισης του πακέτου από τη θέση του αναπληρωτή υπουργού, με αρμοδιότητα τα χρήματα αυτά. Στο πλευρό του δεν αποκλείεται να αναβαθμιστεί και ο σημερινός γενικός γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ Δημήτρης Σκάκκος. Από εκεί και πέρα, μεγάλες αλλαγές δεν αναμένονται σε επίπεδο υπουργών. Τα

προβλήματα στα υπουργεία Τουρισμού και Εργασίας είναι γνωστά και πλέον αρκετά συσσωρευμένα, με τους δύο επικεφαλής να θεωρούνται υπ' ατόμω. Αλλαγές αναμένονται και στο επικοινωνιακό επιτελείο, με τον Στέλιο Πέτσα, στην περίπτωση που επιβεβαιωθεί το σενάριο, να πηγαίνει σε παραγωγικό υπουργείο. Ο κ. Πέτσας πάντως γνωρίζει και οικονομικά, έχει διατελέσει στέλεχος του υπουργείου Οικονομικών στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, γεγονός που δεν αποκλείει την αξιοποίησή του στη νέα δομή. Ένα από τα ονόματα που συζητούνται για τη θέση του εκπροσώπου

Οι αλλαγές δεν θα είναι σωρωτικές αλλά δομικές, με επίκεντρο τη διαχείριση του πακέτου που ήλθε από την πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής με το Ταμείο Ανάκαμψης.

είναι ο βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας Σπύλιος Λιβανός. Για την ίδια θέση είχε γίνει συζήτηση και για τον βουλευτή Επικρατείας Χρήστο Ταραντίλη, ο οποίος φαίνεται να οδεύει για τη θέση του υφυπουργού Παιδείας, που σήμερα κατέχει ο κ. Διγαλάκης.

Αναβάθμιση γεν. γραμματέων

Ένα έντονο χαρακτηριστικό του ανασχηματισμού θα είναι η αναβάθμιση

Ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης συναντήθηκε χθες με την Ισπανίδα υπουργό Εξωτερικών Αράντσα Γκονζάλεθ Λάγια, στο Μέγαρο Μαξίμου.

γενικών γραμματέων. Πλην του κ. Σκάκου, σε θέση υφυπουργού μπορεί να προαχθούν και η σημερινή γ.γ. Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών Βίκυ Λοΐζου, η γ.γ. Εργασίας Άννα Στρατινάκη και η γ.γ. Ενέργειας Αλεξάνδρα Σδούκου. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στο παρασκήνιο γίνεται ήδη συζήτηση για την αναβάθμιση των γενικών γραμματέων και σε άλλα υπουργεία. Μεγάλη αξιοποίηση βου-

λευτών δεν αναμένεται, καθώς ο κ. Μητσοτάκης δεν σκοπεύει να προχωρήσει σε ανασχηματισμό ισορροπιών, αλλά σε αλλαγές «ειδικών αποστολών» που θα φέρουν εις πέρας το πλάνο που έχει στο μυαλό του. Ο πρωθυπουργός άλλωστε γνωρίζει πως ο επόμενος ένας χρόνος και κυρίως η οικονομία, τα εθνικά θέματα και η διαχείριση της υγειονομικής κρίσης θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό το μέλλον.

Διάλογος μόνο για υφαλοκρηπίδα

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΛΕΤΟΥ**

Θετικοί στο «πάγωμα» των ερευνών, αλλά με το βλέμμα στραμμένο στις προθέσεις της Αγκυρας όσον αφορά τον διάλογο που θέλει να διεξαγάγει με την Ελλάδα, εμφανίζονται στον ΣΥΡΙΖΑ. «Η ανακοίνωση της Τουρκίας ότι αναστέλλει τις παράνομες έρευνες εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδας μέχρι να αρχίσει ο διάλογος είναι τα καλά νέα. Ένα θετικό βήμα για την έστω και προσωρινή αποκλιμάκωση στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο», τονίζουν στην Κουμουνδούρου, συμπληρώνοντας ωστόσο πως οι αναφορές των Τούρκων αξιωματούχων στην αιτζέντα αυτού του διαλόγου είναι τα κακά νέα, αφού οι συγκεκριμένες δηλώσεις προμηνύουν δύο πράγματα: «Ότι η Τουρκία προσπαθεί ναβάλει στο τραπέζι του διαλόγου μη υπαρκτές διαφορές, καθώς και ότι εμμέσως μας προσκαλεί σε κοινές έρευνες σε περιοχές της ελληνικής υφαλοκρηπίδας που η ίδια θεωρεί αμφιλεγόμενες».

Στην αξιωματική αντιπολίτευση δηλώνουν ανήσυχoi, υπενθυμίζοντας ότι η διαφορά της Ελλάδας με την Τουρκία είναι μόνο η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, που τα όριά της ταυτίζονται με αυτά της ΑΟΖ. Το πρόσφατο ραντεβού του Αλ. Τσίπρα με τον Κυρ. Μητσοτάκη δεν διαφοροποίησε τη στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που επιμένει στη σύγκληση του συμβουλίου πολιτικών αρχηγών για τη χάραξη εθνικής στρατηγικής. Μπορεί στον ΣΥΡΙΖΑ να δείχνουν διάθεση συναινέσεων στα εθνικά ζητήματα, όμως επιχειρούν με κάθε ευκαιρία, όπως με το θέμα των κυρώσεων, να αναδεικνύουν τις προτάσεις τους για το πώς θα πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να χειριστεί την τουρκική επιθετικότητα. Το πολιτικό θερμόμετρο, πάντως, θα συνεχίσει να κινείται «στο κόκκινο», με τον ΣΥΡΙΖΑ να εξακολουθεί να εμφανίζεται ενοχλημένος από την προσπάθεια του Μαξίμου, όπως υποστηρίζουν, να πληθεί την Αριστερά. Ο Γ. Κατρούγκαλος στην «Αυγή» της Κυριακής χαρακτήρισε σχεδόν φρενετική την τάση της κυβέρνησης «να επικαλείται την εθνική ενότητα

την ώρα που ρίχνει τη χώρα στον βούρκο», θέλοντας να δείξει πως η περιρρέουσα ατμόσφαιρα δεν μπορεί να μην επηρεάζει τις αντιδράσεις των στελεχών του κόμματος.

Στην Κουμουνδούρου βλέπουν πως, πέρα από την οικονομία, το νέο πεδίο αντιπαράθεσης θα είναι η προστασία απέναντι στον κορωνοϊό. Σε αντίθεση με την πρώτη φάση της πανδημίας, όπου ο ΣΥΡΙΖΑ είχεβάλει «πλάτη» στις προσπάθειες και συστάσεις του υπουργείου Υγείας, στην Κουμουνδούρου έχουν στοχοποιήσει όλους τους εμπλεκόμενους. «Εδώ και ένα μήνα περιμένουμε μια εξήγηση από την κυβέρνηση για ποιο λόγο κατήργησε την υποχρε-

Ο ΣΥΡΙΖΑ εκτιμά πως η Τουρκία προσπαθεί ναβάλει στο τραπέζι μη υπαρκτές διαφορές και μας προσκαλεί σε κοινές έρευνες σε περιοχές της ελληνικής υφαλοκρηπίδας.

ωτική χρήση μάσκας στα πολυκαταστήματα», λένε και συμπληρώνουν πως πλέον, «αφού τα κρούσματα έχουν αυξηθεί ραγδαία, η κυβέρνηση τρέχει άρον άρον να επιβάλει εκ νέου την υποχρεωτική χρήση μάσκας σε μια σειρά από κλειστούς χώρους και καταστήματα λιανικής».

Η Εκκλησία

Η αντιπαράθεση περνάει για άλλη μια φορά στην Εκκλησία, αφού στην αξιωματική αντιπολίτευση εκτιμούν ότι στη Ν.Δ. δεν θέλουν να δυσχερατιστούν ένα κομμάτι των ψηφοφόρων τους, ρισκώντας ακόμα τη δημόσια υγεία. «Για ποιο λόγο, και παρά τις αντιθέτες εισηγήσεις των ειδικών, η κυβέρνηση δεν προχωράει στην υποχρεωτική χρήση μάσκας και στις εκκλησίες, όπως κάνει εκ των υστέρων σε μια σειρά από χώρους μαζικής συνάθροισης», αναφέρουν χαρακτηριστικά.

Διαμορφώνουμε ένα ευρωπαϊκό μέλλον που χρωστάμε στους νέους Ευρωπαίους

Των **ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΙΕΝ*** και **ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΣΧΟΙΝΑ****

Η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται πάντοτε, αλλά στην Ευρώπη συνήθως αυτό συμβαίνει.

Ή τουλάχιστον συνέβαινε. Μπροστά σε έναν ιό που έχει σαρώσει ανθρώπινες ζωές και μέσα βιοπορισμού σε ολόκληρο τον κόσμο, η Ευρώπη δεν υπέκυψε σε παραδοσιακά ένστικτα, ούτε ξανάνοιξε τα μόλις επουλωμένα τραύματα που είχε δημιουργήσει η χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε πριν από μία δεκαετία. Αντιθέτως, επιλέξαμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να επενδύσουμε σε ένα κοινό μέλλον.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο μπορούμε να πούμε ότι η απόφαση την οποία έλαβαν την περασμένη εβδομάδα οι ηγέτες των 27 κρατών-μελών να εγκρίνουν την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη της οικονομίας μετά την πανδημία ήταν όντως ιστορική.

Πρώτον, λόγω του ύψους των πόρων. Η Ευρώπη θα έχει στη διάθεσή της ένα

Η απόφαση των ηγετών των 27 κρατών-μελών να εγκρίνουν την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη της οικονομίας μετά την πανδημία ήταν όντως ιστορική.

μέσο ανάκαμψης ύψους 750 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη όσων πληττονται περισσότερο από αυτή την κρίση. Το μέσο αυτό, που ονομάζεται NextGenerationEU, θα επενδύσει σε μια ανάκαμψη που θα οικοδομήσει μια πιο πρόσινη, πιο ψηφιακή και πιο ανθεκτική Ένωση για τα παιδιά μας. Τα κονδύλια αυτά θα συμπληρωθούν από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε. για την επόμενη επταετία, με αποτέλεσμα η συνολική δέσμη να ανέρχεται σε 1,8 τρις. ευρώ.

Δεύτερον, η απόφαση αυτή είναι ιστορικής σημασίας και λόγω του τρόπου με τον οποίο θα την υλοποιήσει η Ευρώπη. Για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τα 27 κράτη-μέλη, θα χρησιμοποιήσει την ισχυρή πιστοληπτική της ικανότητα για να αντλήσει από τις κεφαλαιαγορές κεφάλαια για το πρόγραμμα NextGenerationEU.

Η Ενωσή μας θα πρέπει πάντα να κρίνεται με βάση το τι μπορεί να προσφέρει για το μέλλον, υπογραμμίζουν η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και ο κ. Μ. Σχοίνας.

Σε προηγούμενες κρίσεις, οι πλουσιότεροι επιβίωναν, ενώ οι πιο ευάλωτοι πλήρωναν βαρύ τίμημα. Αυτή τη φορά, όμως, τα πράγματα πρέπει να είναι διαφορετικά. Αυτή τη φορά θα μπορούσαμε να ξανασταθούμε στα πόδια μας μόνο αν βοηθήσουμε ο ένας τον άλλο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων του προγράμματος NextGenerationEU θα διανεμηθεί στα κράτη-μέλη υπό μορφή επιχορηγήσεων για τη χρηματοδότηση κρίσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Πρόκειται για ευρωπαϊκά χρήματα που θα στηρίξουν έργα και ανθρώπους από το Διδυμέτειχο έως το Καστελλόριζο, δημιουργώντας θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο και ισχύ σε παγκόσμια κλίμακα.

Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις θα είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες κάθε χώρας και θα συνάδουν με τους ευρύτερους ευρωπαϊκούς στόχους μας. Για

κάποιες χώρες, τα κονδύλια αυτά θα χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, με στόχο την τόνωση της παραγωγικότητας, ενώ σε κάποιες άλλες θα κατευθυνθούν περισσότερο προς την εκπαίδευση και την κατάρτιση, για να βοηθήσουν τους πολίτες να αναπτύξουν τις δεξιότητες που χρειάζονται. Κάποιες χώρες θα επενδύσουν στη βελτίωση των ψηφιακών υποδομών και άλλες στις μεταφορικές συνδέσεις. Αλλά, το πιο σημαντικό, όλες οι χώρες θα συμβάλουν στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το 30% του συνολικού ποσού του 1,8 τρις. ευρώ θα διατεθεί αποκλειστικά για δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα, ενώ το νέο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, ύψους 17,5 δισ. ευρώ, θα βοηθήσει τα άτομα και τις επιχειρήσεις που πρέπει να κάνουν μεγαλύτερα βήματα μετασχηματισμού από τους περισσότερους άλλους.

Η Ενωσή μας θα πρέπει πάντα να κρίνεται με βάση το τι μπορεί να προσφέρει για το μέλλον, υπογραμμίζουν η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και ο κ. Μ. Σχοίνας.

Ο τρίτος λόγος για τον οποίο μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη λέξη «ιστορική» είναι ο τρόπος με τον οποίο θα αποπληρωθεί το εν λόγω ποσό. Για να αποφευχθεί η αποστολή πιο τσουκετερού λογαριασμού στα κράτη-μέλη στο μέλλον, η Ευρώπη θα πρέπει να αποπληρώσει τα σχετικά ποσά μέσω αυτού που μπορούμε να ονομάσουμε «νέοι ίδιοι πόροι». Αυτοί οι νέοι ίδιοι πόροι θα περιλαμβάνουν την επιβολή μιας εισφοράς στις μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, τη θέσπιση ενός φόρου επί των μη ανακυκλούμενων πλαστικών υλών και την επιβολή τιμής άνθρακα στις εισαγωγές που προέρχονται από χώρες με χαμηλότερες κλιματικές φιλοδοξίες.

Ορισμένοι θα ρωτήσουν: Γιατί η Ελλάδα θα πρέπει να αντλήσει ή να αποπληρώσει κεφάλαια από κοινού με μια άλλη χώρα που βρίσκεται σε απόσταση χιλιάδων χιλιομέτρων; Η απάντηση είναι

απλή. Η ευημερία της Ευρώπης έγκειται στην ενότητα της, στην κοινότητα της και στην ενιαία αγορά της. Συνεπώς, για εμάς, η αλληλεγγύη προς τους άλλους εξυπηρετεί στην πραγματικότητα και το δικό μας συμφέρον και ένα ευρώ που επενδύεται σε μια χώρα είναι στην πραγματικότητα ένα ευρώ που επενδύεται για όλους.

Σκεφτείτε τι θα συμβεί στην τουριστική μας βιομηχανία αν άνθρωποι από όλη την Ευρώπη δεν έχουν πια την οικονομική δυνατότητα να έρθουν στη Χαλκιδική. Σκεφτείτε τι θα συμβεί στους κατασκευαστές μας αν δεν είναι σε θέση να λαμβάνουν τα εξαρτήματα που χρειάζονται από τους προμηθευτές τους σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Σκεφτείτε πώς η κρίση επηρεάζει όλους μας: έπληξε την ευημερία των πολιτών, τη φερεγγυότητα των επιχειρήσεων, τη λειτουργία της κοινωνίας και την υγεία κάθε ευρωπαϊκής οικονο-

μίας. Και το κακό φαίνεται πως δεν έχει τελειώσει ακόμη.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει να αναλάβουμε δράση επείγοντως, αποφασιστικά και συλλογικά. Και την περασμένη εβδομάδα, η Ευρώπη απέδειξε ότι μπόρεσε να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων. Βεβαίως, ορισμένοι θα επισημάνουν τη μεγάλη διάρκεια και τις δυσκολίες της Συνόδου Κορυφής και θα εκλάβουν το γεγονός αυτό ως ένδειξη διαταγής ή αδυναμίας. Εμείς το βλέπουμε ως κορυφαία απόδειξη της μοναδικής δύναμης της Ευρώπης.

Κάντε απλώς ένα βήμα πίσω και κοιτάξτε γύρω σας. Πουθενά αλλού στον κόσμο δεν θα μπορούσαν 27 διαφορετικές χώρες ούτε καν να συζητήσουν την από κοινού χρηματοδότηση της ανάκαμψης και του μέλλοντός τους. Εμείς το κάναμε μέσα σε ένα μακρύ Σαββατοκύριακο. Σ' αυτή την πολύ ευθραυστη στιγμή της Ιστορίας, η Ευρώπη είναι ο καλύτερος τόπος στον οποίο μπορεί να βρισκεται κανείς. Και τώρα πρέπει να τη διατηρήσουμε έτσι για όλους, συνεργαζόμενοι με τις

Η ευημερία της Ευρώπης έγκειται στην ενότητά της, στην κοινότητά της και στην ενιαία αγορά της. Συνεπώς, η αλληλεγγύη προς τους άλλους εξυπηρετεί και το δικό μας συμφέρον.

κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια, για να δώσουμε στην ανάκαμψη σάρκα και οστά.

Η Ενωσή μας θα πρέπει πάντα να κρίνεται με βάση το τι μπορεί να προσφέρει για το μέλλον. Αυτό ακριβώς το όραμα ενός κοινού μέλλοντος μάς έδωσε τη δυνατότητα να κάνουμε κάθε τολμηρό βήμα στην Ιστορία μας: ενώσαμε την Ευρώπη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο αλλά και μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, δημιουργήσαμε την κοινή μας αγορά και θεσπίσαμε το κοινό μας νόμισμα. Σήμερα, το ίδιο πρωτοποριακό όραμα είναι εκείνο που μας επιτρέπει να κάνουμε ένα ακόμη ιστορικό βήμα για την Ένωσή μας.

* Η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν είναι πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

** Ο κ. Μαργαρίτης Σχοίνας είναι αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εσοδα 5 δισ. τον χρόνο από ξένους συνταξιούχους

Ποιοι θα κάνουν χρήση της ρύθμισης για ευνοϊκή φορολόγηση στην Ελλάδα

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε «Φλόριντα» της Ευρώπης» είναι ικανή να μετατρέψει την ελληνική αγορά κατοικίας, αλλά και την οικονομία συνολικά, η ρύθμιση που περιλαμβάνεται στο φορολογικό νομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών και αφορά την προσέλκυση συνταξιούχων από άλλες χώρες της Ευρώπης. Πρόκειται για μια κίνηση η οποία ακολουθεί το παράδειγμα άλλων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, αλλά και της ίδιας της πολιτείας των ΗΠΑ, η οποία έχει προσελκύσει χιλιάδες συνταξιούχους από το σύνολο των ΗΠΑ χάρις στο καλό κλίμα και στη χαμηλή φορολογία.

Σύμφωνα μάλιστα με σχετική μελέτη που πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Κοινωνικών και Προληπτικών Ιατρικής, σε συνεργασία με τη διαΝΕΟσις, το ετήσιο όφελος στο ΑΕΠ προσδιορίζεται σε περίπου 5 δισ. ευρώ, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία 60.000 νέων θέσεων εργασίας κάθε χρόνο. Ουσιαστικά, εφόσον η ρύθμιση διαφημιστεί κατάλληλα και αποφέρει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα, το όφελος για την οικονομία θα είναι πολλαπλάσιο, ακόμα και σε σύγκριση με άλλες πρωτοβουλίες προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων, όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα «χρυσή βίζα», που απευθύνεται σε πολίτες από χώρες εκτός Ε.Ε.

Η ρύθμιση προβλέπει ότι όποιος συνταξιούχος πολίτης ξένης χώρας επιλέξει να μεταφέρει στην Ελλάδα τη φορολο-

γική του έδρα θα πληρώνει φόρο εισοδήματος με πολύ χαμηλό συντελεστή 7% επί των συντάξιμων αποδοχών. Ο συντελεστής αυτός θα ισχύσει για 10 χρόνια. Εκτός από την ανάγκη ύπαρξης συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολόγησης μεταξύ της Ελλάδας και της χώρας όπου εκδίδεται και καταβάλλεται η σύνταξη, προϋπόθεση είναι ο συνταξιούχος να διαμένει στην Ελλάδα για τουλάχιστον 183 ημέρες. Επίσης, πρέπει να μην ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδας τα προηγούμενα πέντε από τα έξι τελευταία χρόνια πριν από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Προθεσμία

Στη ρύθμιση προβλέπεται και ειδική προθεσμία, ήδη για το 2020, με καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων μεταφοράς φορολογικής κατοικίας την 30ή Σεπτεμβρίου. Στη συνέχεια, οι αιτήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους. Η εφαρμογή του μέτρου ξεκινάει να ισχύει από το επόμενο φορολογικό έτος από το οποίο υποβάλλεται η αίτηση.

Με δεδομένο ότι οι άνθρωποι που θα ενδιαφέρονταν να μεταφέρουν στην Ελλάδα τη φορολογική τους έδρα είναι κατά' αρχάς μεσαίων και υψηλών εισοδημάτων κι επίσης θα χρειαστούν κάποια κατοικία για να μείνουν (αν δεν έχουν ήδη), η ρύθμιση αυτή κρίνεται ιδιαίτερας σημαντική για την αγορά ακινήτων. Σε δήλωσή του στην «Κ», ο πρόεδρος του

Χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο ατόμων ηλικίας άνω των 60 ετών

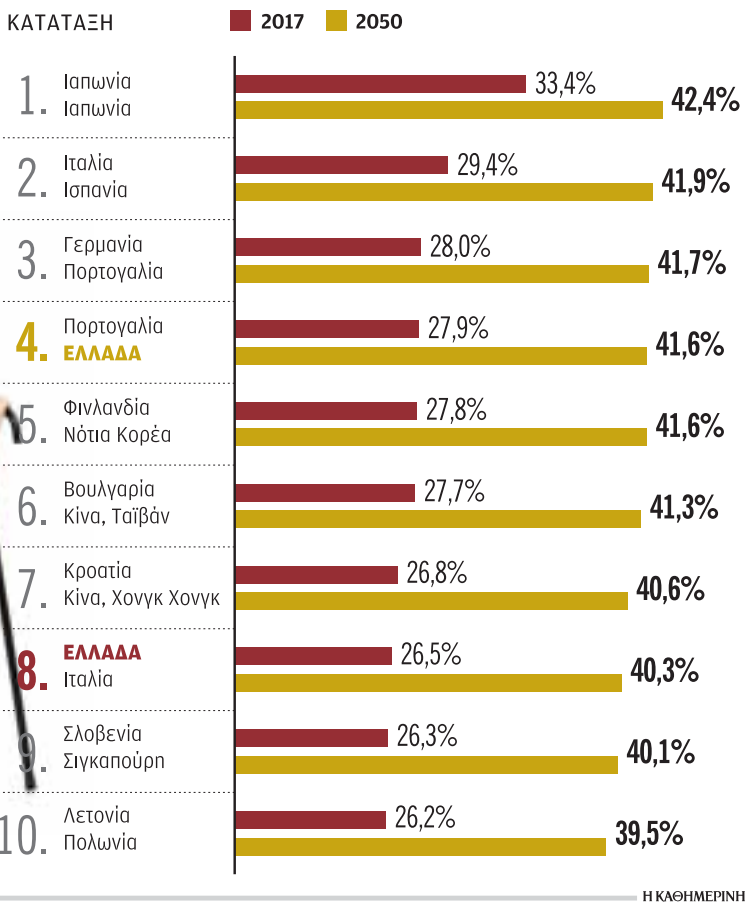

PHF/H: World Population Prospects: the 2017 Revision

Θα αυξηθεί η ζήτηση για αγορά κατοικιών, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία 60.000 νέων θέσεων εργασίας κατ' έτος.

Συλλόγου Μεσιτών Αθηνών - Αττικής Λευτέρης Ποταμιάνος αναφέρει ότι «πρόκειται για μια ιδιαίτερος θετική πρωτοβουλία, η οποία θα ενισχύσει περαιτέρω το αγοραστικό ενδιαφέρον για απόκτηση ή ενοίκιαση κατοικιών στην Ελλάδα, είτε στα μεγάλα αστικά κέντρα είτε σε δημοφιλείς τουριστικές περιοχές ανά την επικράτεια».

Τα νούμερα είναι αποκαλυπτικά και καταδεικνύουν το πόσο σημαντική είναι η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία. Όπως προκύπτει από την έρευνα της διαΝΕΟσις, η εκτιμώμενη ζήτηση από πολίτες της Ε.Ε. για εξοχικές/δευτερεύουσες κατοικίες στον ευρωπαϊκό Νότο είναι 2,7 εκατ. κατοικίες κατά τη διάρκεια των επόμενων 20 ετών. Αν υποτεθεί ότι η Ελλάδα μπορεί να καλύψει το 15% της ζήτησης αυτής, που δεν είναι ένα

παράλογο νούμερο, θα κληθεί να παράσχει περίπου 400.000 κατοικίες σε ορίζοντα 20 ετών, κάτι που μεταφράζεται σε 20.000 κατοικίες κατά μέσον όρο σε ετήσια βάση. Πρόκειται για σπίτια τα οποία είτε θα μισθωθούν είτε θα αγοραστούν από πολίτες της Ευρώπης.

Τα οφέλη

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, τα οφέλη είναι πολλαπλάσια στην περίπτωση που οι άνθρωποι που θα έρθουν στην Ελλάδα επιλέξουν να αγοράσουν κάποια κατοικία, ενδεχόμενο λίαν πιθανό, λόγω των χαμηλών τιμών πώλησης, ιδίως αν αυτές συγκριθούν με την πλειονότητα των χωρών προέλευσης των συνταξιούχων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, αν υποτεθεί ότι οι ξένοι επισκέπτες θα αγοράζουν 20.000 κατοικίες ετησίως, εκ των οποίων τα 2/3 θα είναι νέες κατασκευές, μέσης αξίας 100.000 ευρώ (π.χ. 80 τ.μ. προς 1.200 ευρώ/τ.μ.), ή μεταχειρισμένες μέσης αξίας 80.000 ευρώ, προκύπτει ότι η συνολική ετήσια δαπάνη θα αγγίζει το 1,8 δισ. ευρώ. Η επίδραση στο ΑΕΠ θα είναι της τάξεως των 4,5 δισ. ευρώ, ενώ θα δημιουργούνται και 51.000 θέσεις εργασίας, εκ των οποίων οι 27.000 στον τομέα των κατασκευών

και οι 24.000 στην υπόλοιπη οικονομία. Αν στα παραπάνω ποσά υπολογιστούν και όσοι επιλέξουν να μισθώσουν κατοικίες, εκτιμάται ότι η επίδραση στο ΑΕΠ θα ανέλθει σε 786 εκατ. ευρώ. Αθροιστικά δηλαδή το ετήσιο όφελος στο ΑΕΠ θα ξεπεράσει τα 5 δισ. ευρώ.

Η διαΝΕΟσις μάλιστα σπεύδει να προτείνει επιπλέον μέτρα για την προσέλκυση του τουρισμού τρίτης ηλικίας, δηλαδή τη διαμόρφωση στοχευμένων δράσεων και κινήτρων, προκειμένου ένα μέρος του τουριστικού προϊόντος της Ελλάδας να απευθύνεται αποκλειστικά στη συγκεκριμένη ηλικιακή κατηγορία. Εφόσον προχωρήσουν τέτοια σχέδια, υπολογίζεται ότι η συνολική επίδραση από τον τουρισμό της τρίτης ηλικίας, τη διαμονή μακράς διάρκειας των ξένων τρίτης ηλικίας, την κατασκευή κατοικιών για αυτούς, τον ιατρικό τουρισμό και τον ιαματικό τουρισμό, θα είναι τεράστια. Συγκεκριμένα, στο πέμπτο έτος από την έναρξη εφαρμογής τους, το ΑΕΠ της χώρας θα αυξηθεί κατά 13,6 δισ. ευρώ και η απασχόληση κατά 173.000 θέσεις εργασίας. Στο δε 20ό έτος, το ΑΕΠ θα είναι μεγαλύτερο κατά 27,4 δισ. ευρώ και η απασχόληση κατά 324.000 θέσεις εργασίας.

Ελκυστικό το πρόγραμμα για Γερμανούς

Η ρύθμιση για τους συνταξιούχους των χωρών της Ε.Ε. φαντάζει ως λογική κίνηση, αν κοιτάξει κανείς την πληθυσμιακή σύνθεση. Σήμερα, παγκοσμίως, ζουν περίπου 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι ηλικίας άνω των 60. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, μέχρι το 2050 αυτοί θα φτάσουν τα 2 δισεκατομμύρια. Ειδικά σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, με βάση τα στοιχεία της Eurostat, το 2017 οι άνθρωποι ηλικίας άνω των 60 ετών αντιπροσώπευαν σχεδόν το 19% του πληθυσμού, ήτοι περί τα 183 εκατομμύρια. Μάλιστα, ο αριθμός αυτός υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί ακόμα περισσότερο μέχρι το 2050 αγγίζοντας τα 247 εκατομμύρια.

Εν τω μεταξύ, η πρόωθηση της ρύθμισης αυτής στο εξωτερικό έχει ήδη ξεκινήσει, χωρίς μάλιστα κάποια ελληνική πρωτοβουλία. Λίγες μόλις ημέρες μετά την αποκάλυψη του περιεχομένου της ρύθμισης στο φορολογικό νομοσχέδιο, η γερμανική οικονομική εφημερίδα Handelsblatt φιλοξένησε εκτενή αναφορά στις σελίδες της, σημειώνοντας ότι «η ελληνική κυβέρνηση θέλει να ενθαρρύνει συνταξιούχους να μεταφέρουν την κατοικία τους από τον ψυχρό Βορρά στον πιο εύφορο Νότο. Μάλιστα, δεν είναι δελεαστικό μόνο το κλίμα. Οποιοσ συνταξιούχος μεταφέρει την κύρια κατοικία του στην Ελλάδα θα επωφεληθεί από μια σειρά φορολογικών πλεονεκτημάτων», καταλήγει, σημειώνοντας ότι ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού, Αλέξης Πατέλης, δεν αναμένει αντιδράσεις από άλλες χώρες που ενδεχομένως χάσουν έσοδα, μιας και χώρες όπως η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Μάλτα και η Κύπρος έχουν παρόμοιες ρυθμίσεις.

Λίγες ημέρες μετά, και το γερμανικό περιοδικό Focus περιγράφει το πόσο ελκυστικό είναι το πρόγραμμα για τους Γερμανούς συνταξιούχους, με παραδείγματα. Σε ένα εξ αυτών, σημειώνει ότι έστω ότι ένας συνταξιούχος εισπράττει ετήσια σύνταξη 30.000 ευρώ. Επίσης από ενοίκια κερδίζει 10.000 ευρώ και από τοποθετήσεις κεφαλαίων άλλα 10.000 ευρώ. Στη Γερμανία, με βάση την ισχύουσα φορολογία, θα πληρώσει 12.141 ευρώ ετήσιο φόρο εισοδήματος, πλέον 5,5% φόρο αλληλεγγύης, δηλαδή άλλα 667,76 ευρώ. Συνολικά δηλαδή θα φορολογηθεί με 12.808,76 ευρώ. Αν όμως μεταφέρει τη φορολογική του έδρα στην Ελλάδα, θα επιβαρυνθεί με μόλις 3.500 ευρώ ετήσιο φόρο, εξοικονομώντας συνολικά 9.300 ευρώ.

NUROFEN® EXPRESS

Πιο γρήγορο και πιο δυνατό από τον πόνο

Χάρη στη ψηλή περιεκτικότητά του σε ιβουπροφαίνη δρα άμεσα και αποτελεσματικά στον πονοκέφαλο.

Στοχευμένη ανακούφιση πόνου που απορροφάται ως και δύο φορές γρηγορότερα από το απλό Nurofen.

Οι δαπάνες του προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 2,703 δισ. έναντι του στόχου.

Τρύπα 6,4 δισ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο λόγω πανδημίας

Πρωτογενές πλεόνασμα 313 εκατ. προέβλεπε ο αρχικός στόχος του προϋπολογισμού

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η υγειονομική κρίση διευρύνει την απόκλιση του προϋπολογισμού, ο οποίος εμφανίζει «τρύπα» ύψους 6,4 δισ. ευρώ το εξάμηνο Ιανουαρίου - Ιουνίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, το πρωτογενές έλλειμμα διαμορφώθηκε στα 6,1 δισ. ευρώ και υπό κανονικές συνθήκες ο προϋπολογισμός θα έπρεπε να καταγράψει πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 313 εκατ. ευρώ (απόκλιση 6,4 δισ. ευρώ), όπως προέβλεπε ο αρχικός στόχος. Οι απώλειες εσόδων (κυρίως του ΦΠΑ και των φόρων κατανάλωσης) ύψους 3,9 δισ. και οι διογκωμένες δαπάνες για την αντιμετώπιση της πανδημίας εκτροχίασαν τον προϋπολογισμό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, το lockdown βύθισε τις εισπράξεις από ΦΠΑ και φόρους κατανάλωσης κατά 1,7 δισ. ευρώ περίπου, εξέλιξη που αναμένεται να συνεχισθεί και τους επόμενους μήνες. Στέλεχος του οικονο-

Το lockdown βύθισε τις εισπράξεις από ΦΠΑ και φόρους κατανάλωσης κατά 1,7 δισ. ευρώ.

μικού επιτελείου αναφερόμενο στην πορεία των εσόδων επεσήμανε ότι τα έσοδα θα επηρεαστούν σημαντικά τους επόμενους μήνες και μέχρι τον Σεπτέμβριο, εξαιτίας της κατάστασης στον τουρισμό, αναφέροντας ότι ο Ιούλιος θα είναι ένας εξαιρετικά δύσκολος μήνας από πλευράς εσόδων, καθώς δεν επιβεβαιώνονται οι προσδοκίες για αύξηση των κρατήσεων. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 18,996 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 3,903 δισ. ευρώ ή 17,0% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋ-

πολογισμού 2020, γεγονός που οφείλεται κυρίως στη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας λόγω της υγειονομικής κρίσης, καθώς και στην επιπτώση από τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπισή της.

Τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 18,262 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 2,794 δισ. ευρώ. Μειωμένα έναντι του στόχου ήταν τα έσοδα:

- ΦΠΑ στα πετρελαιοειδή και στα παράγωγα αυτών κατά 257 εκατ. ή 26,1%.
- ΦΠΑ λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών κατά 1,113 δισ. ή 15,3 %.
- ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων κατά 223 εκατ. ή 10,6%.
- Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από φυσικά πρόσωπα (Φ.Π.) κατά 439 εκατ. ή 9,6%.
- Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρείες (Ν.Π.) κατά 38 εκατ. ή 8,7%.

Πάντως στο διάστημα αυτό επιταχύνθηκαν οι επιστροφές φόρων και συγκεκριμένα επεστράφησαν σε φυ-

σικά και νομικά πρόσωπα 2,262 δισ., αυξημένα κατά 408 εκατ. από τον στόχο.

Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2020 ανήλθαν στα 28,227 δισ. και παρουσιάζονται αυξημένες κατά 2,703 δισ. έναντι του στόχου. Οι κυριότερες αιτίες της εμφανιζόμενης απόκλισης είναι:

- α) Η δαπάνη αποζημιώσεων ειδικού σκοπού λόγω της πανδημίας της COVID-19, ύψους περίπου 998 εκατ. (μισθωτών και επιστημόνων).
- β) Οι αυξημένες εκροές του ΠΔΕ κατά 1,928 δισ. για την αποζημίωση ειδικού σκοπού επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων, για την επιδότηση τόκων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, για το μέτρο της επιστρεπτέας προκαταβολής επιχειρήσεων και για τη σύσταση ταμείου εγγυοδοσίας επιχειρήσεων λόγω της πανδημίας της COVID-19.
- γ) Οι αυξημένες πληρωμές για τόκους κατά 197 εκατ.

Αυξήθηκαν 150% οι ηλεκτρονικές πωλήσεις των σουπερ μάρκετ

Στο πρώτο εξάμηνο του έτους, φθάνοντας τα 56,3 εκατ. από 46,6 εκατ. ολόκληρο το 2019

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Την προτίμησή της στις ηλεκτρονικές αγορές συνεχίζει να δείχνει μεγάλη μερίδα των Ελλήνων καταναλωτών, ακόμη και μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων και το πλήρες άνοιγμα της οικονομίας. Τα ψηφιακά κανάλια των σουπερ μάρκετ δεν φαίνεται να αποτέλεσαν μια απλή «λύση ανάγκης» την περίοδο του lockdown (Μάρτιος - Μάιος), αφού, ακόμη και τον Ιούνιο, αρκετοί καταναλωτές στράφηκαν σε αυτά για να πραγματοποιήσουν τις αγορές τους. Όπως προκύπτει από την εξάμηνια έκθεση της Convert Group για τα ελληνικά online σουπερ μάρκετ, ακόμη και μετά τη λήξη της καραντίνας, ο κλάδος συνεχίζει να αναπτύσσεται με υψηλό ρυθμό.

Έτσι, τον Ιούνιο της φετινής χρονιάς

Η στροφή των καταναλωτών στις online αγορές διατηρήθηκε και μετά το άνοιγμα των καταστημάτων.

οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 170% σε σχέση με το ίδιο διάστημα πέρυσι, ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης που είναι εξαπλάσιος από αυτόν που καταγράφεται στις αρχές του έτους (29% τον Ιανουάριο του 2020). Η στροφή των καταναλωτών προς τα ηλεκτρονικά καταστήματα τους τελευταίους μήνες αποτυπώθηκε και στις πωλήσεις των online σουπερ μάρκετ το πρώτο εξάμηνο. Η συγκεκριμένη αγορά κατέγραψε ανάπτυξη 150% το πρώτο εξάμηνο του 2020 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα έναν χρόνο πριν, ενώ το πιο εντυπωσιακό εύρημα της έκθεσης είναι ότι οι πωλήσεις των ηλεκ-

Στις πρώτες θέσεις στις προτιμήσεις των καταναλωτών τον φετινό Μάρτιο βρέθηκαν τα χαρτί και τα είδη καθαρισμού, που σημειώνουν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη πωλήσεων σε αξία (+407%) τον πρώτο μήνα της καραντίνας.

κτρονικών καταστημάτων των αλυσίδων σουπερ μάρκετ στην Ελλάδα ήταν κατά 21% υψηλότερες το πρώτο εξάμηνο του 2020 από το σύνολο των πωλήσεων που είχε καταγράψει καθ' όλη την διάρκεια του 2019.

Σύμφωνα με την έκθεση της Convert Group, η συνολική αξία των online αγορών σε τιμές λιανικής με τον ΦΠΑ το πρώτο εξάμηνο του έτους έφθασε τα 56,3 εκατ. ευρώ, όταν καθ' όλη τη διάρκεια του 2019 είχε ανέλθει στα 46,6 εκατ. ευρώ. Συνολικά το πρώτο εξάμηνο του 2020 το ηλεκτρονικό καλάθι αυξήθηκε συγκριτικά με το πρώτο εξάμηνο του 2019 τόσο σε τεμάχια

(+5 τεμάχια) όσο και σε αξία (+9 ευρώ). Μάλιστα τους μήνες της καραντίνας, δηλαδή τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, από τα 51 συνολικά τεμάχια που περιείχε το μέσο καλάθι, τα 40 ήταν τρόφιμα, σημειώνοντας αύξηση 10 τεμαχίων συγκριτικά με το μέσο καλάθι, όπως αυτό διαμορφώθηκε το 2019.

Προτιμήσεις

Τις πρώτες θέσεις στις προτιμήσεις των καταναλωτών κατέλαβαν τον φετινό Μάρτιο συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων, με τα χαρτί και τα είδη καθαρισμού να σημειώνουν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη πωλήσεων σε

αξία τον πρώτο μήνα της καραντίνας (+407%). Ακολουθούν με +397% τα καλλυντικά και τα είδη περιποίησης, με +372% τα κατεψυγμένα τρόφιμα, με +348% τα συσκευασμένα τρόφιμα, με +340% τα φρέσκα τρόφιμα και με +299% τα προϊόντα αρτοποιίας. Τη λίστα συμπληρώνουν τα ποτά και αναψυκτικά (+150%) αλλά και τα προϊόντα περιποίησης για παιδιά, που καταγράφουν άνοδο 83% στις πωλήσεις το διάστημα αυτό.

Τα κινητά αλλά και τα desktop-laptops αποτέλεσαν τις πιο δημοφιλείς συσκευές μέσω των οποίων οι καταναλωτές πραγματοποιήσαν τις ηλεκτρονικές τους παραγγελίες. Μάλιστα η καραντίνα, σε συνδυασμό και με την εργασία από το σπίτι, ώθησε στην πραγματοποίηση των ηλεκτρονικών παραγγελιών κυρίως από τα desktop-laptops από τα οποία ακόμη και μετά την άρση της καραντίνας πραγματοποιήθηκε το 68,4% των συνολικών παραγγελιών.

Διαφημίσεις

Ο κορωνοϊός είχε επίδραση και στα κανάλια μάρκετινγκ, με τις οργανικές αναζητήσεις να πρωταγωνιστούν και να είναι υπεύθυνες για το 25% των ηλεκτρονικών συναλλαγών του εξαμήνου, σημειώνοντας αύξηση 8% σε σχέση με το ίδιο διάστημα πέρυσι. Αντίθετα, τον Απρίλιο του 2020 οι παραγγελίες που ήρθαν από διαφημίσεις μειώθηκαν κατά 40% σε σχέση με τον περυσινό Απρίλιο καθώς οι λιανέμποροι ήταν αρκετά συγκρατημένοι στη διαφημιστική τους δαπάνη, είτε επειδή αντιμετώπιζαν προβλήματα διαθεσιμότητας προϊόντων είτε για να κατευδούν τον τεράστιο φόρτο παραγγελιών που δεν ήταν σε θέση να υποστηρίξουν λόγω έλλειψης υποδομών.

Ωθηση στην αγορά και δυνατότητα στέγης για τα νέα νοικοκυριά

Ιδιαίτερα εύστοχη θεωρούν φορείς της αγοράς ακινήτων την κίνηση της κυβέρνησης να διευκολύνει τις γονικές δωρεές χρηματικών ποσών, με στόχο την απόκτηση πρώτης κατοικίας από νέους. Με το μέτρο αυτό αναμένεται να παρασχεθεί η δυνατότητα, χωρίς κόστος, στους γονείς που έχουν κάποια διαθέσιμη ρευστότητα να βοηθήσουν τα παιδιά τους να αποκτήσουν τη δική τους κατοικία. Πρόκειται για ένα μέτρο το οποίο βοηθά στη δημιουργία νέων νοικοκυριών και παράλληλα μπορεί να προσφέρει μια «ανάσα» στις αγοραπωλησίες κατοικιών, μετά την κατάρρευση των προηγούμενων μινών, εξαιτίας της πανδημίας. Όπως έχουν επισημάνει στελέχη της κτηματαγοράς, ουσιαστικά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας της οικονομικής κρίσης, η απόκτηση κατοικίας από νέα νοικοκυριά έχει καταστεί «απαγορευμένος καρπός». Αιτία, η αδυναμία πρόσβασης σε τραπεζική χρηματοδότηση και ασφαλώς η ανεπάρκεια των μισθών (ακόμα και αν εργάζονται και τα δύο μέλη ενός ανδρόγυνου) να υποστηρίξουν το κόστος της αγοράς κατοικίας, ακόμα και αν πρόκειται για μεταχειρισμένο ακίνητο.

Ο καθαρός μέσος μισθός διαμορφώνεται σήμερα σε περίπου 758 ευρώ, κάτι που συνιστά εξαιρετικά δύσκολη την αποταμίευση. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό και με την πολύ πιο αυστηρή πολιτική χορήγησης νέων στεγαστικών δανείων από τις τράπεζες, καθιστά σχεδόν μονόδρομο την ενοικίαση και όχι την αγορά ακινήτου. Εξάιρεση αποτελούν ασφαλώς όσα ζευγάρια έχουν τη δυνατότητα να σπριχθούν οικονομικά από τους γονείς τους, μέσω γονικής δωρεάς ενός σημαντικού ποσού, ώστε να γίνει εφικτή η απόκτηση ακινήτου. Εναλλακτικά, αυτό γίνεται και μέσω της πώλησης άλλων περιουσιακών στοιχείων, που ενδεχομένως ανήλκουν επίσης στους γονείς, όπως π.χ. κάποιο οικόπεδο που είχε αποκτηθεί πριν από χρόνια ως επένδυση, ή

κάποιο αγροτεμάχιο στην περιφέρεια. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας IMS (Individual Mortgage Solutions), το 2019 η μέση αξία των στεγαστικών δανείων που εκταμιεύθηκαν, δεν ξεπέρασε τις 100.000 ευρώ. Τα δάνεια αυτά χρηματοδότησαν ακίνητα μέσης αξίας 140.000 ευρώ. Πρόκειται για πλήρη αντιστροφή των δεδομένων που επικράτησαν την περίοδο 2000-2009, όταν κατά μέσον όρο εκταμιεύονταν δάνεια διπλάσιου ύψους (200.000 ευρώ), ή και ακόμα υψηλότερα, χρηματοδοτώντας ακόμα και το 100% της αξίας του ακινήτου, καθώς εκτός από το στεγαστικό, χορηγούνταν και ένα επισκευαστικό δάνειο, ακόμα και αν επρόκειτο να αποκτηθεί νεόδομητο διαμέρισμα! Η σημερινή πραγματικό-

Το μέτρο αναμένεται να αναθερμάνει τις αγοραπωλησίες κατοικιών που είχαν «παγώσει» λόγω της πανδημίας.

τητα στην αγορά κατοικίας είναι εντελώς διαφορετική, αφού και το ποσό του δανεισμού είναι πολύ χαμηλότερο και τα κριτήρια αυστηρότερα. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν διαφοροποιηθεί και οι αγοραστικές προτιμήσεις όσων νοικοκυριών κατορθώνουν να αποκτήσουν ένα διαμέρισμα, με την οικονομική συνδρομή των γονιών τους. Έτσι, τα ακίνητα που καταγράφουν την υψηλότερη ζήτηση δεν κοστίζουν περισσότερο από 150.000 ευρώ. Παρότι οι περισσότεροι αγοραστές προτιμούν περιοχές των βορείων και νοτίων προαστίων, οι νεαρότερες ηλικίες επιλέγουν τελικά περιοχές του ευρύτερου κέντρου της Αθήνας, όπου εντοπίζονται ακίνητα πιο προσίτα οικονομικά, τα οποία να είναι ικανά σε μέγεθος, ώστε να καλύψουν τις ανάγκες μιας νέας οικογένειας.

Οι νεαρότερες ηλικίες επιλέγουν για αγορά κατοικίας περιοχές του ευρύτερου κέντρου της Αθήνας, όπου εντοπίζονται ακίνητα πιο προσίτα οικονομικά.

Ξεπέρασε το 1,1 εκατ. άτομα η λίστα ανέργων τον Ιούνιο

Κατά 20% αυξήθηκαν οι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους του ΟΑΕΔ άνεργοι μέσα σε ένα χρόνο, με αποτέλεσμα τον φετινό Ιούνιο να ξεπερνούν το 1,1 εκατ. Βέβαια, σε σχέση με τον «δύσκολο» μήνα Μάιο, κατά τον οποίο η πανδημία COVID-19 είχε κάνει σαφέστατη την επέλασή της και στη χώρα μας, τα επίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ δείχνουν μικρή μείωση, κατά 3,16%, καθώς σταδιακά κάποιες επιχειρήσεις από αυτές που κατά κανόνα δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού, άνοιξαν και προχώρησαν σε προσλήψεις, κατά κύριο λόγο εποχικές.

Αναλυτικά, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι ανήλθαν τον Ιούνιο σε 1.126.173, έναντι 1.162.955 τον Μάιο του 2020 (ποσοστιαία μεταβολή -3,16%) και 938.812 τον Ιούνιο του 2019 (ποσοστιαία μεταβολή +19,96%). Τα επίσημα στοιχεία του Οργανισμού δείχνουν επίσης ότι λόγω της δραματικής μείωσης της απασχόλησης, αλλά και των παρατάσεων που δόθηκαν, παραμένει διπλάσιος σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019 ο αριθμός των ανέργων που λαμβάνει επίδομα ανεργίας. Σε σύγκριση με τον περασμένο Μάιο, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι εγγεγραμμένοι άνεργοι μειώθηκαν κατά 36.782 άτομα. Αυξήθηκαν όμως κατά 187.361 άτομα μέσα σε ένα χρόνο. Αντίστοιχα, το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων έφτασε τις 171.521, όταν τον Ιούνιο του 2019 ήταν 89.026 και 178.799 τον Μάιο του 2020.

Το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων, με κριτήριο την αναζήτηση εργασίας τον Ιούνιο ανήλθε σε 1.068.856. Από αυτούς, 536.144 (50,16%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και 532.712 (49,84%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών. Οι άνδρες ανήλθαν σε 391.401 (36,62%) και οι γυναίκες σε 677.455 (63,38%).

Το σύνολο των εγγεγραμμένων μη αναζητούντων εργασία τον περασμένο μήνα ανήλθε σε 57.317. Οι άνδρες ανήλθαν σε 18.668 (32,57%) και οι γυναίκες σε 38.649 (67,43%). Από το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, τον Ιούνιο (171.521 άτομα), το 77,79% (133.423) προέρχεται από κοινές επιχειρήσεις,

Σε σχέση με τον περυσινό Ιούνιο οι εγγεγραμμένοι άνεργοι είναι κατά 187.361 περισσότεροι.

ενώ οι 38.098 (ποσοστό 22,21%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελμάτων.

Δικαίωμα για 534 ευρώ

Να σημειωθεί ότι ειδικά για τους εποχικούς εργαζόμενους με δικαίωμα επαναπρόσληψης, (απασχολήθηκαν δηλαδή τη σεζόν του 2019) παραμένει έως τις 31 Ιουλίου ανοικτή η ηλεκτρονική πλατφόρμα supportemployees.services.gov.gr ώστε να υποβάλλουν μονομερώς αιτήσεις χωρίς να απαιτείται προηγούμενη δήλωση εργοδότη στην «Εργάνω». Μονομερής δήλωση υποβάλλουν οι εργαζόμενοι που δεν έχουν ακόμη επαναπροσληφθεί ή επαναπροσλήφθηκαν μετά την 1η Ιουνίου, όπως και όσοι δεν θα επαναπροσληφθούν φέτος, καθώς το ξενοδοχείο - κατάλυμα ή το τουριστικό λεωφορείο στο οποίο εργάστηκαν το 2019 δεν θα επαναλειτούργησε. Με αυτόν τον τρόπο οι εποχικά εργαζόμενοι αποκτούν δικαίωμα επαναπρόσληψης σε επιχειρήσεις ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων ή τουριστικών λεωφορείων ώστε να λάβουν αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους έως και 534 ευρώ είτε για όλο τον Ιούνιο – αν η επιχείρηση δεν λειτούργησε καθόλου τον προηγούμενο μήνα – είτε για το χρονικό διάστημα από 1/6 έως την ημερομηνία επαναπρόσληψής τους (εντός Ιουνίου).

must

02/08

ΜΕ ΤΗΝ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

MEET ME IN PROVENCE

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΑ ΣΤΥΛ, ΓΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΑ

Το φιλόδοξο εγχείρημα του made in Greece ηλεκτρικού δικύκλου

Στόχος της εταιρείας GIVE είναι να συγκεντρώσει κεφάλαια 1,2 εκατ. ευρώ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΚΟΥ

Το εγχείρημα θα μπορούσε να συγκριθεί με τον... τετραγωνισμό του κύκλου. Η έναρξη, δηλαδή, μαζικής παραγωγής ενός δικύκλου που σχεδιάζεται και κατασκευάζεται στην Ελλάδα, είναι ηλεκτροκίνητο, ενεργοποιείται μέσω κινητού τηλεφώνου και φιλοδοξεί να ανταγωνιστεί τα αντίστοιχα νέας γενιάς οχήματα των μεγάλων πολυεθνικών αυτοκινητοβιομηχανιών. Οι τέσσερις, όμως, συνιδρυτές της ελληνικής εταιρείας σχεδιασμού και μηχανικής GIVE, Ηλίας Νασιόπουλος, Λευτέρης Κόζας, Αστέρης Αποστολίδης και Σεβαστιανός Μαίλτς εμφανίζονται αποφασισμένοι να κερδίσουν το δύσκολο στοίχημα και σε σύντομο χρονικό διάστημα να είναι σε θέση να πωλούν, εμπούς, περίπου έως χίλια ηλεκτρικά δικύκλα. Ηδη, φαίνεται να έχουν πετύχει έναν μικρό άθλο.

Η εταιρεία που ίδρυσαν το 2016, οπότε η ελληνική οικονομία παρέπιπε σε τοπίο στην ομίχλη, έχει συμπληρώσει περισσό-

Η GIVE έχει ολοκληρώσει τον σχεδιασμό του πρωτότυπου σκούτερ και δηλώνει έτοιμη για μαζική παραγωγή.

τερα από τρία χρόνια λειτουργίας. Μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα οι μηχανολόγοι και οι ηλεκτρονικοί μηχανικοί πλήρως απασχολήσης αυξήθηκαν σε οκτώ, ενώ έχει δαπανηθεί ποσό της τάξεως των 500.000 ευρώ για να «γεννηθεί» το project i.lektra, το ηλεκτρικό σκούτερ ελληνικής παραγωγής.

Όπως αναφέρει ο Ηλίας Νασιόπουλος, αφού ολοκληρώσε σπουδές και το διδακτορικό του στη χρήση σύνθετων υλικών

Το επιχειρηματικό σχέδιο της GIVE περιλαμβάνει την πώληση αρχικά 200-300 οχημάτων και εν συνεχεία ο στόχος ανεβαίνει στα 1.000. Η εταιρεία υπολογίζει ότι το break even, όπου δεν υπάρχουν ζημιές ούτε κέρδη, θα είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε διάστημα περίπου δύο ετών, με τη μέση τιμή πώλησης να είναι το ποσό των 3.000 ευρώ.

για την ανάπτυξη οχημάτων και ύστερα από μία οκταετή επαγγελματική σταδιοδρομία ως μηχανικός και αρχιμηχανικός αναλύσεων και κατασκευών στην ομάδα «Force India Formula 1» (νυν BWT Racing Point F1), στην εταιρεία Prodrive και στο Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης της Nissan στην Ευρώπη, επέστρεψε στην Ελλάδα, ιδρύοντας, τέλη 2016, την GIVE. «Η φιλοδοξία μου ήταν να στησω μία μηχανολογική «φωλιά», όπου καταρτισμένοι και αξιόλογοι

μηχανικοί θα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον χώρο της αυτοκινητοβιομηχανίας στην Ελλάδα, ώστε η φυγή στο εξωτερικό να μην αποτελεί μονόδρομο αλλά επιλογή. Στόχος ακόμη ήταν να δημιουργήσουμε τεχνολογικά επιτεύγματα στον χώρο της τεχνολογίας, συμβάλλοντας στη στροφή προς τη βιώσιμη κινητικότητα» σημειώνει.

Η εταιρεία, που εδρεύει στο τεχνολογικό πάρκο του «Δημόκριτου», χρωστά το όνομά

της στα αρχικά των φράσεων «Green innovation» (πράσινη καινοτομία) και «Vehicle Engineering» (Μηχανική αυτοκινήτων) εξηγεί ο κ. Νασιόπουλος. Εξοντας, όμως, η ομάδα των τεσσάρων συνιδρυτών ολοκληρώσει τον σχεδιασμό και τη δημιουργία του δικύκλου σε λιγότερο από ένα χρόνο, η επόμενη πίστα περιλαμβάνει τη διάθεσή του στη μαζική παραγωγή. Εκτός από τις δαπάνες της τάξεως των 500.000 ευρώ, από τα οποία τα μισά προήλθαν από την Elin Verd, θυγατρική εταιρεία του ομίλου Elinvöl με αντικείμενο τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την ανάπτυξη τεχνολογιών διαχείρισης ενέργειας, απαιτείται η εξασφάλιση επιπρόσθετης χρηματοδότησης της τάξεως του 1,2 εκατ. ευρώ. «Η συνεργασία μας με την Elin Verd, που πήρε τη μορφή ενός αρχικού angel investment (δηλ.: επενδυτές που τοποθετούνται στο πρώτο στάδιο νεοφυών εταιρειών) ήταν καταλυτική όσον αφορά τον επιχειρηματικό σχεδιασμό και την οργάνωση του προϊόντος μας», εξηγεί ο κ. Νασιόπουλος.

Ο επόμενος σταθμός, όπως προσθέτει, είναι το δικύκλο ηλεκτροκίνητο όχημα πόλης, που βρίσκεται σε στάδιο πρωτοτύπου, να διατεθεί στην αγορά μέσα στο 2021. Το επιχειρηματικό σχέδιο της GIVE περιλαμβάνει την πώληση αρχικά 200-300 οχημάτων, και εν συνεχεία ο στόχος ανεβαίνει στα 1.000.

Η εταιρεία υπολογίζει ότι το break even, όπου δεν υπάρχουν ζημιές ούτε κέρδη, θα είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε διάστημα δύο περίπου ετών, με τη μέση τιμή πώλησης να είναι το ποσό των 3.000 ευρώ. Προϋπόθεση, βέβαια, είναι εκτός από την εξασφάλιση των απαιτούμενων κεφαλαίων, η εταιρεία να λάβει την απαιτούμενη ευρωπαϊκή πιστοποίηση, ενώ για την εγκατάσταση της μονάδας συναρμολόγησης και παραγωγής του σκούτερ απαιτείται χώρος έως 1.700 τ.μ.

Ο αγοραστής επιλέγει ρυθμίσεις, προδιαγραφές και χαρακτηριστικά

Το ηλεκτρικό σκούτερ διαθέτει τρεις αποσπώμενες μπαταρίες που έχει αναπτύξει η GIVE και διαθέτουν αυτονομία 60 χιλιομέτρων καθεμία ή συνολικά 180 χλμ. Η μέγιστη ταχύτητά του ανέρχεται σε 85 χιλιόμετρα ανά ώρα, ενώ καταφέρει να αποκτήσει επιτάχυνση έως 80 χλμ. ανά ώρα, σε τρία δευτερόλεπτα.

Το όχημα φέρει μία ψηφιακή οθόνη 8 ιντσών με όλες τις απαραίτητες ενδείξεις, όπως και πλοήγηση.

Όπως εξηγούν οι δημιουργοί του, η λειτουργία του σκούτερ ε-

Συνολική αυτονομία 180 χλμ. διαθέτει το δικύκλο, του οποίου η λειτουργία πραγματοποιείται μέσω κινητού.

πικεντρώνεται στο κινητό τηλέφωνο, μέσω του οποίου το όχημα ενεργοποιείται, τροποποιούνται οι ρυθμίσεις του και είναι δυνατόν να προληφθεί ενδεχόμενη απόπειρα κλοπής.

Προβλέπεται ακόμη η διασύνδεσή του με το ψηφιακό νέφος (cloud), επιτρέποντας, μετά τη συγκατάθεση του χρήστη, την αποστολή στην GIVE ενημερώσεων, κατά το πρότυπο των φορητών ηλεκτρονικών συσκευών. Με τον τρόπο αυτό παρακολουθείται η πορεία της «υγείας» του δικύκλου και συνεπώς αποτρέπεται, ως ένα βαθμό, η εμφάνιση πιθανών βλαβών και προβλημάτων.

Ως εκ τούτου, όπως υποστηρίζουν οι δημιουργοί του, περιορίζονται οι δαπάνες κατά το ήμισυ, οι ανάγκες για συντήρηση και επισκευή.

Δίνεται ακόμη η δυνατότητα της εξατομικευμένης διαμόρφωσης των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών του δικύκλου μέσω του «online garage», όπου ο υποψήφιος αγοραστής, αφού επιλέξει τα επιθυμητά χαρακτηριστικά, τον σχεδιασμό, τις επιδόσεις και τις ρυθμίσεις, έχει τη δυνατότητα να παραγγείλει ηλεκτρονικά το όχημα.

Η εταιρεία, όπως εξηγεί κ. Νασιόπουλος, εκτός από τις πωλήσεις προς καταναλωτές (B2C), προσανατολίζεται στη διάθεση του οχήματος και σε επιχειρήσεις, όπως σε ξενοδοχεία, εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων και παροχής υπηρεσιών μεταφοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, η GIVE βρίσκεται σε συζητήσεις με ενδιαφερομένους, έχοντας υπογράψει, σε ορισμένες περιπτώσεις, επιστολές πρόθεσης συνεργασίας (Letter of Intent).

Στόχος των δημιουργών του «i.lektra» είναι κάθε δύο έτη να παρουσιάζουν ένα καινούργιο όχημα, με τα αρχικά σχέδια να περιλαμβάνουν τη δημιουργία μικρότερων εκδόσεων, όπως και αυτών με ενδοχόμενα εκδοκίων.

Για την οδήγηση του δικύκλου, που σχεδιάζει να διαθέσει η εταιρεία, απαιτείται δίπλωμα μηχανής 125 κυβικών Α1 (125cc) όση δηλαδή είναι η αναλογία της ισχύος του οχήματος με τον κυβισμό μιας μη ηλεκτροκίνητης μοτοσικλέτας.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία προμθεύεται τα εξαρτήματα του δικύκλου από πρώτες κατηγορίας (tier 1) ξένους και Έλληνες προμηθευτές, στα οποία προσδίδει τα χαρακτηριστικά, την αεροδυναμική, τις προδιαγραφές βάρους, αντοχής και ασφαλείας που εκτιμά πως είναι οι βέλτιστες, βάσει των μοντέλων που έχει σχεδιάσει.

Ο μήνας που εξαφανίστηκε ο τουρισμός από την Ελλάδα λόγω της πανδημίας

Μείωση 97,7% των αφίξεων και 99,2% των τουριστικών εσόδων τον Μάιο

Κατακόρυφη μείωση των ταξιδιωτικών εισπράξεων, από 1,56 δισ. ευρώ τον Μάιο του προηγούμενου έτους, σε μόλις 13 εκατ. τον Μάιο του 2020, κατέγραψαν τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, καταδεικνύοντας το πλήγμα που έχει υποστεί ο κλάδος του τουρισμού την περίοδο της πανδημίας.

Η επίθεση του ιού καθώς και τα περιοριστικά μέτρα, τα οποία εξακολουθούσαν να ισχύουν τον Μάιο, οδήγησαν σε συρρίκνωση του πλεονάματος του ταξιδιωτικού ισοζυγίου, που σχεδόν μηδενίστηκε, καθώς οι τουριστικές αφίξεις και οι σχετικές εισ-

Τα περιοριστικά μέτρα κατά της πανδημίας εκμηδένισαν την τουριστική δραστηριότητα.

πράξεις παρουσίασαν μείωση κατά 97,7% και 99,2%, αντιστοίχως. Παράλληλα, μείωση κατά 98,2% σημείωσαν και οι αντίστοιχες πληρωμές, ενώ πτώση κατά 20,6% καταγράφηκε και στο ισοζύγιο μεταφορών, λόγω της επιδείνωσης των ισοζυγίων των θαλάσσιων και των αεροπορικών μεταφορών. Από την άλλη, λίγο βελτιωμένη είναι η εικόνα των ταξιδιωτικών εσόδων το πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου σε σύγκριση με το ίδιο διάστημα πέρυσι. Ειδικότερα, φέτος οι εισπράξεις κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μειώθηκαν σε 613,7 εκατ. ευρώ,

Στο πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου οι ταξιδιωτικές εισπράξεις μειώθηκαν στα 613,7 εκατ. ευρώ, από 2,8 δισ. ευρώ το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι και 2,5 δισ. ευρώ το 2018.

από 2,8 δισ. ευρώ το 2019 και 2,5 δισ. ευρώ το 2018. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τον Μάιο του 2020 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε έλλειμμα 914 εκατ. ευρώ, έναντι πλεονάματος 270 εκατ. ευρώ τον Μάιο του 2019, λόγω της επιδείνωσης των ισοζυγίων υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων, η οποία μερικώς αντισταθμίστηκε από τη βελτίωση στα ισοζύγια αγαθών και πρωτογενών εισοδημάτων (π.χ. εισοδήματα από εργασία, άμεσες επενδύσεις). Από την άλλη, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών περιο-

ρίστηκε σημαντικά (σε -1,2 δισ. ευρώ, από -2,3 δισ. ευρώ) δεδομένου ότι οι εισαγωγές μειώθηκαν περισσότερο από τις εξαγωγές. Όπως σχολιάζει η ΤΓΕ, η μείωση τόσο των εξαγωγών όσο και των εισαγωγών οφειλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση των εξαγωγών και εισαγωγών καυσίμων, στην οποία συνέβαλε και η πτώση των διεθνών τιμών του πετρελαίου. Οι εξαγωγές αγαθών (χωρίς καύσιμα) μειώθηκαν κατά 18,7% σε τρέχουσες τιμές (18,1% σε σταθερές τιμές), ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές μειώθηκαν με ταχύτερο ρυθμό, κατά 27,8% (27,1% σε

σταθερές τιμές). Την ίδια στιγμή, όπως αναφέρουν τα στοιχεία της ΤΓΕ, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών περιορίστηκε σημαντικά, πρωτίστως λόγω της συρρίκνωσης του πλεονάματός του ταξιδιωτικού ισοζυγίου, το οποίο σχεδόν μηδενίστηκε, καθώς οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών και οι σχετικές εισπράξεις παρουσίασαν μείωση κατά 97,7% και 99,2%, αντιστοίχως.

Το πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου 2020 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 5,6 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 706 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το ίδιο διάστημα πέρυσι, οπότε διαμορφώθηκε στα 4,8 δισ. ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο αυτή το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών περιορίστηκε κατά το ήμισυ λόγω της επιδείνωσης όλων των επιμέρους ισοζυγίων και κυρίως του ταξιδιωτικού.

Οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών καθώς και οι σχετικές εισπράξεις παρουσίασαν μείωση κατά 63,8% και 78,5%, αντιστοίχως. Όσον αφορά το ισοζύγιο μεταφορών, το πλεόνασμά του περιορίστηκε κατά 20,4%. Επίσης, περιορίστηκε το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών, καθώς οι εισαγωγές μειώθηκαν με ταχύτερο ρυθμό από τις εξαγωγές. Όπως σχολιάζει η ΤΓΕ, οι εξελίξεις των εξαγωγών και εισαγωγών αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις των εξαγωγών και εισαγωγών καυσίμων αντιστοίχως. Οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα μειώθηκαν κατά 4,1% σε τρέχουσες τιμές (3,6% σε σταθερές τιμές), ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές μειώθηκαν κατά 11,6% (11,1% σε σταθερές τιμές).

Η χαμένη τουριστική περίοδος αμείνεται να «χτυπήσει» την οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας μετά την πανδημία, επισημαίνει η Capital Economics σε έκθεσή της, στην οποία διατηρεί την πρόβλεψή της για ύφεση της τάξεως του 8% φέτος.

Όπως σημειώνει, η ελληνική οικονομία έχει σημειώσει καλύτερη πορεία από ό,τι αρχικά αναμενόταν, αλλά θα συνεχίσει να συρρικνώνεται φέτος και η ακολουθούμενη ανάκαμψή της θα υποστεί πλήγμα λόγω του «παγώματος» της τουριστικής περιόδου. Η ανάλυση της Capital Economics έρχεται μετά και τα νέα στοιχεία της ΤΓΕ, τα οποία δείχνουν τη «βουτιά» των ταξιδιωτικών εισπράξεων.

Πιο αναλυτικά, όπως τονίζει, αν και η ελληνική οικονομία είχε πολύ καλύτερη πορεία στο α' τρίμηνο σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρώζω, θα συνεχίσει να συρρικνώνεται απότομα. Η κατανάλωση έχει μειωθεί και ο τουριστικός τομέας – ο οποίος αντιπροσωπεύει το 20% του ΑΕΠ – έχει παραμείνει ουσιαστικά «κλειστός» τη μισή από τη συνήθη σεζόν, προκαλώντας κατάρρευση των εσόδων.

Κάποια πρόσφατα στοιχεία υποδηλώνουν ότι η οικονομία ανακάμπτει γρήγορα από τότε που η κυβέρνηση άρχισε να χαλαρώνει τα μέτρα περιορισμού και εάν η πρόσφατη αύξηση των κρουσμάτων του κορωνοϊού στη χώρα δεν οδηγήσει σε νέο lockdown ή κλείσιμο των συνόρων, η οικονομία

θα ανακάμψει απότομα το τρίτο τρίμηνο. Όμως, όπως προειδοποιεί, η ανάκαμψη αναμένεται γρήγορα να «ψαλιδιστεί» όταν λήξουν τα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης της κυβέρνησης, λόγω του μεγάλου βάρους του τουρισμού στο ΑΕΠ.

Όσον αφορά τον τραπεζικό κλάδο, ο οποίος και προ πανδημίας ήταν αντιμετώπιμος με πολλές προκλήσεις, η Capital Economics επισημαίνει πως οι εγγυήσεις δανείων θα βοηθήσουν τις τράπεζες να αντιμετωπίσουν βραχυπρόθεσμα τις αθετήσεις πληρωμών. Ωστόσο, το κλείσιμο εταιρειών σημαίνει ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs) θα αυξηθούν και, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της, η αύξηση αυτή θα ανέλθει στο 10%, ή στο 47% των συνολικών δανείων.

Τέλος, όπως τονίζει, ενώ η δημοσιονομική στήριξη από τα μέτρα της κυβέρνησης έχει αποτρέψει μια βαθύτερη ύφεση, δημιουργεί επίσης νέες αμφιβολίες για τη βιωσιμότητα του χρέους και, όπως προσθέτει, εκτιμά πως το ελληνικό χρέος θα εκτοξευθεί πάνω από το 200% του ΑΕΠ φέτος.

Μια... παρηγοριά, πάντως, είναι ότι το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους δεν αναμένεται να αυξηθεί, καθώς τα ελληνικά ομόλογα περιλαμβάνονται στο νέο QE της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με την Capital Economics να αναμένει πως χώρα σε αυτή τη στήριξη οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων θα παραμείνουν χαμηλές. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΛΗ

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, δηλαδή ποσοστό της τάξεως του 44%, θεωρεί βέβαιο ότι δεν θα κάνει καθόλου διακοπές φέτος, ενώ το 24% δεν γνωρίζει εάν θα κάνει διακοπές.

Καλοκαιρινές διακοπές θα κάνει μόνο 1 στους 3 λόγω της πανδημίας

Σημαντική επίδραση στα σχέδια των Ελλήνων καταναλωτών για τις καλοκαιρινές εξορμήσεις τους έχει η πανδημία, με μόλις 1 στους 3 να δηλώνει πως θα κάνει διακοπές φέτος. Αυτό σημειώνει, μεταξύ άλλων, μελέτη του ΣΕΑΠΕ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Λιανικής Πώλησης Ελλάδος) που υλοποιήθηκε με την επισημονική υποστήριξη του ELTRUN του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και καταγράφει τις καταναλωτικές τάσεις για την κρίση της πανδημίας COVID-19. Σύμφωνα με τη μελέτη, το 14% των καταναλωτών εκτιμά ότι θα κάνει διακοπές, όπως κάθε χρόνο, ενώ το 18% θεωρεί ότι θα κάνει μεν διακοπές, αλλά πιο περιο-

Το 14% των καταναλωτών θα κάνει διακοπές όπως κάθε χρόνο και το 18% θα κάνει μεν, αλλά πιο περιορισμένα.

ρισμένα, γεγονός που συνδέεται είτε με την οικονομική κατάστασή του είτε με αλλαγές στις επιλογές διακοπών του (π.χ. επιλογή δωματίων αντί μονάδων). Από την άλλη, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, δηλαδή ποσοστό της τάξεως του 44%, θεωρεί βέβαιο ότι δεν θα κάνει κα-

θόλου διακοπές φέτος, ενώ το 24% δεν γνωρίζει εάν θα κάνει διακοπές, αναμένοντας πιθανώς πως θα εξελιχθεί η πανδημία. Αλλαγές επέφερε η πανδημία και όσον αφορά τα κριτήρια των καταναλωτών για την αγορά προϊόντων. Ένας στους δύο καταναλωτές αγοράζει προϊόντα με βασικό κριτήριο τα χρήματα που δίνει, ενώ μόλις το 23% δηλώνει ότι βασικό κριτήριο είναι η ποιότητα. Βέβαια, το 10% των καταναλωτών, δηλαδή ένα υψηλό ποσοστό, αγοράζει με κριτήριο την υγιεινή και την ασφάλεια, ενώ το 6% θέτει ως προτεραιότητα την άνεση και την ευκολία κατά την αγορά προϊόντων, κάτι που σχετίζεται με τα μέτρα λειτουργ-

γίας των καταστημάτων. Εκτός από τις χαμηλές τιμές και τις προσφορές που αποτελούσαν για τους καταναλωτές βασικά κριτήρια επιλογής καταστημάτων, η καθαριότητα και η ευγένεια του προσωπικού παίζουν πλέον βασικό ρόλο. Την επιλογή τους διαμορφώνουν επίσης και ζητούμενα όπως η τήρηση των προβλεπόμενων αθροισμάτων μέσα στο κατάστημα και η απολύμανση των χώρων. Τέλος, από τη μελέτη προκύπτει ότι το 46% κάνει βιαστικά τις αγορές του για να φύγει από το κατάστημα, ώστε, για παράδειγμα, να μην εκτεθεί σε κίνδυνο περισσότερο απ'όσο χρειάζεται.

Δ.Κ.

Φόβοι για νέο κύμα ανέργων στο τέλος του καλοκαιριού

Το μέτρο των αναστολών περιορίζεται και το πρόγραμμα «Συν-Εργασία» δεν αποδίδει

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Φόβους για εκτίναξη της ανεργίας από τον Αύγουστο εκφράζουν συνδικαλιστικά στελέχη αλλά και παράγοντες της αγοράς, καθώς περιορίζονται οι επιχειρήσεις που μπορούν να κάνουν χρήση του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας και της πληρωμής των εργαζομένων με την ειδική αποζημίωση των 543 ευρώ τον μήνα, πολλές παραμένουν κλειστές, ενώ όσες έχουν ανοίξει μετά το lockdown εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού, βλέπουν τον τζίρο τους δραστικά περιορισμένο. Ήδη, τα στοιχεία του ΟΑΕΔ για τον Ιούνιο έδειξαν μεγάλη αύξηση των εγγεγραμμένων ανέργων, οι οποίοι ξεπέρασαν το 1,1 εκατ. άτομα, κατά 20%, μέσα σε ένα χρόνο. Βέβαια, σε σχέση με τον «δύσκολο» μήνα Μάιο, κατά τον οποίο η πανδημία COVID-19 είχε κάνει σαφέστατη την επέλασή της και στη χώρα μας, τα επίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ δείχνουν μικρή μείωση, κατά 3,16%, καθώς σταδιακά κάποιες επιχειρήσεις από αυτές που κατά κανόνα δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού, άνοιξαν και

Εληξε κάθε ρήτρα απαγόρευσης των απολύσεων που αφορούσε όσους εργοδότες έθεσαν τους εργαζομένους τους σε αναστολή.

προχώρησαν σε προσλήψεις, κατά κύριο λόγο εποχικές. Η ανησυχία εντείνεται για τον Ιούλιο, με τις τελευταίες ημέρες του μήνα που διανύουμε να θεωρούνται καθοριστικές για την πορεία της ανεργίας και την κατάσταση στην εγχώρια αγορά εργασίας, καθώς πλέον έχει λήξει κάθε ρήτρα προστασίας της απασχόλησης και απαγόρευσης των απολύσεων που αφορούσε όσους εργοδότες έθεσαν για πρώτη φορά τους εργαζομένους τους σε αναστολή στα τέλη Μαΐου.

Την ίδια στιγμή, το πρόγραμμα «Συν-Εργασία» εξακολουθεί να πραγματοποιείται... χαμηλές πτήσεις, παρά τις υψηλές προσδοκίες που είχαν δημιουργηθεί ακόμη και σε κυβερνητικά στελέχη, ότι ενδεχομένως θα μπορούσε να αφορά 700.000 ή και περισσότερους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Τα στοιχεία δείχνουν ότι έχουν ενταχθεί περίπου 5.900 επιχειρήσεις και κάτι περισσότερο από 55.000 εργαζόμενοι.

Για το φθινόπωρο οι εκτιμήσεις είναι ακόμη πιο δυσόιωνες, με τους ειδικούς να λαμβάνουν υπόψη τους ως πολύ πιθανό το ενδεχόμενο η Ελλάδα και κατά συνέπεια και η εγχώρια οικονομία της να έχει εισέλθει σε έναν δεύτερο γύρο υγειονομικής κρίσης του κορωνοϊού.

Στο κυβερνητικό επιτελείο ωριμάζει η σκέψη να ριχούν στη μάχη κατά της ανεργίας από τον Σεπτέμβριο ένα πρόγραμμα προσλήψεων που θα επιδοτεί τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένου.

Η ΓΣΕΕ που δέχεται καθημερινά καταγγελίες από εργαζομένους και ανέργους, εκτιμά πως οι επιπτώσεις της πανδημίας θα είναι δραματικές στην αγορά εργασίας, καθώς εφόσον η ύφεση κυμανθεί πέραζ του 8%, έως το τέλος του χρόνου θα καθθούν 153.000 θέσεις εργασίας. Η μείωση θα περιοριστεί στις 115.000 θέσεις εργασίας στην περίπτωση που η συρρίκνωση του ΑΕΠ κυμανθεί στο 6%, ενώ θα αυξηθεί σε 192.000 άτομα εφόσον το ΑΕΠ μειωθεί κατά 10%. Μάλιστα, διαπιστώνει πως το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων που απασχολούνται σε κλάδους πολύ υψηλού κινδύνου και σε εποχικά επαγγέλματα, έχουν χαμηλό επίπεδο ειδικευσης και συνήθως χαμηλές μισθολογικές απολαβές. Ίσες ή και χαμηλότερες από τα 534 ευρώ που αντιστοιχούν στην επιδότηση για όσους είναι τις συμβάσεις τους να τίθενται σε αναστολή.

Σύμφωνα μάλιστα με τις κυβερνητικές εξαγγελίες, το μέτρο της αναστολής θα παραμείνει στη διάθεση των εργοδωτών Αύγουστο και Σεπτέμβριο για εργαζομένους σε επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου (ξενοδοχεία, εποχικά καταλύματα, τουριστικά γραφεία), στο λιανικό εμπόριο τουριστικών ειδών, σε καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν

εντός ξενοδοχειακών μονάδων, καθώς και σε επιχειρήσεις αεροπορικών και αεροπολικών μεταφορών. Από τον Σεπτέμβριο δε, στο κυβερνητικό επιτελείο ωριμάζει η σκέψη να ριχούν στη μάχη κατά της ανεργίας αυτή τη φορά και όχι διατήρησης της απασχόλησης, ένα πρόγραμμα προσλήψεων που θα επιδοτεί τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένου. Να σημειωθεί ότι ήδη τα τελευταία προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ επιδοτούν την πρόσληψη ανέργων από επιχειρήσεις μέχρι του ποσού των 750 ευρώ τον μήνα, ανά νέο εργαζόμενο. Το ποσό της επιχορήγησης ξεκινάει από το 50% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους του ωφελούμενου και σε ορισμένες ευπαθείς ομάδες αγγίζει και το 70%.

Οι αιτήσεις για το επίδομα

Εβδομάδα λήξης των προθεσμιών υποβολής αιτήσεων για τις ειδικές αποζημιώσεις ύψους έως 534 ευρώ, που αφορούν τις αναστολές συμβάσεων που ισχύουν τον Ιούνιο, είναι η τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου. Τη Δευτέρα 27 Ιουλίου λήγει η προθεσμία τόσο για εργοδότες όσο και για εργαζομένους που θέλουν να δηλώσουν ή να προχωρήσουν σε ρηθές επαναλήψεις

αναστολών συμβάσεων εργασίας μηνός Ιουνίου. Οι αιτήσεις γίνονται στην πλατφόρμα supportemployees.services.gov.gr και είναι απαραίτητες για εργαζομένους που τέθηκαν σε αναστολή για πρώτη φορά εντός του προηγούμενου μήνα. Όσο για τους εργαζομένους που έχουν τεθεί σε αναστολή συμβαπς κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο ή και Μάιο και παρατείνεται η αναστολή για τον Ιούνιο, αυτοί οφείλουν να υποβάλουν αίτηση μόνο αν θέλουν να τροποποιήσουν στοιχεία, όπως η παράδειγμα ο ΙΒΑΝ.

Περιθώριο έως την Παρασκευή 31 Ιουλίου έχουν οι εποχικοί εργαζόμενοι που επιθυμούν να υποβάλουν μονομερείς υπεύθυνες δηλώσεις, είτε γιατί δεν έχουν ακόμη επαναπροληφθεί είτε γιατί επαναπροσλήφθηκαν μετά την 1η Ιουνίου και κατά συνέπεια δικαιούνται ειδική αποζημίωση για κάποιο διάστημα.

Υπάρχουν, βέβαια, και οι περιπτώσεις εποχικών που επαναπροσλήφθηκαν εντός του Ιουνίου και στη συνέχεια η σύμβασή τους τέθηκε σε αναστολή. Αυτοί θα πρέπει να κάνουν μονομερή σύμβαση για το διάστημα της μη πρόσληψης και δεύτερη δήλωση, μετά τον εργοδότη τους, για το διάστημα για το οποίο ισχύει η αναστολή σύμβασης.

Ανακάμπτει σταδιακά το λιανεμπόριο μετά το lockdown

Θετικά είναι τα πρώτα σημάδια από την επανέναρχη της λειτουργίας των καταστημάτων μετά το lockdown, παρά τις αρχικά δυσόιωνες εκτιμήσεις. Αυτό αναφέρει σε ανάλυσή του το Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΣΕ (Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας), επισημαίνοντας ωστόσο ότι δεν μπορεί να γίνει λόγος για επιστροφή στην κανονικότητα, αφού ακόμη δεν έχει εκτιμηθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας. Τα συμπεράσματα της ΕΣΣΕ βασίζονται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου την περίοδο Απριλίου - Μαΐου αλλά και του συνόλου της οικονομίας σε όλους τους κλάδους.

Σύμφωνα με την ΕΣΣΕ, τόσο για το σύνολο των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου όσο και μεμονωμένα για εκείνες τις επιχειρήσεις που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας, η εικόνα ήταν καλύτερη σε σχέση με το σύνολο της οικονομίας και για τους δύο μήνες, Απρίλιο και Μάιο, παρά τη συρρίκνωση του τζίρου. Έτσι, τον φετινό Μάιο οι απώλειες του τζίρου για τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας από τις 18 Μαρτίου επιβραδύνονται σε σχέση με το σύνολο των εμπορικών επιχειρήσεων (-14,9% έναντι -19,2%).

Παρότι αυτό αποτελεί θετικό μήνυμα στην ανάκαμψη του κλάδου, η ΕΣΣΕ αναφέρει ότι δεν αποτελεί δείγμα για επαναφορά στην κανονικότητα. Ωστόσο, παραμένει επιφυλακτική σχετικά με την πορεία του κλάδου και τους επόμενους μήνες, αφού η πρωτόγνωρη ζήτηση του Νοεμβρίου, λόγω του Black Friday, έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη των προγραμματισμένων χριστουγεννιάτικων αγορών των καταναλωτών και τις χαμηλότερες του αναμενομένου πωλήσεις για τον Δεκέμβριο κάθε έτους.

Το επόμενο χρονικό διάστημα,

λοιπόν, είναι κρίσιμο για να υπολογιστεί η επίδραση της πανδημίας στο εμπόριο, διότι θα έχει καταγραφεί και ο αντίκτυπος που έχει ο κορωνοϊός στον τουριστικό τομέα.

Σημειώνεται ότι ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του λιανικού εμπορίου, που ήταν σε αναστολή τον Απρίλιο και επανήλθαν σταδιακά, σημείωσε πτώση 67,3% σε σχέση με πέρυσι, με το σύνολο των επιχειρήσεων της οικονομίας να μετράει απώλειες της τάξεως του 79,6% κατά την ίδια περίοδο. Τον Απρίλιο, τα έσοδα των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου που έκλεισαν εξαιτίας του lockdown διαμορφώθηκαν στα 165,7

Θετικά είναι τα πρώτα στοιχεία για το δίμηνο Απριλίου - Μαΐου.

εκατ. ευρώ και αφορούν πωλήσεις που προήλθαν αποκλειστικά από τα e-shops των επιχειρήσεων, καθώς αυτά αποτέλεσαν και τη μοναδική πηγή εσόδων όσων τέθηκαν σε αναστολή λόγω της πανδημίας. Μάλιστα, η λειτουργία των ψηφιακών καναλιών αντιστάθμισε σε μεγάλο βαθμό τις απώλειες του τζίρου τους από τα φυσικά καταστήματα, αποτρέποντας ακόμη και την πλήρη οικονομική κατάρρευση τους. Αντιθέτως, τον Μάιο η εικόνα σχετικά με την πορεία των πωλήσεων τους βελτιώνεται, καθώς οι φυσικές και ηλεκτρονικές πωλήσεις των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου που επαναλειτούργησαν διαμορφώθηκαν στα 423,2 εκατ. ευρώ. Τον ίδιο μήνα, οι πωλήσεις των εμπορικών επιχειρήσεων που λειτούργησαν κανονικά στην καραντίνα τόσο στα φυσικά όσο και στα ηλεκτρονικά καταστήματα άγγιξαν τα 6,5 δισ. ευρώ, από 5,6 δισ. ευρώ τον Απρίλιο.

Το επόμενο χρονικό διάστημα είναι κρίσιμο για να υπολογιστεί η επίδραση της πανδημίας στο εμπόριο, διότι θα έχει καταγραφεί και ο αντίκτυπος που έχει ο κορωνοϊός στον τουριστικό τομέα.

ATHINA MEDIA SERVICES LTD				
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ				
31 Δεκεμβρίου 2017				
	Σημ.	2017 €	2016 €	
Εσοδήματα	5	823,965	827,244	
Μικτό κέρδος		823,965	827,244	
Έξοδα διανομής και πωλήσεων		(46,956)	(77,013)	
Έξοδα διοίκησης		(751,577)	(725,062)	
Άλλα έξοδα	6	(6,836)	(6,836)	
Κέρδος από εργασίες		19,496	18,333	
Έξοδα χρηματοδότησης	9	(11,497)	(10,293)	
Κέρδος πριν τη φορολογία		8,099	7,741	
Φορολογία	10	(1,446)	(1,658)	
Καθαρό κέρδος για το έτος		6,641	6,083	
Λοιπά συνολικά έσοδα		-	-	
Συνολικά έσοδα για το έτος		6,641	6,083	
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
31 Δεκεμβρίου 2017				
	Σημ.	2017 €	2016 €	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	12	226,525	203,293	
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		226,525	203,293	
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	13	492,751	577,135	
Εμπορικά και άλλα εσπρακτικά	14	6,369	1,873	
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο		499,129	575,008	
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		725,645	780,428	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	15	17,100	17,100	
Συσσωρευμένα κέρδη		49,217	47,326	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		66,317	64,426	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Εμπορικά και άλλα πιστωτικά	17	457,358	514,416	
Δανεισμός	18	134,095	137,227	
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		87,875	66,182	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		659,328	717,825	
		725,645	780,428	
Στις 30/05/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της ATHINA MEDIA SERVICES LTD ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο.				

RADIODEEJAY LIMITED				
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ				
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018				
	Σημ.	2018 €	2017 €	
Κύκλος εργασιών	9	499,661	307,537	
Κόστος πωληθέντων		(148,648)	(102,904)	
Μικτό κέρδος		354,889	204,637	
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	10	24,841	-	
Έξοδα διοίκησης	11	(73,292)	(15,160)	
Έξοδα διοίκησης	12	(136,256)	(189,252)	
Καθαρή ζημία απομείωσης στα στοιχεία ενεργητικού και συμβατικά στοιχεία ενεργητικού	7,2	(23,104)	-	
Άλλα έσοδα	13	-	(3,017)	
Λειτουργικά αποτελέσματα		57,622	(2,602)	
Χρηματοοικονομικά έσοδα	15	(4,851)	(5,565)	
Κέρδος(ζημία) πριν τη φορολογία		62,371	(8,367)	
Φορολογία	16	(281)	(2,294)	
Κέρδος(ζημία) για το έτος		62,090	(10,661)	
Λοιπά συνολικά έσοδα		-	-	
Συνολικά έσοδα για το έτος		62,090	(10,661)	
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018				
	Σημ.	2018 €	2017 €	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	17	21,432	20,364	
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	18	955	1,407	
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	19	22,297	21,761	
Εμπορικά και άλλα εσπρακτικά	20	953,908	926,319	
Επενδυτικά μέσα	21	2,369	2,391	
Μετρητά και διαθέσιμα μετρητών		956,277	930,809	
Σύνολο ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		978,674	952,525	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	21	17,100	17,100	
Συσσωρευμένα κέρδη		(862,234)	(914,324)	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(845,134)	(897,224)	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Εμπορικά και άλλα πιστωτικά	22	1,752,484	1,772,465	
Δανεισμός	23	71,228	77,322	
Σύνολο ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1,823,708	1,849,787	
		978,674	952,525	
Στις 28 Φεβρουαρίου 2020 ο μόνος Σύμβουλος της RadioDeejay Limited ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο.				

RADIO FREDERICK LIMITED				
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ				
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018				
	Σημ.	2018 €	2017 €	
Κύκλος εργασιών	9	340,369	113,808	
Κόστος πωληθέντων		(169,732)	(39,539)	
Μικτό κέρδος		170,637	77,169	
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	10	17,443	29,676	
Έξοδα διοίκησης	11	(116,116)	(662)	
Έξοδα διοίκησης	12	(88,222)	(71,427)	
Καθαρή ζημία απομείωσης στα στοιχεία ενεργητικού και συμβατικά στοιχεία ενεργητικού	7,1	(12,731)	(2,129)	
Λειτουργικά αποτελέσματα		(29,989)	32,627	
Χρηματοοικονομικά έσοδα	14	(728)	(1,902)	
Αποτελέσματα κέρδος πριν τη φορολογία		(30,719)	32,437	
Φορολογία	15	-	(3,877)	
(Ζημία)κέρδος για το έτος		(30,719)	28,560	
Λοιπά συνολικά έσοδα		-	-	
Συνολικά έσοδα για το έτος		(30,719)	28,560	
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018				
	Σημ.	2018 €	2017 €	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	16	49,671	20,260	
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		49,671	20,260	
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	17	138,091	102,638	
Εμπορικά και άλλα εσπρακτικά	18	6,788	5,788	
Επενδυτικά μέσα	19	-	14,197	
Μετρητά και διαθέσιμα μετρητών		141,303	122,653	
Σύνολο ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		187,762	147,095	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	20	17,100	17,100	
Συσσωρευμένα κέρδη		952	31,071	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		17,452	48,171	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Εμπορικά και άλλα πιστωτικά	21	161,853	94,713	
Δανεισμός	22	2,765	-	
Σύνολο ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		164,608	94,713	
		187,762	147,095	
Στις 28 Φεβρουαρίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της Radio Frederick Limited ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο.				

Περιορίσε την αντίδραση της αγοράς η αδυναμία των τραπεζικών μετοχών

Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε κέρδη 1,20% και βρέθηκε στις 633,62 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Αντίδραση χωρίς όρους... πυροτεχνήματα σημαίωσες το Χρηματοπιστόριο Αθηνών, καθώς, αν και κατάφερε να καλύψει τις απώλειες της Δευτέρας, έκλεισε αρκετά μακριά από τα υπεράνω ημέρας, εξαιτίας της αδυναμίας των τραπεζικών μετοχών. Η αγορά άνοιξε στα θετικά, με την άνοδο να ενισχύεται μετά και τις δηλώσεις της Τουρκίας περί προωρισμού «παγοώματος» των επιχειρήσεων του «Ορούτς Ρέις», εν αναμονή συζήτησεων με την Ελλάδα, σημειώντας την αποκλιμάκωση των εντάσεων που ενώ και μέρες ασκούν έντονες πιέσεις στο Χ.Α. Ωστόσο, η ενδοσυμβαδριακή έκθεση των τραπεζών δεν κράτησε, με κάποιους πωλητές να επανεμφανίζονται, περιορίζοντας έτσι τη συνολική αντίδραση, έστω και αν υπήρξαν επιλεκτικές τοποθετήσεις σε blue chips.

Παράλληλα, η παραμονή του τζιρού σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα κάνει αυτή την

Από κέρδη που άγγιξαν το 4,5% στα υψηλά ημέρας, ο τραπεζικός δείκτης τελικά έκλεισε με άνοδο 0,81%.

αντίδραση μη πειστική, καθώς δεν μαρτυρά την επιστροφή επενδύσιών στο Χ.Α. Ετσι οι προοπτικές της αγοράς όπως και το κλίμα παραμένουν ευθραυστα, τη στιγμή που πλησιάζει και ο παραδοσιακά υποτονικός Αύγουστος, ενώ ήδη το δεύτερο κύμα της πανδημίας βρίσκεται σε εξέλιξη σε πολλές χώρες.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με άνοδο της τάξεως του 1,20% στις 633,62 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 41,93 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης σημείωσε άνοδο της τάξεως του 1,17% στις 1.528 μονάδες, ενώ ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,53% στις 831,4 μονάδες.

Μόνο οι ΕΥΔΑΠ και Jumbo έκλεισαν σε αρνητικό έδαφος από τα μη τραπεζικά blue chips, ενώ κέρδη άνω του 2% σημείωσαν οι Coca-Cola, Lamda Development, Τιτάν, Σαράντης, Motor Oil, Μυτιληνναίος και Τέρνα Ενεργειακή.

Μόνο οι ΕΥΔΑΠ και Jumbo έκλεισαν σε αρνητικό έδαφος από τα μη παραζικά blue chips, ενώ αξιοσημείωτα κέρδη άνω του 2% σημείωσαν οι Coca-Cola, Lamda Development, Titan, Σαράντης, Motor Oil. Μυτιληναίος και Τέονα Ενεσολική.

Από κέρδη που άγγιξαν το 4,5% στα υψηλά μέρη, ο τραπεζικός δείκτης τελικά έκλεισε με άνοδο 0,81% στις 327,93 μονάδες, αποδεικνύοντας για μία ακόμη φορά ότι αποτελεί την αξιόλογη πέτρα του Χ.Α. Η Alpha Bank έκλεισε μετρίλπιη στο 0,3640 ευρώ από το +4,61% ενδοσυνοδικαρία, η Eurobank στο +2,11% από το +5,26% και η Τράπεζα Πειραιώς στο +0,90% από το +5,57%. Οριακή πτώση

σημείωσης Εθνική Τράπεζα, στο -0,04% από +5,22% στα υψηλά ημέρας.

Το Ελληνικό Χρηματιστήριο βιώνει ένα πραγματικό καθεστώς ομηρίας, σύμφωνα με τον Δημήτρη Τζάνα, διευθυντή επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακής».

Όπως αναφέρει, με τον Ερντογάν να καθορίζει το επίπεδο του γεωπολιτικού κινδύνου, καθώς τόσο οι ΗΠΑ και η Ρωσία όσο και η Ε.Ε. δεν ανταποκρίνονται στα ελληνικά αιτήματα σε σχέση με την τιθάσευσή του, το Ελληνικό Χρηματιστήριο έχει εγκλωβιστεί, αν και αποφεύγει προσωράς την επιδείνωση, καθώς ο Τούρκος πρόεδρος επιθυμεί σε αυτή τη φάση τη διεξαγωγή διαλόγου για τις περιοχές που

απομακρύνει τις φιλικές σχέσεις. Είναι επομένως φανερό ότι ζωτικά θέματα που αφορούν τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας, όπως η αύξηση τουριστών, οι επενδύσεις πρωτοβουλίες αλλά και η καταναλωτική συμπεριφορά προσδιορίζονται σημαντικά από τον βαθμό γεωπολιτικής σταθερότητας, με ό,τι σημαίνει αυτό και για την περαιτέρω πορεία του Χ.Α. Την ίδια ώρα, το σκηνικό των διεθνών αγορών προβληματίζει, καθώς η επανεμφάνιση αυξημένου αριθμού κρουσμάτων κορωνοϊού στις ΗΠΑ και άλλοι προκαλεί ανησυχία και υπονομεύει την επανεκκίνηση των παγκόσμιων οικονομιών, που συνεχίζει να υφίσταται σε υφέσιμα ρυθμούς.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Πριν από το κλείσιμο

Μετ. %

3M COMPANY/d

156.06

-4.3984

ALCOA CORP/d

12.85

-2.9456

ALLERGHY CRP/d

520.9999

-0.726

ALTRIA GROUP/d

42.6461

1.225

AMAZON CO/d

3047.5001

-0.2524

AMER EXPRESS C/d

94.24

-1.6818

AMER INTL GROU/d

30.86

0.0324

AMGEN/d

257.35

1.0587

APPLE INC/d

375.19

-1.0679

BANK OF AMERIC/d

24.225

0.3521

BAXTER INTL IN/d

89.43

0.1568

BOEING CO/d

171.96

1.0281

BRISTOL MYERS/d

59.45

2.4117

CAMPBELL SOUP/d

50.41

1.859

CATERPILLAR IN/d

139.24

-0.4647

CIGNA CORP/d

176.76

0.7179

CHEVRON/d

89.1

-2.1309

CISCO SYSTEMS/d

46.55

-1.3562

CITICORP/d

51.279

-0.0214

CIVERCEIAS/d

15.26

0.3947

COCA-COLA CO/d

48.26

-0.4538

COLGATE PALMOL/d

75.54

1.1922

DANAOS CORP/d

3.61

0.2778

DIANA SHIPPING/d

1.385

1.0949

DOWN INC/d

42.74

-2.8636

DUPONT DE NMU/d

54.46

-1.6079

ENTERGY CP/d

102.61

0.865

EXXON MOBIL/d

43.615

-1.0324

FEDEXCORP/d

167.54

-1.8161

FORD MOTOR CO/d

7

1.0107

INTL BUS MACH/d

125.18

-0.8161

GENERAL DYNAMI/d

150.14

1.4597

GENERAL ELECT/d

6.885

2.608

GOLDM SACS GRP/d

201.33

-0.8324

HALLIBURTON CO/d

14.69

-1.4094

HARTFORD FINL/d

40.53

-0.7591

HP INC/d

170.44

-3.2324

HOME DEPOT INC/d

266.98

-0.1645

HONEYWELL INTL/d

150.75

-0.0066

INTEL CORP/d

49.64

0.1412

JOHNSON JOHNSO/d

147.59

0.2786

JPMORGAN CHASE/d

97.059

0.1641

LAZARD/d

28.11

-0.5308

MCDONALD'S COR/d

196.13

-2.5441

MERCK & CO/d

79.53

0.7602

MICROSOFT CP/d

203.49

-0.1766

3M COMPANY/d

156.29

-4.2575

MORGAN STANLEY/d

50.48

-1.6368

NIKE INC CL B/d

96.87

-0.3498

NORFOLK SOUTHE/d

185.745

-2.2034

PFIZER INC/d

39.12

4.2088

PROCTER & GAMB/d

127.79

1.1637

ROCKWELL AUTOM/d

225.07

-1.7162

SCHLUMBERGER L/d

19.1

-2.9472

SOUTHERN/d

55.235

1.7969

STEALTHGAS/d

2.44

-1.2146

TSAKOS ENERGY/d

8.6

-0.463

UNISYS CORP/d

11.62

0.9557

UNITED HEALTH/d

299.8

0.4019

US BANKCORP/d

36.089

-0.1963

VERIZON COMMS/d

57.385

0.9056

WALL DISNEY CO/d

116.3901

0.0689

WELLS FARGO & /d

25.47

-0.8085

WALMART INC/d

131.81

0.4573

London/Λονδίνο

(Σε δολάρια)

Εταιρείες

Χθυσμό

Μετ. %

ANGLO AMERICAN/d

1985

0.01

A.B.FOOD/d

1823

1.468

ADMIRAL GRP/d

2369

0.296

ASHTAF GRP/d

2551

-0.97

ANTOFAGASTA/d

1049.5

-1.594

AVIVA/d

279.5

0.903

ASTRAZENECA/d

8709.5312

0.601

BABCOCK INTL/d

288.6

0.909

BAE SYS./d

482.1964

1.254

BARCLAYS/d

111.5065

0.775

BRAMMER.TOB/d

2730

1.866

BARRATT DEVEL/d

542.8

4.683

BERKELEY GRHL/d

4694

4.988

BR.LAND/d

355.3

1.514

BUNZL/d

2245

0.492

BP/d

296.55

-0.221

BURBERRY GRP/d

1260

-1.408

BT GROUP/d

109.95

1.758

COCACOLA ABC A/d

2058

1.13

CARNIVAL/d

889.4

1.855

CENTRICIA/d

50.2404

5.965

COMPASS GROUP/d

1075.52427

-0.277

CAPITA GROUP/d

37.8805

2.685

CRH/d

2944

-1.899

DIXONS CARPHO/d

78.3

3.709

DCC/d

7072

-0.422

DIAGEO/d

2841.5

2.065

DIRECT LINE/d

294.5764

0.923

EXPERIAN/d

2762.7492

-0.288

EASVIET/d

545.8

0.664

FRESNILLO/d

1234.6313

-1.488

GLENCORE/d

1831

-1.027

GLAXOSMITHKLIN/d

1586.4

1.339

HIKMA/d

2152

-0.417

HAMMERSON/d

66.7532

1.18

HARGREAVES LS/d

1744.4738

-0.374

HSCB HLDGS.UK/d

352.5

0.042

INTL CONSOL AI/d

183.4809

1.578

INTERCOM. HOTE/d

3668

1.354

3I GRP/d

870.9199

-0.023

IMPBANDS/d

1403.6369

1.511

INTERTEK GROUP/d

5606.9482

0.865

ITV/d

59.54

0.067

JOHNSON MATTHE/d

2326

1.395

KINGFISHER/d

249.3

-0.439

LAND SECS./d

542.0445

3.307

LEGAL&GEN./d

224.1

1.864

LLOYDS GRP/d

28.8826

1.107

LON.STK.EXCH/d

8372

-0.095

MARKS & SP/d

251.827

3.834

MONDI/d

1427

-0.799

NATIONAL GRID/d

915.8

1.733

NEXT/d

5262

3.339

PROVIDENT FIN./d

174.9

5.932

PRUDENTIAL/d

1160

0.303

PERSIMMON/d

2537.5568

3.006

PEARSON/d

537.8955

6.052

RECKITT BEN. G/d

7800

1.036

RDS A/d

1238.03

-0.163

RDS B/d

1190.25

-0.051

Zurich/Zurixn

(Σε ελ.φ.ο.)

Εταιρείες

Χθυσμό

Μετ. %

ABB LTD/d

2377

-0.05

RICHMOND/d

58.08

-2.22

GEBERTAL/d

513

0.31

DIAGEO/d

2841.5

2.065

LA FARGEHOLM/d

44.3

-0.25

NOVARTIS/d

7748

-0.05

ROCHEHOLDING/d

336.75

0.19

SGSN/d

2432

-0.16

SWATCHGROUP/d

191.5

-0.52

AODECON/d

45.72

-0.17

JULIUSBAERN/d

41.49

-1.36

CSGROUP/d

9706

-1.16

GAUJADANN/d

3772

-0.74

NESTLE/d

110.64

0.14

TRANSCOANN/d

0

0

SWISSREN/d

490

-0.28

SWISSREN/d

74.44

0.13

UBS GROUP/d

111

-1.81

ZURICHINSURAN/d

350.3

-0.11

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθυσμό

Μετ. %

A2A SPA/d

1.23

1.23

ATLANTIA/d

14.02

14.30

AZIMUT HLDG/d

16.47

16.85

ENEL/d

7.90

7.92

EXOR/d

49.26

49.58

ENI/d

8.48

8.48

GENERALI ASS/d

13.59

13.54

GEOT/d

0.70

0.74

INTESA SANPAOL/d

1.7862

-0.82

MEDIASET/d

1.52

1.49

MEDIOBANCA/d

7.03

7.03

RCS MEDIAGROUP/d

0.59

0.61

PRYSMIAN/d

22.28

22.90

SNAM/d

4.64

4.62

STIMICROELEC.N/d

24.78

26.15

TELECOM ITALIA/d

0.36

0.36

Tokyo/Τόκιο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθυσμό

Μετ. %

AJINOMOTO/d

1736

0.26

ASAHI GROUP HL/d

3584

-0.72

ASTELLAS PHARM/d

175

-0.83

BRIDGESTONE CO/d

3384

-1.22

CANON INC/d

2077

-1.02

CASIO COMPUTER/d

1819

-0.82

CLINTON WATCH/d

320

-214

CREDIT SAISON/d

1085

-1.27

DAIWA SEC GROU/d

479.7

1.9

SUBARU/d

2198

-214

FUJIFILM HOLDI/d

4925

3.1

FUJITSU LTD/d

14105

0.68

HINO MOTORS/d

697

-3.06

HITACHI/d

3275

-1.95

HONDA MOTOR/d

2711.5

-1.69

IHI/d

1525

-2.56

ISUZU MOTORS/d

923.8

-1.37

KAWASAKI HWY I/d

1566

-3.39

KAJIMA CORP/d

1233

-0.48

KEIO/d

5850

-1.52

KOBE STEEL/d

384

0.26

KONICA MINOLTA/d

361

-2.17

JTEKT/d

814

-0.49

MITSUBI UFI FG/d

411.2

-1.11

MITSUBISHI COR/d

2217.5

-1.58

MITSUBISHI ELE/d

1423

-0.28

MITSUBISHI MOT/d

235

-12.64

NEC CORPORATIO/d

5970

0.67

NIKKON HLDG/d

2046

-0.92

NIKKON CORP/d

839

-0.59

NIPPON SUISAN/d

3584

-1.28

NISSAN MOTOR C/d

410.8

-4.33

NOMURA HOLDING/d

483.4

-0.45

NISSAN CHEMICA/d

5680

-0.35

NISSAN PAPER I/d

1442

-1.77

NTT DCOMO/d

2979.5

-0.68

OBAYASHI CORP/d

1002

0.4

ODAKU ELEC RA/d

2541

-0.82

OJI HOLDINGS/d

478

0.21

OSAKA GAS/d

2124

-1.67

RICOH CO LTD/d

792

-0.75

SECOM/d

9252

-1.22

SEVEN & I HLDG/d

3296

-4.82

SHARP CORP/d

1141

-2.56

SHIMIZU CORP/d

835

-0.95

SHISEIDO/d

6610

-0.08

SHINY CORP/d

8258

0.76

SUMIT/d

2993.5

-1.11

SUNITOMO CHEM/d

328

-1.12

SUZUKI/d

693

1.17

TAISEI CORP/d

3835

-0.26

TKI CORPORATIO/d

11010

2.9

TOBU RAILWAY/d

3340

-1.62

TOKIO MARINE H/d

4679

-1.74

TORAY INDUSTRU/d

495.8

-0.7

TREND MICRO/d

6250

0.81

TOPY INDS LTD/d

1208

-0.17

TOYOTA INDUST/d

499.8

-0.7

TOSHIBA CORP/d

3400

0

TOYOGO/d

1517

-0.91

TOYOTA MOTOR C/d

6636

-1.5

YAMAHA CORP/d

5040

1

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθυσμό

Μετ. %

ACCOR/d

21.96

0.64

AIR LIQUIDE/d

141.05

ALSTOM/d

49.10

0.5

AXA/d

17.87

0.5

BNP PARIBAS/d

36.17

-0.4

BOUYGUES/d

31.03

-0.4

CAPGEMINI/d

104.85

1.6

CARREFOUR/d

13.62

3.8

CASINO GUICHAR/d

2.77

-0.58

CREDIT AGRICOL/d

8.75

0.2

DANONE/d

59.76

0.11

DASSAULT SYSTE/d

149.85

0.4

EDF/d

9.40

1.3

L'OREAL/d

286.70

0.3

L.V.M.H./d

385.05

-4.0

LAGARDERE S.C./d

14.15

1.0

MICHELIN/d

92.44

-0.05

PERNOD RICARD/d

144.95

-0.56

PEUGEOT/d

15.27

2.4

KERING/d

283.20

-2.7

PUBLICIS GROUP/d

48.29

-0.47

RENAULT/d

24.81

-1.5

SAINT-GOBAIN/d

32.87

-1.0

SANOFI/d

89.50

0.4

SCHNEIDER ELEC/d

99.58

-1.0

SOCIETE GENERA/d

14.26

0.8

SODEXO/d

58.18

0.7

TF1/d

4.79

1.3

THALES/d

64.80

-0.2

TOTAL/d

32.41

0.0

VEOLIA ENVIRON/d

19.93

1.5

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1717	1,1721	1,1724
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4429	7,4417	7,444
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9097	0,9065	0,907
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,282	10,2826	10,2876
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	123,34	123,08	123,15
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0758	1,0751	1,0758
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,694	10,6899	10,6997
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5693	1,5701	1,571
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6412	1,6391	1,6399

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8294	0,832
ΦΙΟΥΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	346,75	346,98
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4416	0,4418
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7604	1,7624
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,6151	1,6163
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,0787	9,0819
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	158,5	158,7
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	18,6838	18,7605
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,9106	0,9099
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	1471,278	1475,296
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	8,1406	8,1521
NTPRXAM HN, APAB, EMIPATON	4,3023	4,3046
PANT NOTIOY AΦΡΙΚΗΣ	19,387	19,3985
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,2639	4,2677
ΡΙΑΛ OMAN	0,4509	0,4513
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,3924	4,3968
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,0017	4,0047
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	26,25	26,26

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
ΙΟΥΛΙΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1232
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8945
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4560
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5123

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	375,23
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	375,23
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	375,23
ΡΩΛΗΣΗ	452,30

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	633.62	1,2
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	2006,59	1,68
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2079,28	1,49
FTSE ΜΜΕ	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	3046,97	1,81
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8615,86	-0,32
FTSE Πρώτων Υλών	3956,95	1,17
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1270,52	0,96
FTSE Τεχνολογίας	714,21	-0,59
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3472,59	0,82
FTSE Τραπεζιών	327,93	0,81
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	248,2	0,81
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8519,47	2,34
FTSE Υγείας	422,68	0,07
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3330,54	1,07
FTSE Χημικών	0	0
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	656,88	1,7
FTSE Χ.Α. LargeCap	1528	1,17
FTSE Χ.Α. MidCap	831,4	0,53
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	383,77	1,29

▲ 63	▼ 35	➡ 22
------	------	------

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	12.762.188	30,74%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	9.021.293	21,73%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.252.636	10,24%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.455.548	8,32%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.729.840	6,58%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.926.231	4,64%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.240.649	2,99%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.169.082	2,82%
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	913.091	2,20%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	635.914	1,53%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	464.592	1,12%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	434.180	1,05%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	338.610	0,82%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	336.284	0,81%
ΥΔΡΕΥΣΗ	300.109	0,72%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	252.616	0,61%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	214.245	0,52%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	186.957	0,45%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	154.753	0,37%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	142.693	0,34%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	582.109	1,40%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	41.513.618	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	2,165	13,95%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,188	-2,70%
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑΝΗΣ (ΚΟ)	1,980	10,00%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	3,410	-1,45%
INTRAKAT (ΚΟ)	1,235	4,66%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	4,220	-1,40%
KPI - KPI (ΚΟ)	5,940	3,85%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,240	-1,20%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5,850	2,45%	PROFILE (ΚΟ)	3,630	-1,09%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	22,750	2,34%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	0,840	-0,94%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	12,270	2,25%	AUTONHELLAS (ΚΟ)	3,370	-0,88%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	8,400	2,19%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	7,100	-0,56%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,388	2,11%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6,600	-0,45%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	10,760	2,09%	JUMBO (ΚΟ)	16,450	-0,30%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΤΕ (ΚΟ)	9.021.292,83	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,47%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.438.136,11	EPSILON NET (ΚΟ)	0,45%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.224.025,41	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,39%
ALPHA BANK (ΚΟ)	4.129.294,88	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	0,39%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	3.292.523,61	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	0,37%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.503.977,55	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,32%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2.395.113,70	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,31%
JUMBO (ΚΟ)	1.926.231,18	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,30%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.659.059,19	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,26%
ΔΕΗ (ΚΟ)	934.916,80	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	0,24%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.	
44.092,30 (ΕΚΟΤ. Ευρώ)	1,16% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
41.513,62 (χιλ. ευρώ)	-36,59% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
24.210,19 (χιλ. τεμάχια)	7,13% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	187	884	5.188
FTSE/Χ.Α. Large Cap	187	884	5.188
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.386	19.205	277.750
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	12	52	3.354
ALPHA BANK (ΚΟ)	307	6.020	92.025
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	0
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	5	76	102
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	2.056
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	27	231	10.526
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	144	4.646	47.947
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	94
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	3	58
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	61	242	3.061
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	7	10	1.312
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	11	29	1.288
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	10	16	942
JUMBO (ΚΟ)	19	44	484
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	74	292	1.855
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	9	110	42.003
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	11	41	403
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	80	311	4.919
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	226	2.933	31.174
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	39	259	1.513
ΟΤΕ (ΚΟ)	9	50	2.371
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	5	354
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	218	3.308	13.753
ΔΕΗ (ΚΟ)	83	446	9.564
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	7	12	2.396
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	14	39	1.983
ΒΙΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	10	30	2.213
Δικαιώματα σε Δείκτες	9	73	1.130
FTSE/Χ.Α. Large Cap	9	73	1.130
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	1.184
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	20
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	460
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	317
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	142
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	14
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	231
Συνολική Δραστηριότητα	1.582	20.162	285.252

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑEGEAN AIRLINES	3,82	0,13
ΑΔΜΗΕ	2,25	0
ALPHA BANK	0,56	0
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,23	0,9
COCACOLA HBC	22,75	2,34
EUROBANK ERGASIAS	0,39	2,11
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,94	1,19
CENERGY HLD	0,98	1,14
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3,07	1,66
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,45	0,93
ΟΤΕ	12,6	0,8
JUMBO	16,45	-0,3
LAMDA DEVELOPMENT	5,85	2,45
MOTOR OIL	12,27	2,25
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	7,94	2,06
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,21	-0,04
ΟΠΑΠ	8,02	1,01
ΟΛΠ	16,8	0
ΔΕΗ	3,91	1,66
TITAN	11	2,04
ΒΙΟΗΑΛCO	2,4	1,69
SARANTIS	8,4	2,19
ΤΕΡΝΑ ENERGY	10,76	2,09
FOURLIS	4	0,13
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,1	0,46

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 28 Ιουλίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5600	0,5700	0,5677	-0,7170	3.260	0,5620	0,5680	0,5600	-2,44
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,5000	0,5120	0,5080	-0,3860	47.041	0,5030	0,5080	0,5100	-0,39
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3620	0,3800	0,3628	-0,1160	2.796	0,3640	0,3800	0,3800	4,40
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0100		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0780	0,0780	0,0780	0,6850	100	0,0670	0,0780	0,0780	9,86

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0500	1,0500	1,0500	0,0000	2.880	1,0500	1,0800	1,0500	0,00

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,2200	1,2600		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0365	0,0365	0,0365	-0,0920	2.943	0,0305	0,0365	0,0365	8,96
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,0950	0,0950	0,0950	-0,1500	5.240	0,0950	0,1050	0,0950	-1,55
ΣΑΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,0000	0,2260		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						1,0500	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1050	0,1120		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0235		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0945		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0640		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,6000	0,6550		
ΣΑΛΙΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	0,8900	0,8900	0,8900	0,3980	1.000	0,8700	0,8900	0,8900	1,71
ΣΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0215	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0590	0,0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΣΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,9700		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2900	0,2900	0,2900	0,0000	3.000	0,2880	0,2980	0,2900	0,00
ΚΥΡΡ	K. ΚΥΤΗΡΕΩΤΗΣ HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1090	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,0200	2,0400	2,0393	-0,0750	2.170	2,0000	2,0400	2,0400	0,00

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,2300	1,2600		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΩΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2600		
ΜΠΑΕ	BLUE ISLAND PLC	0,5500	0,5500	0,5500	0,0000	40	0,5100	0,5500	0,5500	0,00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2780	0,2840		

Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0800		

Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1910		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0470	0,0000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2580		

Ο **Ραφαέλ Ναδάλ** άρχισε ήδη τις προπονήσεις στα χωμάτινα γήπεδα και δεν δείχνει διατεθειμέ- νος να ταξιδέψει στη Νέα Υόρκη.

Το US Open φέτος παραμένει... κλειστό

Η ακύρωση του τουρνουά τένις Citi Open έφερε και πάλι στην επιφάνεια τις συζητή- σεις για την εκ νέου αναβολή ή την ακύρωση του US Open. Κορυφαίοι παίκτες από όλο τον κόσμο διατάζουν να ταξιδέψουν στην Αμερική για να αγωνιστούν στο γκραν σλαμ, ενώ υπάρχουν και αυτοί –Αμερικανοί κατά κύριο λόγο– που πιέζουν για τη διεξαγωγή του. Το Citi Open ήταν προγραμματισμένο να αρχίσει στις 14 Αυγούστου, στην Ουά- γόνσας. Το αμερικανικό όπεν έχει προ- γραμματιστεί να διεξαχθεί από τις 31 Αυ- γούστου έως τις 13 Σεπτεμβρίου. Η Αμερι- κανική Ομοσπονδία Τένις ισχυρίζεται ότι μπορεί να διοργανώσει με ασφάλεια αγώνες, αλλά πολλοί τενίστες εκφράζουν τις επιφυ- λάξεις τους. Ο Βίκτορ Τρόϊσκι, ο οποίος προ- σεβλήθη από COVID-19 στο τουρνουά που διοργάνωσε ο Τζόκοβιτς, τόνισε ότι θα είναι άδικο να διεξαχθεί το γκραν σλαμ διότι, ε- ξαιτίας των ταξιδιωτικών περιορισμών, δεν θα μπορούν όλοι να πάρουν μέρος. «Δεν μοιάζει ρεαλιστικό το ενδεχόμενο να παί- ζουμε τένις. Η κατάσταση όχι μόνο στη χώρα μου αλλά σε όλο τον κόσμο χειροτε- ρεύει. Στην Αμερική είναι πολύ χειρότερα. Οι αθλητές από τη Ν. Αμερική όπως και εμείς δεν μπορούν να ταξιδέψουν. Δεν είναι δίκαιο κάποιοι να μπορούν να αγωνιστούν και άλλοι όχι», δήλωσε ο Σέρβος, που έχει φτάσει μέχρι τη 12η θέση στον κόσμο. Ο Στάνισλας Βαβρίνκα όπως και ο Ραφαέλ Ναδάλ άρχισαν τις προπονήσεις στα χω- μάτινα γήπεδα και δεν δείχνουν διατεθει- μένοι να ταξιδέψουν στη Νέα Υόρκη. Αντί- θετα, η Σερένα Γουίλιαμς έχει δηλώσει την πρόθεσή της να αγωνιστεί στο όπεν της χώρας της, καθώς θεωρεί ότι θα τηρηθούν οι κανόνες υγιεινής.

σγκτον, και συνήθως χρησιμεύει ως ένα είδος προετοιμασίας για τον μεγάλο αγώνα του US Open. Οι διοργανωτές όμως δεν κα- τάφεραν να υπερβούν τα εμπόδια που έχει βάλει ο νέος κορωνοϊός. «Ίσως εάν είχαμε περισσότερο χρόνο να καταφέρναμε να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες. Καταλήξαμε σε αυτή την απόφαση ώστε να ενημερωθούν έγκαιρα οι ενδιαφερόμενοι», δήλωσε ο Μαρκ Εϊν, επικεφαλής της διορ-

Ο κοιμώμενος ιππότης της Ρεάλ

Ο Γκάρεθ Μπέιλ από υποψήφιος ηγέτης έχει μετατραπεί σε ένα πανάκριβο βαριδι

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Σεπτέμβριος του 2013. Η Ρεάλ Μαδρίτης βγάζει από τα ταμεία της 100 εκατ. ευρώ και αγοράζει από την Τότεναμ τον Γκάρεθ Μπέιλ. Ιούλιος του 2020, η Ρεάλ σκέ- φτεται να βγάλει από τα ταμεία της άλλα 60 εκατ. ευρώ, να του τα δώσει και εκείνος να της αδειάσει τη... γωνιά. Συ- γκεκριμένα αυτή στον πάγκο, όπου πριν από λίγες μέρες συνελήφθη κοιμώμενος κατά τη διάρκεια του αγώνα με την Α- λαβές. Στο όχι και τόσο μακρινό 2013 ο Ουαλλός ακραίος επιθετικός φαντάζει ως η ιδανική περίπτωση για κάθε σύλλογο της ευρωπαϊκής ελίτ. Στα 24 του, δοκι- μασμένος στο αγγλικό πρωτάθλημα και με προσόντα που τρομάζουν: ταχύτητα

Οι τραυματισμοί και η έλ- λειψη φιλοδοξίας εξαφα- νίζουν τον Ουαλλό από το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο.

σπρίντερ και φονικό ένστικτο μέσα στην περιοχή. Η Ρεάλ δεν διστάζει και τον α- γοράζει, αγνοώντας ακόμη και τις όποιες πιθανότητες να ενοχληθεί το μεγάλο α- στέρι της ομάδας Κριστιάνο Ρονάλντο. Προσπαθεί να κρατήσει κρυφό το ποσό των 100 εκατ. για να μπορεί ο Πορτογάλος να συνεχίζει να καυχείται πως αυτός α- ποτελεί ακόμα την πιο ακριβή μεταγραφή στον πλανήτη (96 εκατ. το 2009). Απο- τελεί κοινό μυστικό, όμως, πως ο Μπέιλ είναι πλέον το χρυσό παιδί του παγκο- σμίου ποδοσφαίρου. Η Ρεάλ με την έλευση του Ουαλλού «ιππότη» δημιουργεί μια ακτύπητη τρι- πλέτα στην επίθεση, την περίφημη BBC (Μπενζεμά - Μπέιλ - Κριστιάνο). Αρχικά ταλαιπωρείται από κάποιους μικροτραυ- ματισμούς αλλά όταν καθιερώνεται στη βασική ενδεκάδα, πλαισιώνει ιδανικά τους «γκαλάκτικους». Σε 36 εμφανίσεις σημειώνει 22 γκολ και γίνεται ο τρίτος πόλος πίσω από τον Ρονάλντο των 51 γκολ και τον Μπενζεμά των 24. Μάλιστα, ο Ουαλλός σκοράρει το νικητήριο τέρμα στον τελικό Κυπέλλου κόντρα στην Μπαρτσελόνα με μία αξέχαστη κούρσα

Με το... κιάλι παρακολουθεί ο Γκάρεθ Μπέιλ τις προσπάθειες των συμπαίκτων του στον κρίσιμο αγώνα με τη Γρανάδα. Ο Ουαλλός έκανε τα δικά του παιχνίδια από τον πάγκο, δείχνοντας με κάθε τρόπο την αδιαφορία του.

στο 85ο λεπτό της αναμέτρησης, όταν με 30 διασκελισμούς, «εξαφάνισε» τον προσωπικό του αντίπαλο, κάλυψε από- σταση 59,2 μέτρων (εντός κι εκτός γη- πέδου) μέσα σε 6,42 δευτερόλεπτα και σκόραρε με άψογο τελείωμα. Λίγες μέρες αργότερα, γίνεται ξανά πρωταγωνιστής, όταν στην παράταση του τελικού του Τσάμπιονς Λιγκ, δίνει το προβάδισμα (2-1) στην ομάδα του κόντρα στην Ατ- λέτικο και ανοίγει τον δρόμο για το εμ- φιατικό 4-1. Η... χρονιά του μέλιτος, όμως, κάπου εκεί τελειώνει, με τον Μπέιλ να διατρεί τα στατιστικά του σε ικανοποιητικό βαθμό, αλλά με τους τραυματισμούς να πληθαίνουν. Παύει να είναι απαραίτητος στη «Βασίλισσα» και ο αρχικός ενθου- σιασμός μετατρέπεται σε αδιαφορία. Η διοίκηση των «μερένχες» βλέποντας τον Ουαλλό να ταλαιπωρείται από τραυ- ματισμούς, προσλαμβάνει ειδικό φυσιο- κοθεραπευτή μόνο για εκείνον και δίνει εντολή στο ιατρικό τιμ να μη δημοσιο- ποιεί καμία λεπτομέρεια για την κατά- στασή του. Από την πλευρά του ο παί- κτης, όμως, εμφανίζεται πολλές φορές

απειθαρχος στις εντολές των ιατρών, καθώς προτιμάει το γκολφ και την... καλή ζωή από τη σωστή αποθεραπεία. **Το κομβικό 2016** Τα επτά χρόνια φαγούρας περνούν με σκαμπανεβάσματα, με τη Ρεάλ να μην εγκαταλείπει το «πρότζεκτ» του Ου- αλλού. Το 2016 πέφτει στο τραπέζι πρό- ταση της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ για τον Μπέιλ, ο οποίος τελικά ανανεώνει με τη «Βασίλισσα» αντί 20 εκατ. ευρώ ετησίως μέχρι το 2022! Αυτή ήταν και η αρχή του τέλους. Προτού στεγνώσει το μελάνι από τις υπογραφές στα νέα συμβόλαια τραυματίζεται στον αχίλλαιο τένοντα και απουσιάζει για τέσσερις μήνες από τις υποχρεώσεις της Ρεάλ. Τι θυμόμαστε έκτοτε από εκείνον; Το εκπληκτικό τέρμα με ανάποδο ψαλίδι στον τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ το 2018, κόντρα στη Λίβερπουλ, όπου σημειώνει συνολικά δύο γκολ στη νίκη με 3-1. Τις δύο τελευταίες χρονιές ο Ουαλλός αποτελεί ουσιαστικά ξένο σώμα για τον σύλλογο. Ο Ζινεντίν Ζιντάν δεν θέλει να τον βλέπει ούτε ζωγραφιστό και είναι

χαρακτηριστικό πως στην αναφορά του πέρσιου τον Μάιο είχε εισηγηθεί την ά- μεση αποχώρησή του. Στη Ρεάλ όμως θεωρούσαν πως η φυγή του Κριστιάνο Ρονάλντο θα λειτουργούσε ευεργετικά στον Μπέιλ. Πίστευαν ότι θα αναλάμβανε αυτός ηγετικό ρόλο, μακριά από τη σκιά του Πορτογάλου. Ωστόσο, το μόνο που κατάφερε να κάνει ο Ουαλλός σε αυτά τα δύο χρόνια είναι να εκνευρίσει τους πάντες με τη συμπεριφορά του σε σημείο που στη Μαδρίτη σκέφτονται σοβαρά να του προπληρώσουν όλο το συμβόλαιο (μαζί με τους φόρους) και να απαλλάγουν από εκείνον. Αλλωστε όπως δηλώνει ε- πανειλημμένος ο ατζέντης του: «Ο Γκάρεθ νιώθει πολύ καλά στη Μαδρίτη και δεν έχει κάποια διάθεση να αποχωρήσει από εκεί». Πρόσγει για την απόκτησή του δεν υπάρχουν, επομένως η Ρεάλ έχει μπροστά της δύο δρόμους. Ή θα τον κρατήσει για ακόμα δύο χρόνια και θα του δίνει 20 εκατ. τον χρόνο για να... παίζει στον πάγκο ή θα του δώσει την παχυλή απο- ζημίωση που δικαιούται και θα απαλλαγεί από εκείνον μια ώρα αρχύτερα.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ!

12 μόλις μήνες μετά την παγκύπρια εκπομπή του
ο **ΣΠΟΡ FM 95.0** κατακτά τα δυναμικά κοινά

Station	35-44 (HAIKIES)	25-34 (KATHMERINH AKROASH)
SSPORT	10,2	5,5
ΣΠΟΡ FM 95.0	9,2	5,0
ACTIVE	9,0	4,6

* ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ ΜΕ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
* Επίσημη έρευνα Συνδέσμου Ραδιοφώνων ΙΑΝ-MAP 2019

ΣΠΟΡ FM 95.0
LISTEN LIVE 24sports.com.cy

ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΑ

Στέλλα Μάρκου | Γιώργος Λογίδης | Αντρέας Γιωργαλλιάς

ΔΕΥΤΕΡΑ- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

Listen Live Radio Live
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ένα υπερόπλο στις θαλάσσιες έρευνες

Η χώρα μας θα αποκτήσει νέο ωκεανογραφικό σκάφος, «πράσινης» τεχνολογίας, με εξαιρετικές επιστημονικές δυνατότητες

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Η Ελληνική ερευνητική κοινότητα ανοίγει τα πανιά της για την απόκτηση ενός νέου ωκεανογραφικού σκάφους του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), που θα αντικαταστήσει το επιστημονικά ένδοξο Ω/Κ «Αιγαίο». Πρόκειται για μια πολύ σημαντική εξέλιξη, που θα αναβαθμίσει ιδιαίτερα τις ερευνητικές δυνατότητες της χώρας στη θάλασσα. Το μεγαλύτερο επενδυτικό πρόγραμμα που έχει αναλάβει ποτέ το ΕΛΚΕΘΕ, ύψους 55,18 εκατομμυρίων ευρώ γίνεται πραγματικότητα μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του ελληνικού Δημοσίου, την περασμένη Τετάρτη.

Το νέο ωκεανογραφικό σκάφος θα έχει μήκος 70 μέτρων και πλάτος 16 μέτρων (αρκετά μεγαλύτερο από το «Αιγαίο» που έχει μήκος 62 και πλάτος 9 μέτρων), θα διαθέτει μεγάλα εργαστήρια πολλαπλών χρήσεων και ευρύχωρα ανοικτά καταστρώματα, όπου θα μπορούν να τοποθετούνται κινητά εργαστήρια. Έτσι το σκάφος θα έχει ερευνητική ευελιξία, έτσι ώστε να μπορεί να διεξάγει ένα ευρύτερο φάσμα επιστημονικών αποστολών. «Μιλάμε για ένα σκάφος με δυνατότητα πολλαπλών εργασιών, εξοπλισμένο με τεχνολογία αιχμής. Ανήκει επίσης στην κατηγορία των σκαφών με ελάχιστη πχορρύπανση, όπως είναι η σύγχρονη τάση. Θα κινείται με ηλεκτροκινητήρα, ο οποίος θα τροφοδοτείται με ντίζελ, εξασφαλίζοντας πολύ καλύτερη απόδοση από το “Αιγαίο”». Το νέο σκάφος θα είναι πιο “πράσινο”, αφού θα χρειάζεται λιγότερα καύσιμα παρότι είναι μεγαλύτερο από το σημερινό», λέει στην «Κ» ο δρ Αρνης Καραγεώργης, πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών και διευθυντής του Ινστιτούτου Ωκεανογραφίας. Η δημιουργία του σκάφους έχει ορίζοντα πενταετίας και η κατασκευή του θα γίνει με διεθνή διαγωνισμό. Μέχρι τότε βέβαια θα παραμείνει σε δράση το αξιόμαχο Ω/Κ «Αιγαίο», με την πολύχρονη προσφορά.

Βασικός πυλώνας του ερευνητικού προσανατολισμού του νέου ωκεανογραφικού σκάφους θα είναι τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής. «Η Μεσόγειος είναι από τις πιο σημαντικές περιοχές στον πλανήτη όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, καθώς λειτουργεί ως μικροσκοπικός ωκεανός που ανταποκρίνεται γρήγορα στην κλιματική μεταβλητότητα. Τα ανεξερεύνητα νερά της έχουν πολλά μυστικά, που μένουν να αποκαλυφθούν», σημειώνει ο δρ Καραγεώργης. Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα βοηθήσουν τους επιστήμονες να κατανοήσουν πώς εξελίσσεται η κλιματική αλλαγή, να εντοπίσουν τους παράγοντες που σχετίζονται με την ανθρωπίνη-κοινωνική δραστηριότητα.

Λέζει να σημειωθεί πως την Τετάρτη μαζί με το νέο ωκεανογραφικό υπεγράφη και η σύμβαση χρηματοδότησης του νέου υπερσταθμού παρατηρήσεων για την

Το **ωκεανογραφικό** που χρησιμοποιεί σήμερα το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών, το «Αιγαίο», κατασκευάστηκε στα ναυπηγεία Χαλκίδας το 1985.

Για την κατασκευή του πλοίου, που θα έχει μήκος 70 μέτρων και πλάτος 16 μέτρων, θα προκηρυχθεί διεθνής διαγωνισμός.

κλιματική αλλαγή και την ατμόσφαιρα στα Αντικύθηρα, που αναπτύσσεται από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. Με τις δύο νέες, υψηλής ποιότητας, ερευνητικές δομές η Ελλάδα αναβαθμίζει την παρουσία της στο επιστημονικό πεδίο για την κλιματική αλλαγή, γεγονός που μπορεί να συμβάλει και στην παραμονή νέων επιστημόνων στη χώρα. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιηθεί το νέο ωκεανογραφικό; Συλλογή δεδομένων για τη θερμοκρασία και την αλατότητα της θάλασσας, δειγματοληψία ιζημάτων βυθού, παρακολούθηση της θαλάσσιας ρύπανσης στην επιφάνεια, στη στήλη νερού και στον βυθό, παρακολούθηση της υγείας

Η αξία των ερευνητικών οργάνων

Η ωκεανογραφία απαιτεί υψηλή τεχνολογία και πανάκριβα ερευνητικά όργανα. Παρότι και το σημερινό ωκεανογραφικό του ΕΛΚΕΘΕ, το «Αιγαίο», έχει όργανα μεγάλων τεχνολογικών δυνατοτήτων, υπήρξαν, σύμφωνα με στελέχη του Κέντρου, περιπτώσεις που δεν έγινε κατορθωτή η ανάληψη κάποιου ερευνητικού προγράμματος, καθώς δεν υπήρχε ο κατάλληλος εξοπλισμός. Οι υστερήσεις αυτές αναμένεται να ξεπεραστούν με την προμήθεια του νέου ωκεανογραφικού σκάφους. Το νέο σκάφος θα φέρει προηγμένο τηλε-

κατευθυνόμενο υποβρύχιο (ROV), το οποίο θα μπορεί να πραγματοποιήσει ερευνητικά «μακροβούτια» σε μεγάλα βάθη. Θα διαθέτει ακόμα σύγχρονα συστήματα που παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τη μορφολογία του θαλάσσιου πυθμένα και άλλα όργανα τεχνολογίας αιχμής. Αντικείμενο μελέτης θα είναι συνολικά η βιοποικιλότητα και η υγεία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, που πιέζονται σήμερα από τη ρύπανση, την κλιματική διαταραχή και την ασύδοτη οικονομική δραστηριότητα.

των παράκτιων και ανοικτών θαλάσσιων οικοτόπων και των οικοσυστημάτων τους, συλλογή δειγμάτων υδρόβιας ζωής. Ακόμα έρευνα για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων στην ανοικτή θάλασσα ή υποβρυχίων καλωδίων οπτικών ινών ή ηλεκτρικής ενέργειας. Συμμετοχή σε αποστολές έρευνας και διάσωσης. Συλ-

λογή δειγμάτων σε περιπτώσεις πετρελαιοκηλίδων. Ανάπτυξη και ανάπτυξη ωκεανογραφικών σημαντήρων. Επιπλέον μπορεί να συνεισφέρει στη διαδικασία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

«Με το νέο ωκεανογραφικό σκάφος οι ερευνητικές δυνατότητες της χώρας

«Τα ανεξερεύνητα νερά της Μεσογείου έχουν πολλά μυστικά, που μένουν να αποκαλυφθούν», λέει ο πρόεδρος του ΕΛΚΕΘΕ δρ Αρνης Καραγεώργης.

στο στρατηγικό πεδίο της θάλασσας αναβαθμίζονται», τονίζει ο πρόεδρος του ΕΛΚΕΘΕ, ο οποίος υπογραμμίζει την εμπιστοσύνη που επέδειξαν υπερκομματικά οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών στο πρόγραμμα και στο Κέντρο, που θα το υλοποιήσει. «Αποτελεί ένα παράδειγμα για το πώς πρέπει να αντιμετωπίζουμε αυτά τα θέματα, με λογική συνέχειας, συνεργασίας και ομοψυχίας», τονίζει.

Διεθνείς συνεργασίες

Σύμφωνα με τον δρ Καραγεώργη, με το νέο ωκεανογραφικό σκάφος θα υπάρξει δυνατότητα για λεπτομερή χαρτογράφηση των ελληνικών θαλασσών, αλλά και για

νέες συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και επιχειρήσεις σε διεθνές επίπεδο. «Στο πλαίσιο της Γαλάζιας Στρατηγικής, που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, θα μελετήσουμε τη δυνατότητα ενεργειακής αξιοποίησης της θάλασσας, με κυματική ενέργεια και παράκτια αιολικά, με λογική βιώσιμης αξιοποίησης των θαλάσσιων πόρων.

Ταυτόχρονα, ενισχύεται η θέση της χώρας στη Μεσόγειο, ενώ θα έχουμε την επιχειρησιακή δυνατότητα να συμμετέχουμε σε προγράμματα στον Ατλαντικό και τον Ινδικό Ωκεανό», λέει ο πρόεδρος του ΕΛΚΕΘΕ.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως η απόφαση για τη δημιουργία ενός νέου ωκεανογραφικού έρχεται σε μια στιγμή που δεν καθελκύονται διεθνώς καινούργια σκάφη ωκεανογραφικής παρατήρησης. «Είμαστε σε μια φάση που οι χώρες, με ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως η Γερμανία, απλώς αναβαθμίζουν τα παλιότερα σκάφη τους. Ο παγκόσμιος ωκεανογραφικός στόλος γερνάει. Το δικό μας πρόγραμμα θα προσθέσει ένα νέο καράβι, κόντρα σε αυτή την τάση», τονίζει ο διευθυντής του Ινστιτούτου Ωκεανογραφίας.

Το Ω/Κ «**Αιγαίο**» στην πολύχρονη διαδρομή του έχει συμβάλει στην υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων. Οικοσυστήματα, κλιματική αλλαγή, μελέτη της ρύπανσης, συνεργασία με γεωλόγους για μελέτη των ρηγμάτων κ.ά.

Το πλοίο του ΕΛΚΕΘΕ, «Αιγαίο», με τη μεγάλη ιστορία

«Έχουμε σαρώσει κυριολεκτικά όλες τις ελληνικές θάλασσες, έχουμε ταξιδέψει πολλές φορές σε όλη τη Μεσόγειο, στη Μαύρη και στην Ερυθρά Θάλασσα. Το “Αιγαίο” έχει μεγάλη ιστορία», λέει στην «Κ» ο κ. Θόδωρος Κανακάρης, πλοίαρχος του ωκεανογραφικού του ΕΛΚΕΘΕ εδώ και 20 χρόνια. Αυτές τις ημέρες το «Αιγαίο» ξαποσταίνει στο κεντρικό λιμάνι του Πειραιά, μετά μια «πέμβαση» τεχνολογικής αναβάθμισης του εξοπλισμού του, καθώς εφοδιάστηκε με ένα πολυδεσμικό βυθόμετρο, το οποίο μπορεί να διαμορφώσει τρισδιάστατους χάρτες του βυθού και να ανιχνευθούν ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπως εάν ο βυθός είναι βραχώδης κ.λπ. Σύμφωνα, το «Αιγαίο» θα ξανοντξει στη θάλασσα για να συνεχίσει την πολύτιμη αποστολή του.

Ο κ. Κανακάρης ανέβηκε για πρώτη

φορά στο «Αιγαίο» τον Αύγουστο του 1997, όταν είχε προσληφθεί με τον βαθμό του υποπλοίαρχου. Από τον Φεβρουάριο του 2000 είναι ο πλοίαρχος του ωκεανογραφικού. «Και πού δεν έχουμε πάει. Όχι μόνο στη Μεσόγειο. Πέντε μήνες εργαστήκαμε στην Ερυθρά Θάλασσα σε συνεργασία με πανεπιστήμια της Σαουδικής Αραβίας, ασχοληθήκαμε με τις περιβαλλοντικές συνέπειες των υποθαλάσσιων εξορύξεων. Έχουμε δουλέψει πολλές φορές στη Μαύρη Θάλασσα, υποποιώντας οικολογικά, αρχαιολογικά και γεωλογικά προγράμματα. Εμείς βρήκαμε τα ίχνη του “πλοίου του Οδυσσέα”, όπως ονομάστηκε ένα σκάφος της αρχαιότητας που ανακαλύφθηκε στον βυθό», αφηγείται ο καπετάνιος του «Αιγαίου» στην «Κ».

Το ελληνικό ωκεανογραφικό «κτίστηκε» στα ναυπηγεία Χαλκίδας το 1985, με

Το «πλοίο του Οδυσσέα», τα εννιάρια, το καμαροτάκι και η λάμψη στα μάτια των παιδιών.

μήκος 52 μέτρων και μέγιστο πλάτος 9 μέτρων. Το 1995, καθώς υπήρχε ανάγκη για μεγαλύτερη αυτονομία και εξοπλισμό, το «Αιγαίο» μπήκε ξανά στο ναυπηγείο, όπου προστέθηκαν άλλα δέκα μέτρα μήκους στο πιο πλατύ του σημείο. Το σκάφος έχει σήμερα πλήρωμα 21 ατόμων, αυτονομία 20 ημερών, ενώ μπορεί να φιλοξενήσει έως 21 ερευνητές. «Θέλουμε να μπορούμε να είμαστε εφτά μέρες την εβδομάδα στο πεδίο», εξηγεί ο κ. Κανα-

κάρης. «Το πιο ισχυρό χαρτί του πλοίου είναι το πλήρωμά του. Είμαστε πολύ δέμενοι, πολύ έμπειροι, μιλάμε την ίδια γλώσσα», τονίζει ο καπετάνιος. Εξάλλου μετά την υποστήριξη σε τόσες ερευνητικές αποστολές το πλήρωμα του «Αιγαίου» λειτουργεί σχεδόν ως... βοηθητικό ερευνητικό προσωπικό. «Μελετούμε την πορεία μας σε σχέση με τον καιρό, έτσι ώστε ο ερευνητής να πάρει τα περισσότερα και καλύτερα δείγματα.

Όλοι παίρνουμε υπόψη το έργο που υλοποιούμε. Ακόμα και το καμαροτάκι όταν γνωρίζει πως εκτελείται ένα πρόγραμμα για τα θρεπτικά χαρακτηριστικά της θάλασσας, δεν θα πετάξει φλούδες ή άλλα οργανικά στο νερό, γιατί οι ερευνητές θα βρουν αλλόκοτα στοιχεία», σημειώνει ο κ. Κανακάρης. Έτσι κι αλλιώς, καθώς το σκάφος συμμετέχει σε πολλά

περιβαλλοντικά προγράμματα είναι αυτονόητη η ιδιαίτερη προσοχή σε αυτό τον τομέα (π.χ. ύπαρξη βιολογικού καθαρισμού). Το Ω/Κ «Αιγαίο» στην πολύχρονη διαδρομή του έχει συμβάλει στην υλοποίηση πλήθους προγραμμάτων. «Οικοσυστήματα, κλιματική αλλαγή, μελέτη της ρύπανσης, συνεργασία με γεωλόγους για μελέτη των ρηγμάτων και των υποθαλάσσιων νφασιστειακών τόξων, ορυκτός πλούτος από πολύτιμα μέταλλα και σπάνιες γαίες μέχρι υδρογονάνθρακες, καθώς και αρχαιολογικές έρευνες.

Έχουμε συμβάλει στις διασυνδέσεις των νησιών με την πειρωτική Ελλάδα (ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεφωνικά καλώδια, άλλοι αγωγοί). Ακόμα και στο θλιβερό καθήκον της ανέλκυσης ελικοπτέρων και αεροσκαφών από τη θάλασσα», αφηγείται ο πλοίαρχος. Σε όλα αυτά χρ-

σιμοποιούνται τα όργανα εξερεύνησης του βυθού, το τηλεκατευθυνόμενο υποβρύχιο εξερεύνησης (ROV) και το βαθυσκάφος «Θέτις», το οποίο επιστρατεύεται όταν είναι αναγκαίο. Όσο όμως κι αν αγαπούν το σκάφος, οι συντελεστές του συνεδριοποιούν πως πρέπει να περάσουν στη νέα εποχή. «Τα πολυήμερα ταξίδια με καράβι έχουν την ταλαιπωρία και τους κινδύνους τους. Παρότι είμαστε πολύ προσεκτικοί, έχουμε πέσει και σε απρόβλεπτα εννιάρια», σημειώνει ο καπετάνιος. «Όσα κι αν έχουμε περάσει όμως αποζημιωνόμαστε όταν δένουμε σε κάποιο νησί, ειδικά στα πιο μικρά, και καλούμε τα παιδιά να επισκεφθούν το σκάφος. Η λάμψη των ματιών τους όταν βλέπουν τα όργανα και ακούν πόσα πράγματα μπορεί να κάνει αυτό το ελληνικό σκάφος είναι η ανταμοιβή μας».

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε υψηλό 22 μηνών αναρριχήθηκε το ευρώ

Ανοδικά κινήθηκαν οι διεθνείς χρηματιστηριακές αγορές στις αρχές της εβδομάδας που διανύσαμε, μετά τη συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης στην πενταήμερη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες, όπου αποφασίστηκε η παροχή ενός πακέτου ενίσχυσης ύψους 750 δισ. ευρώ στα κράτη- μέλη, εκ των οποίων τα 390 δισ. ευρώ θα δοθούν με τη μορφή επιχορηγήσεων, ενώ τα 360 δισ. θα δοθούν με τη μορφή δανείων χαμηλού επιτοκίου.

Στο θετικό επενδυτικό κλίμα συνέβαλαν και τα ελπιδοφόρα μηνύματα μετά τα θετικά αποτελέσματα κλινικών μελετών για την εύρεση εμβολίου κατά της COVID-19 μέχρι το τέλος του έτους. Εντούτοις, οι εντάσεις μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ βρέθηκαν στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος προς το τέλος της εβδομάδας, με τους περισσότερους χρηματιστηριακούς δείκτες να καταγράφουν απώλειες.

Συγκεκριμένα, η Κίνα ανακοίνωσε την Παρασκευή το κλείσιμο του προξενείου των ΗΠΑ στην Chengdu, ως αντίποινα στην εντολή που είχαν δώσει οι ΗΠΑ νωρίτερα μέσα στην εβδομάδα για το κλείσιμο του προξενείου της Κίνας στο Χιούστον με στόχο την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των προσωπικών δεδομένων των πολιτών.

Επιπροσθέτως, η διάθεση των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου επιβαρύνθηκε από τα στοιχεία για την αγορά εργασίας στις ΗΠΑ που δημοσιεύθηκαν την Πέμπτη, καθώς ο αριθμός των αιτήσεων παροχής επιδόματος ανεργίας αυξήθηκε για την εβδομάδα μέχρι τις 18 Ιουλίου, για πρώτη φορά εδώ και περίπου τέσσερις μήνες (+ 109.000 στις 1.416 εκατ. αιτήσεις) διακόπτοντας την πτωτική τάση των τελευταίων 15 εβδομάδων.

Στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ ανήλθε κοντά σε υψηλό 22 μηνών 1,1626 έναντι του δολαρίου την Πέμπτη στον απόηχο της συμφωνίας της Ε.Ε. για το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, προτού υποχωρήσει ελαφρώς στην περιοχή του 1,1600 το μεσημέρι της Παρασκευής, καταγράφοντας εβδομαδιαία και μηνιαία κέρδη της τάξεως του 1,5% και 3,0%, αντίστοιχα.

Παράλληλα, το γιεν, που θεωρείται ασφαλές επενδυτικό καταφύγιο, ενισχύθηκε σε υψηλό ενός μήνα έναντι του δολαρίου μετά την κλιμάκωση της έντασης ΗΠΑ-Κίνας. Στις αγορές εμπορευμάτων, η αύξηση της ζήτησης για πολύτιμα μέταλλα οδήγησε την τιμή του ασπριού σε υψηλό εξαιτίας κοντά στα 23 δολάρια η ουγγιά, με τα εβδομαδιαία κέρδη να φτάνουν σχεδόν το 20%, και την τιμή του χρυσού σε νέο υψηλό εννέα ετών ελαφρώς κάτω από τα 1.898 δολ./ουγγιά, καταγράφοντας τα υψηλότερα εβδομαδιαία κέρδη (περίπου +5,0%) κατά τους τελευταίους τρεις μήνες.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, μετά τις πιέσεις που δέχθηκε στις τρεις προηγούμενες χρηματιστηριακές συναντήσεις. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ κατέγραψε μικρή άνοδο σε ποσοστό 0,55% και διαμορφώθηκε στις 45,82 μονάδες. Ο δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 27,21 μονάδες, καταγράφοντας άνοδο σε ποσοστό 0,52%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα χαμηλά επίπεδα των 36.643 ευρώ. Με εξαίρεση τον δείκτη των Ξενοδοχείων, ο οποίος έκλεισε με απώλειες σε ποσοστό 1,13%, οι υπόλοιποι χρηματιστηριακοί δείκτες έκλεισαν με άνοδο.

Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε μικρή άνοδο σε ποσοστό 0,55% και διαμορφώθηκε στις 45,82 μονάδες.

σαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών €23.895 (τιμή κλεισίματος €0.51 – πτώση 0,39%), της εταιρείας Τσιμεντοποιία Βασιλικού με €4.425 (τιμή κλεισίματος €2,04 – χωρίς μεταβολή) της Logicom με €3.024 (τιμή κλεισίματος €1,05 – χωρίς μεταβολή), της Ελληνικής Τράπεζας με €1.850 (τιμή κλεισίματος €0,56 – πτώση 2,44%) και της Δήμητρα Επενδυτικής με €1.014 (τιμή κλεισίματος €0,38 – άνοδος 4,40%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 4 καθοδικά, ενώ 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 74.

Κερδίζει έδαφος το σχέδιο δημιουργίας bad bank στην Ελλάδα

Λύνει τα ζητήματα των κόκκινων δανείων και της αναβαλλόμενης φορολογίας

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Πληθαίνουν το τελευταίο διάστημα οι απόψεις αναλυτών και οικονομολόγων για την ανάγκη δημιουργίας «κακής τράπεζας» (bad bank) στην Ελλάδα, ως αποτελέσματα των σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων που αναμένεται να προκαλέσει η κρίση λόγω πανδημίας στην ποιότητα του ενεργητικού, στα κεφάλαια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών, εμποδίζοντας έτσι τον κλάδο να στηρίξει την ανάκαμψη της οικονομίας.

Το γεγονός ότι ακόμα και με την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου «Ηρακλής», την ολοκλήρωση των τιτλοποιήσεων και των σχεδίων για πωλήσεις δανείων ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) δεν θα υποχωρήσει κάτω από 25%, όπως προβλέπει η Τράπεζα της Ελλάδος –χωρίς να έχει ληφθεί υπόψη η αύξηση των κόκκινων δανείων που θα φέρει η τρέχουσα κρίση–, μια περαιτέρω λύση που θα βοηθήσει τον κλάδο να βελτιώσει το ενεργητικό και τα κεφάλαιά του, και που κυρίως

Ο «Ηρακλής» δεν αντιμετωπίζει ριζικά το θέμα των μη εξυπηρετούμενων, λένε αναλυτές.

αντιμετωπίζει τη μεγάλη πρόκληση του υψηλού επιπέδου της αναβαλλόμενης φορολογίας στα συνολικά τους κεφάλαια, θεωρείται ενσπρόδερκτη αν όχι απαραίτητη.

Όπως σημειώνει στην «Κ» ο Αλέξ Μπουλουγούρης, συνεπικεφαλής έρευνας της Wood, καθώς η συμμετοχή στην bad bank θα είναι εθελοντική, οποιοδήποτε εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιήσουν οι ελληνικές τράπεζες για να μειώσουν τα NPLs πιο γρήγορα θα είναι «καλά νέα» για τον κλάδο, ακόμα και αν συνεπάγεται περαιτέρω πιέσεις στα κεφάλαια.

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συ-

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (DTCs) τον Μάρτιο του 2020 ανέρχονταν σε 15,5 δισ. ευρώ ή στο 54% των συνολικών εποπτικών κεφαλαίων.

νεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), στην ετήσια έκθεσή του για την Ελλάδα, τόνισε πως η ελληνική κυβέρνηση πρέπει επιγινώντας να αναπτύξει και να εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη λύση για την αντιμετώπιση της αναβαλλόμενης φορολογίας (DTC) στους ισολογισμούς των τραπεζών, καθώς και των NPLs που θα παραμείνουν στο σύστημα. Ο «Ηρακλής», όπως σημείωσε, έχει τη δυνατότητα να οδηγήσει σε σημαντική μείωση του αποθέματος NPLs, αλλά δεν αρκεί. «Η πρόταση της ΤτΕ έχει το προσόν τού ότι αντιμετωπίζει ταυτόχρονα και τα δύο προβλήματα των ισολογισμών των τραπεζών –

τα υψηλά μη εξυπηρετούμενα δάνεια και την αναβαλλόμενη φορολογία– και για αυτό τον λόγο πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω και να τελειοποιηθεί», όπως τόνισε.

Αξίζει να σημειώσουμε πως, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (DTCs) τον Μάρτιο του 2020 ανέρχονταν σε 15,5 δισ. ευρώ ή στο 54% των συνολικών εποπτικών κεφαλαίων. Όπως εκτιμά, στο επόμενο 12μηνο και χωρίς να ληφθούν υπόψη οποιεσδήποτε επιπτώσεις από την πανδημία, η συμμετοχή των DTCs στα εποπτικά κεφάλαια των τραπεζών θα προσεγγίσει το 75%.

Όπως προειδοποίησε και ο ΟΟΣΑ, τα DTCs αποθαρρύνουν τις τράπεζες από την πώληση NPLs, καθώς αυτό θα σήμαινε αυτόματα πρόσθετες καθαρές λογιστικές ζημίες, γεγονός το οποίο θα οδηγούσε στην έκδοση μετοχών υπέρ του Δημοσίου και συνεπώς σε αραιώση (dilution) των μετοχών, περιορίζοντας την ικανότητα των τραπεζών να αντλούν νέα κεφάλαια από ιδιώτες επενδυτές.

Σημειώνεται πως, εκτός από την αντιμετώπιση της απειλής των DTCs, η πρόταση της ΤτΕ για την bad bank βασίζεται και στα εξής τρία σημεία: Πρώτον, δεν ανατρέπονται αλλά αντίθετα αξιοποιούνται οι υφιστά-

μενες υποδομές των τραπεζών, καθώς και οι συμμετοχές τρίτων μερών στους τομείς διαχείρισης των NPLs. Δεύτερον, ενδεχόμενες ζημίες που σχετίζονται με το υφιστάμενο απόθεμα NPLs θα καλύπτονται αποκλειστικά από τις τράπεζες και όχι από τον Έλληνα φορολογούμενο, μέχρι του ελάχιστου ορίου δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.

Τρίτον, δεν αποσκοπεί απλώς σε κεφαλαιακή ελάφρυνση, αλλά σε εκτέλεση συναλλαγών σε όρους αγοράς, με τη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών.

Το φθινόπωρο

Η HSBC εκτιμά πως το φθινόπωρο το θέμα της bad bank θα πρέπει να τεθεί στο «τραπέζι» της κυβέρνησης. Όπως επισημαίνει σε νέα έκθεσή της, έως τώρα η κυβέρνηση έχει επικεντρωθεί στην προστασία της πραγματικής οικονομίας, αλλά στη συνέχεια θα πρέπει να πάρουν σειρά οι τράπεζες. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ελλάδα είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα και η κρίση θα μπορούσε να επιδεινώσει την κατάσταση, όπως προσθέτει, ενώ έχει ήδη καθυστερήσει την εφαρμογή του σχεδίου «Ηρακλής». Ισως λοιπόν χρειαστούν περαιτέρω μέτρα, τονίζει η HSBC. Ο Έλληνας πρωθυπουργός δήλωσε πρόσφατα πως «μια εθνική κακή τράπεζα είναι μία επιλογή, αλλά δεν είναι απαραίτητη τώρα», ωστόσο το φθινόπωρο, κατά την άποψή της, το ζήτημα αναμένεται να συζητηθεί πιο σοβαρά, πιθανώς α-κόμη και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ιδέα της δημιουργίας μιας bad bank κερδίζει έδαφος και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τον οίκο Moody's πρόσφατα να επισημαίνει πως μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν θετική για το αξιόχρεο (credit positive) των ευρωπαϊκών τραπεζών. Όπως τόνισε και η JP Morgan, η δημιουργία μιας κακής τράπεζας σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα μπορούσε να στηρίξει την ανάκαμψη των ελληνικών τραπεζών καθώς θα στηρίξει τα κεφάλαιά τους και τα προστατεύσει έτσι την κερδοφορία τους.

Αισιόδοξη η HSBC για την ανάκαμψη της οικονομίας

Η συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί σημαντικό καταλύτη για την ελληνική οικονομία, καθώς η Ελλάδα –η οποία θα είναι από τις πλέον ωφελούμενες χώρες των πόρων που θα διανεμηθούν σε όρους ποσοστού του ΑΕΠ– αναμένεται να δεχθεί ώθηση στον δρόμο της ανάκαμψης από την κρίση που προκάλεσε η πανδημία του κορωνοϊού. Αυτό επισημαίνουν οι αναλυτές τις τελευταίες ημέρες, με την HSBC να τονίζει πως το Ταμείο είναι ένας από τους λόγους που την κάνουν πιο αισιόδοξη για την πορεία της οικονομίας μακροπρόθεσμα.

Παράλληλα και οι οίκοι αξιολόγησης αναφέρουν πως αυτή η εξέλιξη αναμένεται να είναι θετική για την πιστοληπτική αξιολόγηση των χωρών του Νότου.

Η HSBC επισημαίνει ότι αν και είναι βέβαιο πως το σοκ της COVID-19 έχει στρώσει την ελληνική οικονομία σε ύφεση, η μακροπρόθεσμη εικόνα της χώρας και οι προοπτικές του ελληνικού Χρηματιστηρίου φαίνεται πως βελτιώνονται. Οι παράγοντες που την κάνουν πιο αισιόδοξη

σε σχέση με πριν, είναι οι εξής τρεις, όπως τονίζει.

Πρώτον, οι προοπτικές του τουρισμού φαίνεται να είναι καλύτερες απ' ό,τι ήταν νωρίτερα στο έτος και έτσι τα αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία θα είναι καλύτερα απ' όσο αναμενόταν. Επίσης, η HSBC

Η μακροπρόθεσμη εικόνα της χώρας και οι προοπτικές του Χρηματιστηρίου βελτιώνονται.

τονίζει το γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση παραμένει δεσμευμένη στη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και αυτό θα στηρίξει τις προοπτικές της χώρας.

Τρίτον, η βρετανική τράπεζα εμφανίζεται πιο θετική για την ελληνική οικονομία προβλέποντας ανάκαμψη 7% το 2021 (από ύφεση 8,2% φέτος), μετά και τη συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε.

Όπως αναφέρει, το «Next

Generation» θα βοηθήσει ακόμη περισσότερο τις προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, ενώ θα μπορούσε να δώσει ώθηση στις επενδύσεις από το επόμενο έτος.

Το Ταμείο Ανάκαμψης αναμένεται να αποτελέσει και σημαντικό στήριγμα στον δύσκολο πλέον δρόμο των αναβαθμίσεων της ελληνικής οικονομίας.

Όπως σημειώνει η Fitch, το Ταμείο αποτελεί έναν πολύ υποστηρικτικό παράγοντα για τις αξιολογήσεις των χωρών της Ε.Ε. μεσοπρόθεσμα, ιδιαίτερα για τους κύριους δικαιούχους, δηλαδή τα πιο αδύναμα κράτη-μέλη και εκείνα που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία, και βρίσκονται κυρίως στη Νότια και Ανατολική Ευρώπη. Από την πλευρά της η S&P τόνισε πως το Ταμείο Ανάκαμψης θα βελτιώσει την πιστοληπτική ικανότητα των χωρών της Ευρώζωνας με την καθιέρωση μιας κοινής αντίδρασης στην κρίση, ενώ μαζική αύξηση της έκδοσης χρέους από την Ε.Ε. θα ενισχύσει τη θέση του ευρώ ως νομίσματος αποθεματικών.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Η HSBC τονίζει το γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση παραμένει δεσμευμένη στη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και αυτό θα στηρίξει τις προοπτικές της χώρας.

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

ITR EUROPEAN AWARDS 2020 WINNER

www.deloitte.com/cy/tax